

Catalunya

Octubre 2005 • número 68 • 0,50 euros • www.cgtcatalunya.org

> ON ENS TROBEM?...

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Via Laietana, 18, 9è
08003 Barcelona - spccc@cgt.es
Tel. 93 310 33 62. Fax 93 310 71 10

FEDERACIONS SECTORIALS

- Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
- Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit de Catalunya
- Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
- Federació de Sanitat de Catalunya
- Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
- Federació d'Administració Pública de Catalunya (FAPC)

Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona
Tel. 93 310 33 62. Fax 93 310 71 10

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia

Rambla Sant Isidre, 15, 1r
08700 Igualada
Tel. i fax 93 804 29 85

Baix Camp/Priorat

Raval de Sta. Anna, 13, 2n, 43201 Reus
baixc-p@cgt.es / cgtreus@estil.net
Tel. 977 34 08 83. Fax 977 12 80 41

Baix Llobregat

Cra. Esplugues, 46
08940 Cornellà - baixll@eresmas.com
Tel. 93 377 91 63. Fax 93 377 75 51

Baix Penedès

Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel. i fax 977 66 09 32

Barcelonès Nord

Alfons XII, 109
08912 Badalona
cgt_bn@wanadoo.es
Tel. i fax 93 383 18 03

Garraf-Penedès

Lepant, 23, baixos
08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@pangea.org
Tel. i fax 93 893 42 61

Maresme

Plaça Cuba, 18, 2n
08302 Mataró - cgtmaresme@ya.com
Tel. i fax 93 790 90 34

Vallès Oriental

Gaietà Vinzia, 15-17, baixos
08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 93 593 15 45. Fax 93 579 31 73

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona

Av. Sant Narcís, 28, entl. 2a
17005 Girona - cgt_gir@cgt.es
Tel. 972 23 10 34. Fax 972 23 12 19

Ponent

Av. Catalunya, 8è
25002 Lleida - lleida@cgt.es
Tel. 973 27 53 57. Fax 973 27 16 30

Camp de Tarragona

Rambla Nova, 97, 2n 1a
43001 Tarragona - cgttarragona@cgt.es
Tel. 977 24 25 80 i fax 977 24 15 28

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona

Via Laietana, 18, 9è
08003 Barcelona - fibcn@cgtbarcelona.org
Tel. 93 310 33 62. Fax 93 310 70 80

Manresa

Circumval·lació, 77, 2n
08240 Manresa - manre@cgt.es
Tel. 93 874 72 60. Fax 93 874 75 59

Rubí

Colom, 3-5
08191 Rubí - cgrubi@telefonica.net
Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell

Unió, 59
08201 Sabadell - cgtSabadell@hotmail.com
Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa

Ramon Llull, 130-136
08244 Terrassa - fitcgt@yahoo.es
Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès

Pedrisos, 9 bis
08211 Castellar del Vallès
cgt_castellar@terra.es
Tel. i fax 93 714 21 21

Sallent

Clos, 5, 08650 Sallent - sallent@cgt.es
Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Olesa de Montserrat

Jacint Verdaguer, 23, 08640 Olesa
Tel. 93 778 04 93

Editorial

Sobre civisme i incivisme i altres mentides mediàtiques

Agafem de la xarxa un fragment d'un text que no podia dir millor el que pensem sobre el civisme i l'incivisme que el poderet s'ha posat a la boca aquest estiu per no xerrar d'altres coses per a les quals no té paraules. El text és de l'Assemblea de Miles de Viviendas (www.sindominio.net/miles) i anava destinat a publicar-se al diari de la Barceloneta.

"Aquest estiu ha estat marcat per una campanya mediàtica demagògica i insistent de criminalització de qualsevol forma de pobresa o de dissidència política. Hem llegit que Barcelona està infestada de borratxos, captaires i okupes incívics que són els culpables de tots els mals de la ciutat. Aquesta campanya ha estat orquestrada des de les institucions polítiques catalanes, amb informes filtrats directament a la premsa des de Delegació de Govern, i ha omplert el buit mediàtic de l'agost. L'objectiu d'aquesta insistència gairebé feixista en el model de la neteja, el silenci i el civisme és contrarestar el fracàs d'un model de ciutat, que té el seu punt àlgid en la crisi del Fòrum de les Cultures. Tots els habitants de Barcelona tenen clar que el Fòrum 2004 només pretenia vendre una ciutat a partir d'uns valors tergi-versats. La ciutat ja està venuda però ningú no s'ha cregut la mentida. El resultat: una ciutat convertida en un

parc turístic, saturada i amb problemes reals sense resoldre com l'habitatge, l'exclusió social i la pobresa. L'única solució que els queda És acusar d'incívics tots aquells que no encaixen amb la marca i preparar l'opinió pública per una escalada de repressió de la mà dels Mossos d'Esquadra. (...)

Sants i Gràcia són els darrers exemples, però també tenim la construcció mediàtica totalment falsa i paranoica sobre la presència de cèl·lules terroristes anarquistes italianes a Barcelona, i la permanent

traducció de qualsevol forma de pobresa en incivisme. Aquesta campanya, que demostra la complicitat absoluta entre la premsa i les institucions polítiques, engloba sota l'etiqueta de l'incivisme tots aquells que amb la seva simple presència posen en qüestió la façana 'cool' de Barcelona i alhora pretén minar la legitimitat dels moviments socials. El debat sobre el civisme i l'incivisme pretén tapar amb una cortina de fum el problema polític de fons: la creació d'un model urbà a Barcelona que genera exclusió i pobresa i al qual els

moviments socials ens oposem frontalment des de l'acció política i des de la creació de xarxes alternatives de consum, cultura i vida.

(...)L'okupació no és una estètica ni l'activitat de quatre joves incívics i violents sinó una forma de lluita política amb una història ja molt llarga que intenta alliberar espais per a l'autogestió, l'autonomia i la crítica en aquesta ciutat hipòcrita.

Civisme: m. sing. Zel pels interessos i per les institucions de la pàtria (Diccionari de la Gran Enciclopèdia Catalana)".

Homo homini lupus est ■ Txema

"Catalunya", publicació de la CGT de Catalunya. 8a època. DLB 36.887-92. Edició: Col·lectiu Catalunya: Ramon, Joan, Pau, Patrícia, Vicent, Dídac, Josep, Carlus, Josep, Xavi, Jordi i Òscar. Col·laboren en aquest número: Laia Altarriba, Lucas Marco, "La Burxa", "L'Accent", Qui Deu a Qui?, Meritxell Sánchez Amat, Pere Roca, Nieves Alonso, Josep M. Loste, Mariona Parra Casanova, Plataforma Popular Contra el Pla Caufec, AECC, Gepec, Les Filles de Llith, Pep Riera, Enric Rovira, Ació Antifeixista, Col·lectiu Taifa, Pep Juárez, Carlos Navarro, federacions i seccions sindicals de CGT. Portada: Carlos Undergroove. Fotografies: Oriol Clavera, Mireia Bordonada, Mariona Parra, Pau Juvillà, Indymedia Barcelona, "La Burxa", Josep Puigdollers... Il·lustracions: Txema. Tirada: 9.000 exemplars. Informàtica: Germán "Mozzer". Redacció i subscripcions: Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimercres tarda) 977 340 883. Col·laboracions a: catalunyacgt@cgt.es i (cronologia) cronocata@cgt.es No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

Aquest número del "Catalunya" s'ha tancat dimarts 20 de setembre del 2005.

"Veig en somnis els vençuts / cent mil crucificats nus. Any de pedres trenta-nou"

"Argelers", cançó de Xot amb lletra de Xavi Grimau

REPORTATGE

Avenços en salut, educació i fer possible la gestió obrera són elements ocults en la informació que ens arriba de Venèçuela

Des que Chávez va accedir al poder, al 1998, les estructures econòmiques es mantenen

VENÈÇUELA AVUI

Revolució bolivariana?

Camperols de la cooperativa Barranquilla, a l'Estat de Zulia (zona Sur del Lago Maracaibo).

Text: **Laia Altarriba i Pigullem** (Caracas); Fotos: **Oriol Clavera**

La revolució anomenada bolivariana que viu Venèçuela és, sens dubte, un procés singular, fins al punt que alguna gent posa en dubte que es pugui

parlar d'una veritable revolució. Certament, les estructures del sistema polític i econòmic del país continuen bàsicament intactes des que Chávez va accedir al poder el 1998: la major part de la riquesa continua en mans de la minoria de la població i no s'ha nacionalitzat la banca

ni cap gran empresa -a part del que s'ha anomenat renacionalització de PDVSA després de l'aturada petrolera del 2002-2003-, tot i que s'ha fet una innegable política social que està portant l'educació i la salut a les comunitats on viuen la majoria de veneçolanes i veneçolans i que

fins fa poc no tenien accés a aquests serveis.

El mateix president Hugo Chávez és ben conscient que el procés només acaba de començar a caminar, i en el seu programa dominical "Aló Presidente" del passat 10 de juliol reconeixia que el país es troba

en una transició cap al socialisme que no sap quant de temps requerirà, tot i que defensa que no ha d'acabar mai, que cal fer sempre revolució dins la revolució. I també es referia especialment a aquest socialisme del segle XXI que volen construir al país, una proposta que ha formulat després de guanyar el referèndum de l'agost del 2004 i que ha deixat l'oposició desarticulada. I és que, tot i que el perill d'una intervenció militar imperialista o el magnitud no són descartables, les forces polítiques que s'oposen al procés estan força deslegitimades als ulls de la major part de la població, cosa que ha reforçat el procés però, alhora, n'ha fet aflorar les contradiccions, sobretot entre aquells que es limitarien a fer una política assistencialista -molts dels quals ocupen càrrecs importants a l'administració- i aquells que volen aprofundir-lo -els militants de base dels barris i del camp, juntament amb Chávez.

El procés als barris populars

Si la major part d'habitants de les comunitats empobrides de les principals ciutats del país i del camp estan a favor del procés i del president és perquè han vist com la seva vida millorava qualitativament els darrers anys. L'exemple el podem trobar en qualsevol dels barris que

continua a la pàgina 4 >

OPINIÓ: Un procés complex cap a la Revolució

Josep Manel Busqueta, economista (Palacio de Miraflores)

Hi ha tantes coses per explicar del que succeeix a Venèçuela avui. Aquest país és un veritable laboratori d'experiències, als barris, als carrers, a les escoles, al Palau presidencial, a les cooperatives. La complexitat és terrible i no només la complexitat sinó també les contradiccions. Ara bé, com deia aquell, de les contradiccions en neix la vida.

La pregunta que hauriem de respondre per poder jutjar el procés és:

com es fa una Revolució?, o millor, com es transforma la societat en el marc del capitalisme global?

Els llinars del consum mediàticament construïts, l'individualisme brutal, els valor de l'èxit capitalista... tot això no s'esborra d'un dia per l'altre perquè, de cop i volta, una part important de la població, en aquest cas la veneçolana, justament la part més desposseïda d'aquesta, la que mai no ha tingut accés a res en aquesta societat, decideixi dir prou i catalitzar a través d'una persona, Hugo Chávez, tot el seu descontent i totes les seves es-

perances. Una població que massivament va prendre els carrers per avortar un cop d'estat, a l'abril del 2002, gestat pels EUA amb els seus aliats destacats, entre ells el PP.

La lluita, per tant, és constant; és una guerra total que abasta tots els camps, des dels macroeconòmics fins a la microfísica dels comportaments individuals.

Són dues concepcions antagoniques les que col·lapsen, justament és la lluita de classes vista en un sentit ampli: el capital contra els desposseïts. És la propietat privada

especuladora del latifundi i l'empresa capitalista contra la propietat col·lectiva i el dret a la sobirania alimentària. Dins l'Estat, col·lapsa la visió tradicional pròpia de l'estadista corrupte i aprofitat, que ara es posa boina roja, amb el revolucionari que pretén fer de l'Estat una palanca de transformació. L'estadista inserit en la 'realpolitik' i que considera la necessitat del pacte i la governabilitat, que implica la negociació amb la patronal, Fedecámaras i les multinacionals; i l'estadista que vol ser l'esclètxa per on penetra el poder popular per destruir la su-

perestructura capitalista. És la concepció d'un contrapoder total que subsumeix l'estat contra l'estructura granítica al servei del capitalisme pròpia de l'estat tradicional.

El cert és que tot això es viu al carrer. Aquí no val la mentida del "centre", ni de la "neutralitat", aquí tothom s'ha de mullar, millor dit enfangar. Pels que es decanten pel suport al procés tampoc hi ha treva perquè, per desgràcia per a tots nosaltres, l'home no és bo per naturalesa i la revolució no és un fet consumat, és un procés constituent que es lluita cada dia.

La resposta armada dels terratinents

Laia Altarriba i Piguillem,
Caracas

La Llei de terres que va aprovar el Parlament veneçolà l'any 2001 ha comportat un augment de la violència contra els camperols. És la resposta dels sectors més reaccionaris dels terratinents del país davant d'una possible pèrdua de terres, que la llei estipula que, si no s'estan treballant, han de passar a mans dels camperols. El Frente Nacional Campesino Ezequiel Zamora denuncia que ja són més de 140 camperols els que han mort en mans de la violència dels terratinents des de l'aprovació de la llei. La major part han estat assassinats pel que s'anomenen sicaris -assassins a sou-, però també n'hi ha que han mort en mans dels mateixos latifundistes.

A la cooperativa de Santa Elena de Arenales -a l'estat de Mérida- fa un any van perdre un company en mans de Sioly Torres, la propietària de les terres que ja havien aconseguit per a treballar. Era el 14 d'abril de 2004 i es dirigien a les terres quan es va presentar la terratinent amb un grup d'homes armats. Sense dubtar-ho, Sioly va treure una arma i va disparar contra un dels camperols, Jesús Antonio Guerrero López, que va morir a l'acte. En aquest cas, més de 40 testimonis van permetre l'empresonament de l'autora de l'assassinat.

El cas de Luis Mora és diferent. Ell era un dirigent comunitari molt actiu, també de Mérida, que feia poc que havia començat a muntar una cooperativa amb un grup de camperols. Luis Mora rebia amenaces constantment, fins al punt que durant un any un grup de 10 companys dormia cada nit a casa d'ell. Però la tarda del 4 de febrer de 2002 estava a casa sol amb dos dels seus fills i van aparèixer dos homes demanant aigua; quan els van obrir la porta van descarregar 9 trets sobre Luis. Ell va morir a l'acte i un dels dos fills de 8 anys va patir un vessament cerebral per la impressió del crim i va morir al cap d'un any. Els dos autors materials del crim estan empresonats, però se sospita que darrere d'ells hi havia Néstor Montiel, un terratinent que continua en llibertat.

> ve de la pàgina 3

s'enfilen pels 'cerros' que envolten Caracas. Abans barris on no entraven ni les ambulàncies, avui en dia qualsevol veí o veïna té un consultori mèdic al costat de casa, on pot acudir a qualsevol hora en cas d'emergència. Els metges viuen al mateix consultori i tenen el suport dels comitès de salut formats per una vintena persones de la comunitat -la majoria dones-, que s'encarreguen d'ajudar-los en les visites periòdiques que fan a totes les famílies de la comunitat, en detectar els problemes de salut principals o en organitzar tallers de salut sexual, per exemple. La majoria d'aquests metges són cubans, perquè la major part dels veneçolans prefereixen treballar en clíniques privades que a les comunitats. Aquest projecte forma part de l'anomenada Misión Barrio Adentro 1, un programa paral·lel a l'Estat que vol portar la salut a tots els habitants, sobretot als de les comunitats pobres. Aquest any, però, el govern ja ha anat més enllà amb l'inici de la Misión Barrio Adentro 2, que construirà 600 centres de diagnòstic integral arreu del país, i Barrio Adentro 3, que construirà hospitals als barris i pobles.

Aquest missió i la resta que s'han creat s'han d'entendre com un pla de xoc del govern per cobrir les necessitats bàsiques de la població: sanitat, educació i alimentació. Però és cert que de moment són sobretot el que a Veneçuela anomenen 'pañitos calientes', finançats principalment amb els beneficis que els dóna el petroli. No es pot menystenir, però, que s'han impulsat de manera que fomenten la participació i autoorganització de les comunitats per fer-les possibles.

Socialisme del segle XXI: la gran incògnita

La proposta de futur que més es fa sentir a Veneçuela és la construcció del socialisme del segle XXI, tot i que ningú ha concretat exactament què significa. El govern ha començat a impulsar la creació de cooperatives -donant formació i crèdits- com un pas cap a aquest socialisme. Però Luis Primo, de la

Una imatge de la Misión Robinson, on s'educa gent de totes les edats per tal que desaparegui l'analfabetisme.

coordinadora d'UNT, la principal central sindical que participa del procés revolucionari, alerta sobre el paper que han de tenir les cooperatives aquest procés de transició: "Amb el cooperativisme es crea una propietat social, una certa cultura col·lectiva, trenca amb una certa lògica del capitalisme, però quan estàs emmarcat en la distribució has de fer competència i si cal destruiràs una altra cooperativa per enfortir la teva. I si a això hi afegim que aquí a Veneçuela algunes cooperatives són empreses disfressades, doncs s'està desvirtuant el que és una cooperativa. A més, cal tenir present que una cooperativa en ella mateixa no és un fi per assolir el socialisme". Més enllà del cooperativisme, Luis Primo defensa que "la transició al socialisme requereix assenyalat quins són els elements que tu crearàs durant aquesta transició. M'explico: durant la transició hi haurà un mercat capitalista, però jo he d'anar destruint aquest mercat capitalista, he d'anar destruint la propietat privada. Però si vaig destruint, també he d'anar creant un mercat social, un altre tipus de mercat perquè les cooperatives acudeixin de forma organitzada a aquest mercat".

Una altra de les propostes que existeixen al país és la cogestió de les empreses entre els treballadors i l'Estat. Ja existeixen algunes experiències en aquest sentit. Des

d'UNT, però, defensen que cal combinar la cogestió amb el control obrer: "El control obrer és un element que, sense que t'involucris en l'empresa, en controles la producció. En canvi, la cogestió involucra el treballador però sense que ell tingui el control de l'empresa, i en aquest cas el que fa és ajudar l'empresa a sortir d'un moment de crisi en què es pot trobar. Per això nosaltres defensem la cogestió, que es combina amb el control obrer".

Dificultats al camp

Una de les zones de Veneçuela on el conflicte entre els que defensen el procés i els que ho deixarien tot com estava abans de Chávez és el 'llano', on centenars de milers d'hectàrees de terra estan concentrades en mans dels terratinents. L'any 2000 s'aprovava la Llei de terres que tenia per objectiu establir "les bases del desenvolupament integral i sostenible, entenent-lo com el mitjà fonamental per al desenvolupament humà i el creixement econòmic del sector agrari dins d'una distribució justa de la riquesa i una planificació estratègica, democràtica i participativa, eliminant el latifundi com a sistema contrari a la justícia, a l'interès general i a la pau social al camp". La Llei no és només una declaració de bones intencions, i preveu diverses mesures per tal d'acabar amb el latifundi, sobretot recuperar les terres de l'Estat que durant les darreres dècades s'han apropiat il·legalment alguns terratinents -que en són moltes- i també expropiar aquelles que els grans propietaris tenen improductives -a canvi, però, d'una indemnització- i donar-les a cooperatives de camperols perquè les treballin.

Hi ha camperols que ja s'han organitzat en cooperatives i han obtingut una carta agrària i crèdits del govern per començar a treballar la terra. D'aquesta manera, han pogut sortir de la pobresa extrema en què vivien, no dependre de cap terratinent i contribuir a un dels objectius

prioritaris del govern: aconseguir la sobirania alimentària, en un país que té una gran part de les terres ocioses però que importa el 70% del que menja. Però no tots els camperols han aconseguit un tros de terra i recursos per treballar-la. I és que la revolució bolivariana està trobant molts obstacles al camp. D'una banda, hi ha la resposta violenta dels terratinents i d'una altra banda, el procés també topa amb obstacles interns. Sembla que la Cinquena República arrossega moltes dinàmiques de l'anterior règim. Per tal de canviar la situació, els camperols s'estan organitzant. El Frente Nacional Campesino Ezequiel Zamora va prendre els carrers de Caracas el passat 10 de juliol. Era una de les primeres mobilitzacions organitzades per persones i col·lectius que participen del procés bolivarià amb l'objectiu de pressionar públicament el govern. La intenció era arrencar un compromís de Miraflores -la seu de la presidència- perquè les persones que ocupen càrrecs siguin escollits pels camperols, que es creïn comitès de defensa agraris on hi participin ells, que es desarmi els latifundistes i que s'investiguin tots els assassinats que hi ha hagut. El govern s'hi va comprometre. Caldrà veure els propers mesos com actua.

Malgrat totes aquestes dificultats amb què topa la revolució bolivariana a les ciutats i al camp, Veneçuela ha obert una esclerxa. I és que quan ens asseguren que havia arribat la fi de la història i que el temps de les revolucions ja havia passat, hi ha un president que afirma que no tindria cap sentit haver optat pel canvi revolucionari si el model econòmic imperant seguís vigent: "hauríem perdut el temps miserablement si al final de tot això quedés intacte el model econòmic capitalista i neoliberal que va portar la majoria de veneçolans a la pobresa. Hauríem perdut el temps i la vida. I no estem disposats a perdre la vida sinó a donar-la en benefici de les grans majories i la seva esperança de dignitat".

Veneçuela, una fabrica paperera gestionada pels treballadors i les treballadores.

Entrevista a **Edgar Pérez**, Proyecto Nuestra América

‘La revolució la fan els pobles, des de la seva quotidianitat’

Al barri de La Vega de la ciutat de Caracas, la lluita social i política des de la base es produeix des de molt abans de l'arribada del govern revolucionari de Chávez al 1998. A banda de la influència del pensa-

ment de Bolívar i del pensament marxista, trobem que també existeix el pensament llibertari en aquest procés de transformació social que està experimentant Veneçuela. En aquesta entrevista, conversem amb

Edgar Pérez, conegut com el Gordo Edgar, una persona clau en les lluites comunitàries de la Vega, sobre la situació actual del procés i sobre la relació entre la comunitat i l'Estat en aquesta revolució del segle XXI.

Text: **Lucas Marco** (Caracas);
Foto: **Oriol Clavera**

Veneçuela entra en una etapa de consolidació després del referèndum del passat agost de 2004, en la qual Chávez ha proposat la construcció del socialisme del segle XXI. Què opines sobre aquesta proposta i sobre el camí que està agafant el procés?

-És cert que després del referèndum, el govern s'ha consolidat molt més. I s'ha començat a debatre sobre el socialisme, que per a mi és un debat molt important. Creiem que aquest socialisme cal construir-lo de nou, perquè el que es va viure a l'Europa del socialisme real finalment va fracassar. En passar el temps, ens hem adonat que ens van vendre un socialisme que no va ser, que simplement va existir un capitalisme d'Estat que va generar coses negatives i positives. Davant d'aquesta derrota, hem d'analitzar el que està succeint i com reprendre el camí. En aquest costat del món, com a 'pachamericans' plantejem que hem de tornar a construir aquest concepte. També hem de discutir quina perspectiva prenem des de les comunitats, ja que des de l'Estat es pot tenir una perspectiva que serà totalment diferent de la que nosaltres veiem en la nostra construcció diària. En aquesta revolució, després de la consolidació del govern, hi ha perills que sempre han estat latents, ja que alhora s'està consolidant la dreta del partit del govern, a més de la burocràcia. Creiem que aquests són els enemics fonamentals de la revolució, i creiem que no hi ha revolució des del govern. El govern ajuda i fa propostes, però la revolució la fan els pobles assumint la construcció des de la seva quotidianitat. Aquí hem d'aprofundir aquest aspecte perquè les institucions que teníem fins ara no es poden transformar. Són institucions burgeses creades per no donar respostes al poble i no estan a l'altura del procés que estem vivint. Hem de generar una forma política diferent, una nova forma de cultura política. Per a nosaltres, la política és la salut, l'edu-

Edgar Pérez, conegut com el Gordo Edgar, una persona clau en les lluites comunitàries del barri de la Vega, a Caracas.

cació i tot aquest tipus de coses. Creiem que les línies polítiques hem de construir-les des de la comunitat. Sabem que cap estat s'autodestruïx, sinó que més aviat es consolida, per tant nosaltresensem que hem d'autoorganitzar-nos per destruir aquest Estat.

-Com s'articula el vostre treball des de les bases dels barris? Quin ha estat l'impacte de les missions en les comunitats?

-Pel que fa a l'articulació, hem vist que el moviment popular és majoritari, però com que aquesta majoria no està articulada, no podem fer una política més contundent, però ho estem intentant. Formo part del moviment Proyecto Nuestra América, que és un moviment de moviments. No volem construir un partit o seguir parlant de l'avanguardia única en la qual no creiem, ja que després de la caiguda del socialisme real ens vam adonar que aquesta avantguarda única s'havia con-

vertit en la nova casta social que va entrar a dominar. Parlem d'avantguarda col·lectiva, del treball que s'està generant des de les comunitats. Som una tendència majoritària, no pertanyem a partits, però tenim criteris polítics i ideològics ben clars. El nostre treball col·lectiu es basa també en la lluita per una societat més equitativa i més justa.

Sobre les missions, cal deixar una cosa ben clara: els projectes socials del govern són la demanda històrica del moviment popular. Ens sembla molt bé tenir un Mercal (distribució d'aliments bàsics a preus populars impulsada pel govern), un Barrio Adentro, les missions educatives -Robinson, Rivas, la Universitat-, etc. No obstant, creiem que amb això no n'hi ha prou, hem de lluitar per canviar el nostre país. Hi ha un accés a l'educació, però hem de revisar quin tipus d'educació s'està donant, si és realment llibertària i revolucionària

o és ensenyar la gent a llegir i escriure per anar al gran mercat del treball a ser explotats. Creiem que cal formar a la gent per a la llibertat; l'educació ha de donar un pensament llibertari perquè la gent s'emancipi per a canviar la seva situació.

-Quin és la relació que teniu amb l'Estat i les institucions?

-De relació n'hi ha molt poca. Nosaltres fem programes, hi anem perquè l'Estat transfereixi els recursos, però intentem cada vegada més reduir la nostra relació amb l'Estat. Parlem de no tenir dependència. En un primer moment hem de fer co-gestió entre l'Estat i les comunitats, però la idea és com ho transformem en autogestió. Això ens permet tenir independència política. Nosaltres diem que sense independència econòmica no hi ha independència política.

-Quins són actualment les vostres crítiques cap al procés i cap a les institucions?

-Críticament com s'ha fet la presa de decisions. En la qüestió electoral, continua funcionant el clientelisme i el partidisme. Això ha comportat un gran desànim, ja que la gent que s'ha imposat no està al costat del poble; és el cas de governadors, alcaldes, regidors, juntes parroquials, etc. La gent ha anat a votar perquè creuen en el president, que és l'únic que penso que té el suport total de la població. Creiem que amb l'organització canviarem tot aquest tipus de coses perquè els elegits siguin subjectes que surtin realment d'una dinàmica assemblèria i democràtica de les comunitats.

-Com s'ha desenvolupat el pensament llibertari a Veneçuela?

-El pensament llibertari va tenir certa importància en el seu moment, com ho va tenir també el pensament marxista. Aquí a Veneçuela, després de la Guerra Civil espanyola, va venir molta gent d'aquelles latituds, i va ser quan es van crear els primers sindicats llatinoamericans, i fins i tot nord-americans. Els màrtirs de Chicago són màrtirs de l'anarquisme, a l'Argentina van organitzar els sindicats amb molta força. Passant per Xile, Veneçuela, succeeix que les primeres experièn-

cies sindicals les proposen aquests companys. Hi ha una derrota del pensament llibertari després de la Guerra Civil espanyola; tot i el gran avanç, hi ha una derrota per la traïció dels marxistes i per no tenir moltes coses clares. Qualsevol mètode d'anàlisi d'un llibertari és un mètode d'anàlisi marxista. Ara, que no estiguem d'acord en la metodologia i en la concepció final és una altra cosa. Aquí hi ha certs grups que es mouen sota aquests criteris i que avui dia, després de la caiguda del socialisme real, cobren més actualitat. La concepció del partit únic d'avantguarda va fracassar.

Jo no crec en l'Estat com a tal, però m'ha tocat defensar aquest Estat perquè sóc un llibertari en el context del Carib, i em situo dintre de la meua realitat. No puc ser dogmàtic, el dogmatisme que han tingut els marxistes en un moment donat també l'han tingut els anarquistes, i ha estat molt dolent voler exportar aquesta visió del món a tot arreu. Hem de construir la nostra pròpia visió llibertària perquè tenim una dinàmica cultural totalment diferent a Europa. A Europa es parla del proletariat com el subjecte de la Revolució, però a Veneçuela no es pot parlar del proletariat, perquè Veneçuela depenia del cacau i del cafè, i després de la renda petrolífera; aquí no hi ha desenvolupament industrial a diferència dels països europeus. Aquí, a Veneçuela, el subjecte actiu de la Revolució és una altra cosa, te'l trobes a la comunitat, on hi ha tots els desposseïts.

D'altra banda, veiem que els plantejaments d'alguns marxistes crítics, com Gramsci o Rosa Luxemburg, s'ajusten molt més a la realitat, i que en algun moment van ser condemnats com a revisionistes o traïdors per la visió que es tenia del marxisme. Avui dia reivindicuem que tota aquesta filosofia i tots aquests pensadors tenen coses bones i coses dolentes. Tant en el marxisme com en l'anarquisme hi ha coses que no funcionen, hem de fer una revisió. Rosa Luxemburg, Gramsci, amb la lluita contrahegemonia ens han servit per a fer una anàlisi més profunda de la història arrelada a la comunitat.

TREBALL-ECONOMIA

La subcontractació multiplica per tres el risc de patir un accident amb baixa mèdica en el lloc de treball

El tripartit no atura el procés privatitzador de la sanitat de CiU

Repressió sindical a Mahle

El company Fredi, delegat de CCGT a Mahle (a la comarca del Garraf), va ser sancionat amb 28 dies d'ocupació i sou per "baix rendiment" com a manera de seguir pressionant i obstruint la seva activitat sindical a l'empresa. El 15 de setembre va tenir lloc el judici pel cas al jutjat social 13 de Barcelona, per la qual cosa la CGT va convocar una concentració al jutjat.

Indústries Regard, un acord per evitar-ne el tancament

El Comitè d'Empresa d'Indústries Regard, format majoritàriament per CGT, reclama als accionistes de l'empresa que aparquin les seves diferències i facilitin un acord que eviti el tancament de l'empresa.

Indústries Regard, empresa situada en el polígon Salvatella de Barberà del Vallès que fabrica vàlvules i petites peces per cromar en plàstic, va presentar a principis de setembre concurs de creditors.

Hi ha discrepàncies sobre la venda de l'empresa a Caparo, un grup de capital indi de Londres. Catalana d'Iniciatives vol que abans de fer l'operació amb Caparo la resta dels accionistes adquireixin la seva participació. Davant aquesta situació CGT i el Comitè d'Empresa exigeixen als accionistes un acord per evitar el tancament.

El Metall de CCOO es cobreix... de merda

El divendres 9 de setembre, Vicente Rocosa, secretari general de la Federació Metal·lúrgica de CCOO de Catalunya va assistir com a testimoni de l'empresa SAS en el judici a què l'empresa va portar el Comitè de Vaga acusant-los de vaga il·legal. Rocosa va declarar a favor de SAS-Abnera aduint que les aturades no tenien el suport de la Federació (mireu "Catalunya" 67). Si la Resolució Judicial declara finalment il·legal la vaga, no només els companys de SAS no tindrien la possibilitat de ser readmesos sinó que a més l'empresa podria acomiadar precedentment qualsevol dels treballadors o treballadores que va seguir les aturades.

Nova campanya contra la subcontractació

Secretari d'Acció Sindical de la CGT

Sota el lema "Que no te la fotin", la Confederació General del Treball (CGT) comença una campanya estatal contra la subcontractació en resposta a la previsió que aquest serà un dels principals punts de la pròxima reforma laboral. Des del sindicat es defineix la subcontractació com a "adhesiu universal econòmic que manté tot enganxat i ben enganxat i funcionant i que està compost per explotació, precarietat, inseguretat, violació de drets i alta sinistralitat".

Actualment es pot trobar en un mateix centre de treball el treballador o treballadora de la plantilla, fix i amb les prestacions socials que han sobreviscut, junt amb treballadores o treballadors de contractes o subcontractes amb diferents condicions laborals i salarials. La realitat laboral actual és la coexistència de treballadors i treballadores de diferents categories, uns amb més drets i altres amb bastant menys. Aquesta tendència ens condueix a un mercat laboral futur que, si no som capaços d'aturar-lo, el treballador o treballadora de plantilla amb tots els seus drets és una espècie a extingir que serà substituïda pel treballador o la treballadora precària.

Com a conseqüència de la subcontractació perdem treballs directes, regulats per conveni col·lectiu i condicions salarials, de jornada i sindicals molt superiors als nous treballs no directes. Aquest nou mètode de treball afavoreix la contractació sense el requisit formal del contracte i evita responsabilitat jurídica als empresaris mitjançant el constant canvi de nom i obertura i tancament d'empreses. La subcontractació viola els drets fonamentals d'organització i sindicació i provoca acomiadaments arbitraris utilitzant el contracte fi d'obra.

El subcontractat veu d'aquesta manera com es degraden les seves condicions personals. Aquest treballador precari pateix horaris de treball interminables, incertesa laboral, enduriment de ritmes de producció i falta de formació. Tot això porta a quadres d'ansietat, estrès, augment de la sinistralitat...

La sinistralitat laboral constitueix una lacra social de primer ordre. Aquesta és causada per qui organitza el treball, els empresaris i les lleis que els garanteixen la seva actuació unilateral. Segons la CGT

"la lògica del benefici a qualsevol preu és incompatible amb el dret a la vida. No hem de permetre que ens matin en el nostre lloc de treball". Segons estadístiques oficials, la subcontractació multiplica per tres el risc de patir un accident amb baixa mèdica en el lloc de treball. L'any 2003, el 51% dels morts en el treball ho feien per a les subcontractes.

Davant de tot així, els treballadors i les treballadores "hem d'estar informats, denunciar l'incompliment de les normatives i autoorganitzar-nos", segons CGT.

OPINIÓ: ICS: la Generalitat continua apostant per la privatització

Federació de Sanitat de la CGT de Catalunya
(cgt_federaciosanitat@hotmail.com)

El Govern de la Generalitat vol impulsar un projecte de llei que ha de convertir l'Institut Català de la Salut (que gestiona els hospitals i ambulatoris públics de Catalunya) en una empresa pública, l'esborrany del projecte es pot consultar a www.genocat.net/ics.

Davant el seu contingut, la Plataforma en Defensa de la Sanitat Pública (de la qual forma part la CGT) adverteix que per assolir els objectius amb què es justifica la reforma ("desenvolupar una gestió empresarial pública, moderna, autònoma, oberta a la comunitat, amb participació dels professionals, l'establiment d'aliances amb altres proveïdors i una elevada descentralització de la presa de decisions en els nivells més propers als ciutadans") no fa falta convertir-se en empresa pública. Al contrari,

entén que la llei possibilitaria l'atomització de l'ICS en múltiples empreses, faria que convisquessin tres categories d'empleats (estatutaris, laborals i funcionaris), i no contribuiria a fer més transparent el sistema, sinó tot el contrari.

Per a la Federació de Sanitat de la CGT, l'única finalitat de la reforma és precaritzar encara més les condicions laborals i aconseguir una major capacitat d'endeutament per a l'ICS.

Durant molts anys, s'ha permès el deteriorament i burocratització, dues cares de la mateixa moneda, de la sanitat pública catalana, per justificar les mesures que ara el govern tripartit està adoptant, i que poden acabar amb la reconversió de l'ICS en empresa pública amb criteris de gestió privada.

Per què no s'ha fet una auditoria que hagués permès detectar les causes de l'enorme dèficit de la sanitat a Catalunya? El dèficit de la

sanitat catalana és realment de 400.000 milions? A quins pactes de silència van arribar CiU i el PSC en els anys 90 per no permetre una comissió del Parlament de Catalunya que acabés amb les corrupteles del sistema sanitari? Quins interessos ho van impedir?

En les respostes a aquests interrogants es troben les veritables causes del procés de deteriorament de la sanitat, i no en el suposat cost que segons l'Administració suposaria el fet que uns treballadors tinguin treball fix i plaça estatutària, mentre que el 40% pateixen treball precari en males condicions.

No es soluciona el dèficit retallant les pensions als jubilats, ni cobrant quotes als pensionistes per determinats serveis. No som nosaltres, els treballadors i les treballadores, els i les responsables, però malgrat això estem veient, una vegada més, com es defrauden les esperances dipositades en el nou go-

vern d'"esquerres" de què acabessin amb la situació creada pels anys de govern de CiU.

Abans de la reforma de l'ICS s'han anat privatitzant de forma paulatina diversos serveis, ara amb la nova reforma tot el servei sanitari serà privatitzable, es podran prendre mesures mercantilistes convertint la sanitat en un gran negoci. Així mateix, si s'aprova al Parlament, suposarà nous efectes negatius per a usuaris i treballadors de la sanitat.

Des de la CGT seguim lluitant en defensa de la sanitat pública, d'una sanitat de qualitat i amb gestió pública, d'un increment dels pressupostos destinats a la salut i la sanitat.

Contra la reconversió de l'ICS en empresa pública, cridem a la mobilització, contra la precarietat i la laboralització de les places, exigim places estatutàries ja.

Informació: www.nofijos.com

Entrevista a **Marco Arenas**, delegat en el Comitè d'Empresa d'Iberia per CGT

'El nostre objectiu és implantar-nos a Iberia'

Josep Garganté

Quant de temps duu la Secció Sindical de CGT a Iberia i quina és la relació de forces amb els altres sindicats? Esteu creient a l'aeroport?

-La Secció Sindical de CGT a Iberia Barcelona la vam constituir al setembre del 2003, un mes abans de les eleccions sindicals. A pesar de no tenir afiliats, ni cap tipus d'infraestructura que no fos la que sempre ens ha brindat el Sindicat de Transports, vam aconseguir un delegat al Comitè. El Comitè està format per UGT (10), CCOO (9), USO (2), CTA (2), Asetma (1) i nosaltres. El nostre primer objectiu és implantar-nos a Iberia mitjançant el treball quotidià i la transparència de la nostra gestió. També s'han obert possibilitats de crear CGT en altres empreses a curt termini. Les possibilitats de creixement són grans tenint en compte la quantitat d'empreses i el nivell de precarietat.

-Quina és la dinàmica que seguim a nivell organitzatiu?

-A nivell organitzatiu la nostra forma de funcionar depèn molt de les circumstàncies puntuals de la gent més implicada. Localment, informem de la nostra postura a través de fulles soltes i mirem la possibilitat de treure una revista. I a nivell estatal, mantenim reunions periòdiques amb les seccions de la resta de l'Estat (Madrid, Màlaga, Palma, etc.).

-Explica'ns què ha significat l'última amenaça de vaga per al mes de maig i quines eren les demandes. Com ha quedat la situació?

-Les convocatòries de vaga dels dies 29 d'abril i 4 de maig es devien a la falta d'un Conveni de sector que reguli les condicions de treball en els aeroports de tot l'Estat. Les empreses més grans com Iberia, Air Europa o Eurohandling tenen conveni propi, però la resta no tenien més garanties que els mínims de l'Estatut dels Treballadors. Amb la liberalització del mercat, moltes més empreses van entrar a treballar als aeroports i aquests treballadors han d'estar regulats amb un conveni que els garanteixi unes condicions de treball similars a les que tenim actualment els treballadors del handling (càrrega i descàrrega

d'avions) de les empreses amb conveni propi.

Es van desconvocar les vagues després d'arribar a un acord que aquest conveni es firmaria abans de l'1 de juny d'aquest any i seria més baix que el d'Iberia, però bastant més alt que l'estatut dels treballadors (la referència era el segon conveni de l'empresa Eurohandling).

La situació ara és d'espera, hem d'estar alerta per si la patronal no vol signar abans d'aquesta data o bé per si els grans sindicats pretenen signar condicions de treball per sota de l'esmentat. L'experiència ens diu que devem mirar amb cura en ambdues direccions.

-Quines són les principals demandes dels treballadors d'Iberia i com enfocau el futur de la secció?

-Les demandes dels treballadors d'Iberia no són diferents a les de la resta de treballadors de qualsevol sector: acabar amb la precarietat. A Iberia passen de 4 a 5 anys per ser fix a temps parcial i després tres o quatre fins a ser fix a temps complet. Jo mateix vaig entrar-hi a treballar l'1 d'abril del 98 i sóc fix a temps parcial de finals del 2002.

Després hi ha demandes més específiques que van des de la rotació de la feina que cal desenvolupar, com l'estat del material amb el qual hem de treballar, doncs moltes vegades no compleixen els mínims requisits de seguretat.

El futur de la secció és encoratjador, encara que ara com ara tenim una implantació mínima. La majoria som gent menor de 30 anys, el

treball realitzat dona els seus fruits i a poc a poc la gent es va assabentant que alguns sindicats existim per millorar les condicions de treball del col·lectiu, i no perquè uns quants visquin molt bé.

-Com és la situació del sector? Com ha afectat la creació de línies de vol barates en les condicions de treball?

-La situació del sector és d'incertesa respecte a quines empreses entrarien finalment a treballar i amb quines condicions (per això eren les vagues). Les línies de baix cost han obligat a canviar la mentalitat del que significa volar, si abans era una mica car i especial (i amb alguna qualitat) ara és una mica quotidiana, i això sempre significa reduir la qualitat del vol, ja sigui suprimint menjars o reduint costos laborals arribant a l'extrem de reduir fins i tot factors de seguretat o d'higiene.

Molta gent no s'explica com poden existir vols a 20 euros, uns quants són de promoció, i això és solament màrqueting, però la majoria s'expliquen tenint els treballadors sense cobrar, doncs se'ls diu que estan de pràctiques, o bé cobren el que cobrava algú a la dècada dels 80 per fer aquest mateix treball. És a dir moltes empreses de baix cost és com si haguessin congelat el sou dels seus treballadors els últims vint anys. S'imagina algú cobrant el mateix que el 1985 en l'actualitat amb pisos de 35 milions? Hi ha gent cobrant 550 euros per 12 pagues quan alguns dels convenis signats passen dels 1.400 si els repartim en 12 pagues.

El 1994, la regidora d'Educació i empresària de l'educació infantil privada, Dolores García Broch, les va ofegar econòmicament

L'educació infantil a València: història del desmantellament d'una xarxa pública progressista

Sindicat d'Ensenyament de la CGT del País Valencià

El Patronat d'Escoles Infantils de la ciutat de València, igual que altres constituïts a l'inici de la transició política, va suposar una experiència educativa innovadora de gran prestigi i de plantejaments cooperatius singulars, arribant a completar una xarxa d'iniciativa social de més de 30 centres repartits en la majoria dels barris de la ciutat. Eixes experiències pedagògiques van ser arrelades en el mateix disseny de la nova etapa d'Educació Infantil impulsada per la LOGSE i que encara hui segueixen vigents en el nostre sistema educatiu.

A diferència del suport rebut pels ajuntaments d'altres ciutats (Granada, Barcelona, etc.), a València les "escoles" van ser condemnades en 1994 al tancament o lenta desaparició per part del nou Ajuntament conservador encapçalat per la llavors regidora d'Educació i coneguda empresària del sector privat d'educació infantil, Dolores García Broch, qui va ordenar sense previ avís als afectats la retirada total de les subvencions municipals a les 23 cooperatives beneficiades, procedint així mateix al desmantellament del Patronat sense respectar les vies legals (unilateralment i sense convocar al Consell Educatiu Infantil), el que va ser declarat 3 anys més tard il·legal pel Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (TSJCV).

La sentència del TSJCV va ser recorreguda immediatament per l'Ajuntament davant del Tribunal Suprem de l'Estat, el qual va fallar 5 anys després a favor dels treballadors i les treballadores, representant en la seua resolució al govern municipal per la falta de bases per al recurs de la sentència.

Finalment en el 2003 es va interposar una nova demanda amb l'objecte d'exigir les indemnitzacions per danys i perjudicis laborals i professionals que legalment corresponen als treballadors afectats.

Les conseqüències de la decisió política de privatitzar la Xarxa social de "escoles" de València no van ser només nefastes des del punt de vista laboral (deixant en el carrer a nombrosos especialistes del sector i condemnant a la lenta agonia a molts altres que van poder mantindre locals llogats i que finalment van abandonar), sinó que professionalment els van afonar veient-se abocats a situacions de forta precarietat i dificultat de reinserció laboral en casos d'avançada edat i pròxima jubilació.

Per a Rosario Abellán, portaveu dels treballadors i les treballadores de les "escoles" que han mantingut durant estos quasi 12 anys la seua demanda contra l'Ajuntament, l'actuació del govern del PP-UV va ser "una canallada profundament antide-mocràtica" ja que "hi havia un projecte social d'educació infantil de 0-3 anys en els barris de València que funcionava molt bé i ara les famílies si volen escoles dieste nivell de qualitat educativa ho tenen que pagar, cosa que moltes no poden".

Finalment, al mes de setembre s'ha celebrat el juí contra l'Ajuntament que treballadors d'Escoles Infantils cooperatives ("escoles") de l'extint Patronat de la ciutat han promogut -després de quasi 12 anys de procediments legals guanyats- per a reclamar les indemnitzacions que els corresponen per danys i perjudicis laborals i professionals durant els 3 anys de tancament il·legal del Patronat per part del govern municipal del PP i UV. Informarem del resultat de la sentència.

Assemblea d'Ensenyament de la CGT de Catalunya

El 30 de setembre, 18 hores, a Via Laietana. Es parlarà de: 1. Valoració del curs 2004-05; 2. Situació a cada sector (universitat, privada, pública, educadors/es, bressol,...); i 3. Perspectives pel curs 2005-06: noves lleis d'educació, eleccions sindicals...

Ple Estatal de Sindicats Metal·lúrgics de la CGT

El Ple de Sindicats Estatal de la Indústria Metal·lúrgica tindrà lloc els dies 21 i 22 d'octubre de 2005, a Madrid, al saló d'actes del local de CGT del carrer d'Alenza, 13. Podeu demanar més informació a l'adreça electrònica metalmadrid@cgtes

Indefensos davant la ira dels usuaris i usuàries

Caos a la línia 2 del Metro de Barcelona per la normativa de venda de bitllets

Col·lectiu Catalunya

A causa de la nova norma que només permet la venda de bitllets amb màquines, alguns treballadors i treballadores de la línia 2 del Metro i la Secció Sindical de CGT en el Metro de Barcelona han denunciat que el nou sistema de compra en taquilles els deixa indefensos davant la ira dels usuaris.

Les treballadores i els treballadors no estan autoritzats a vendre bitllets a mà i han de patricular les andanes. Quan tornen dels seus passejos de rigor, troben grups de passatgers enfurismats perquè la màquina no funciona, o perquè no té canvi, o perquè els han intentat robar, i qui paga les conseqüències són els treballadors i les treballadores del metro, alguns dels quals han sofert amenaces i fins i tot agressions. Mentre, els seus companys de les altres línies viuen amb por i desconfiança l'espera que el nou conveni s'instauri. Fonts de Transports Metropolitanos de Barcelona avancen que la implantació de les noves mesures serà paulatina. L'any que ve serà el torn de la línia 5, al següent la 1 o la 3 i en 2008 la que falti.

Per a TMB el nou sistema consisteix simplement que les màquines facin totes les funcions possibles i les i els empleats vigilin la clientela. Si hem de fer cas dels temors dels empleats i empleades i per les cues que es formen, molts usuaris no pensen el mateix que l'empresa.

Hi ha problemes en totes les estacions, però la cosa es complica especialment en algunes segons denuncia la Secció Sindical de CGT en el Metro. Quan molta gent usa les màquines, aquestes es paralitzen o es queden sense canvi. Aquests problemes s'aguditzen en alguns sectors de la societat com les persones amb disminucions físiques o les mares o pares amb carrets que es queden tancats de vegades en segons quin pas i es poden passar una bona estona sense poder sortir.

Les zones més calentes d'aquesta problemàtica són les estacions on convergeixen diverses línies com Catalunya o Clot, on hi ha dues estacions i l'enllaç amb Renfe. Estem parlant que coincideixen sovint un centenar de passatgers i només hi ha una persona per a atendre'ls. Si es bloquegen les màquines expenedores en aquest moment es produeixen situacions caòtiques.

Telefònica respon les vagues amb acomiadaments

CGT, Sindicat Federal de Telefònica

La CGT va convocar dues vagues a Telefònica per als departaments d'operacions (GMO) i Negocis i Professionals (Comercial), que van començar els dies 28 de juny i l'1 de juliol i que per elevat seguiment han estat posant en perill la qualitat del servei de l'empresa.

Les vagues van tenir un seguiment mitjà del 51%, i en el cas concret de l'aturada a GMO (Grup Operatiu Mòbil) la participació va arribar al 90% en les principals ciutats.

A més de la convocatòria de vaga realitzada per la CGT, hi havia altres dues convocatòries més de vaga realitzades, una pels comitès d'empresa de Madrid i Barcelona a petició de les assemblees de treballadors, i una altra convocatòria per al departament d'Infraestructures realitzada pel sindicat AST a nivell estatal. La Direcció de Telefònica, amb la finalitat d'acoinar els vaguistes i impedir el dret fonamental de vaga va declarar il·legals totes les convocatòries, si bé la CGT va esquivar la prohibició ja que va procedir a modificar les seves amb la finalitat d'evitar la desmobilització dels vaguistes, a pesar d'estar convençuts de la seva legalitat.

L'objectiu fonamental de les diverses convocatòries de vaga era exigir a l'empresa el respecte de la salut laboral i els acords signats en aquest aspecte, ja que als treballadors en GMO se'ls obliga a viatjar sols en condicions de perillositat, incomplint l'empresa un acord signat per ells, i en Negocis i Professionals els riscos psicosocials estan en el grau de novicitat, molt per sobre del recomanat.

Encara que les vagues es desenvoluparen en dos sectors molt dife-

rents de Telefònica: Comercial i Infraestructures, tenen un mateix objectiu: rebutjar l'abandonament que l'empresa fa de les seves responsabilitats sobre la Seguretat i Salut dels treballadors i les treballadores.

En el cas de Comercial, les pròpies reavaluacions dels Riscos Psicosocials (segons nota tècnica de prevenció 443 del INSHT) que el servei de prevenció de l'empresa ja havia realitzat l'any 2003, demostren que tres dels set factors analitzats es troben en nivell Nociu, el que indica un alt grau d'estrès laboral, produït fonamentalment per l'excés de treball, falta de formació de qualitat, torns que fan irreconciliables la reconciliació de la vida familiar i laboral, a més de la nul·la participació en les decisions del

seu grup de treball.

En el cas de la vaga dels operadors i encarregats dels GMO es pretén substituir l'actual acord "vigent i aplicable" per un nou acord a la baixa consensuat entre empresa-CCOO-UGT perquè els treballs que anteriorment es realitzaven acompanyats per tenir un tipus de risc elevat: treballs en altura, risc elèctric o treballs sense llum diürna, a partir d'ara es realitzin en solitari.

La resposta de l'empresa per impedir el dret de vaga va ser lliurar a mitjan agost una carta d'acomiadament a 10 persones per formar part dels comitès de vaga de Madrid i Barcelona. Es tracta d'un claríssim cas de coaccionar amb expedients el dret fonamental a la vaga, en el qual la pròpia empresa s'erigeix en

jutge i part, i decideix "il·legalitzar" les vagues, quan el marc jurídic estableix clarament que cap vaga és il·legal fins que un jutge dictami el contrari.

En la vaga s'ha denunciat l'assetjament i la repressió per part de Telefònica, que com a única sortida per solucionar els problemes laborals que està tenint amb la seva plantilla, el que va fer va ser reprimir als seus empleats.

Segons la CGT, "el Sr. Alierta -avui el major accionista privat, amb més de 600.000 accions de Telefònica, i imputat pel fiscal anticorrupció amb petició de 4,5 anys de presó- i la seva banda es folren a costa de la salut dels treballadors i treballadores que de 75.000 que hi havia fa deu anys han passat a 31.000. Aquesta reducció de personal, així com la progressiva pèrdua de la seguretat i la salut en el treball, contribueix a una decadència important en l'atenció i la qualitat del servei que es presta a la clientela".

Així, sota unes condicions de treball que en molts casos arriben a ser insuportables, ja que l'empresa utilitza uns mètodes clarament autoritaris, semblant el terror com en el cas dels acomiadaments, les i els empleats de Telefònica van denunciar la pressió i repressió a la qual es veuen sotmesos per una empresa que no concedeix el més mínim valor a la seva plantilla.

Per tot això, a més de seguir reivindicant una Telefònica que presti un servei de qualitat, sent això possible solament si es manté una ocupació estable i en condicions de treball dignes, la Confederació General del Treball es va mobilitzar per la readmissió dels companys acomiadats, participant i/o organitzant concentracions, actes de protesta, campanya de suport i informació, per tot el territori de l'Estat espanyol.

Canvis en els reglaments de la Seguretat Social

Redacció

El Consell de Ministres va aprovar, el passat 2 de setembre, la modificació de reglaments que afecten la inscripció d'empreses i l'afiliació dels treballadors i les treballadores, cotització a la Seguretat Social, recaptació i accidents laborals.

A partir d'ara es reconeixen al treballador o la treballadora amb caràcter retroactiu les cotitzacions efectuades per un requeriment de

la Inspecció de Treball encara que hi hagués activitat laboral sense afiliació; actualment, aquestes cotitzacions no generaven dret a prestacions per als treballadors i les treballadores.

Pel que fa a les prestacions per accidents de treball i malaltia professional a partir d'ara, en cas d'accident es reconeixen al treballador les prestacions encara que "il·legalment" no estigués donat d'alta.

L'Estat espanyol, el que més ha abaratit el cost de l'acomiadament des de 1988

Per desgràcia aquest abaratiment no ha estat una imposició, sinó que en la majoria de les ocasions els acords que hi ha portat s'han signat entre govern, patronal i sindicalisme oficial majoritari (CCOO-UGT).

A més, aquest abaratiment, en contra de l'al·legat per signar-lo, no ha tingut cap incidència sobre la taxa de temporalitat estatal, actualment situada en l'entorn del

33%. Com més s'ha reduït a l'Estat espanyol la protecció contra l'acomiadament dels treballadors i les treballadores fixes, més ha crescut la temporalitat en els contractes.

Per contra, en aquelles èpoques en les quals el cost de l'acomiadament no es va modificar, com entre els anys 1998 i 2003, la temporalitat es va mantenir més o menys estable

Condicions servils en un treball que permet que la societat funcioni

Empleades de la llar: drets ja! Estem al segle XXI

CGT, contra "la política de la por" de VW

Seat amenaça d'enviar a l'atur 800 persones

Col·lectiu Catalunya

Secretaria de la Dona de la CGT

Les empleades de llar treballen en condicions gairebé servils, en ple Segle XXI. S'han vist privades dels drets laborals i humans més elementals al llarg del temps, ja que les tasques que realitzen, a pesar de ser absolutament indispensables per al normal funcionament de la societat, no han estat mai valorades per aquesta. Aquestes tasques històriques han estat atribuïdes a les dones, "la feina de casa" i les han realitzat cobrant poc o gens.

Es contracta, o més aviat s'acorda verbalment, les treballadores de llar per realitzar tot tipus de tasques domèstiques, com la direcció o cura de la llar, atenció a les persones que conviuen en el domicili; també s'hi inclouen els treballs de jardineria, guarderia, conducció de vehicles (RD 1424/85, de l'1 d'agost, BOE 13-8-85).

Són elles, realment, i no els decrets dels governs, qui aporten elements per a la "conciliació de la vida laboral i familiar". Però com concilien les seves pròpies vides? Tota treballadora de llar deixa rere seu una cadena d'atencions que són realitzats per altres dones del seu entorn familiar, o que haurà de cobrir ella mateixa "en les seves hores lliures".

El problema és particularment greu en el cas de les treballadores

immigrades, desarrelades de la seva família i del seu país, amb horaris interminables, moltes vegades fins i tot internes i sotmeses, en ocasions, a un sistema de relacions gairebé servil.

Durant molts anys, l'ocupació domèstica es va considerar una servitud, sense normativa laboral que la protegís. Actualment, està regulat pel Reial Decret de 1985, i sotmès a un Règim Especial de la Seguretat Social, el qual no li reconeix els mateixos drets que a la resta de treballadors i treballadores.

Aquests són els drets que recull la normativa vigent:

- Dret al salari mínim.
- Obligació per a l'empleador, d'assegurar l'empleada de llar a partir de 20 hores de treball setmanals.

- Dret a assegurar-se, quan es treballi entre 18 i 20 hores.
- Dret a una indemnització en cas d'acomiadament, per import de 7 dies naturals per any treballat.
- Rebre un preavís amb llicència de 6 hores, per buscar un altre treball.
- Antiguitat, increment del 3% per cada tres anys de treball amb els mateixos empleadors.
- Dues pagues extraordinàries i un mes de vacances retribuït.
- Dret a prestacions sanitàries, de maternitat, d'incapacitat temporal i permanent, mort, supervivència, jubilació i prestacions familiars per fill al seu càrrec.

I la realitat que conviu amb la legislació suposadament protectora, mostra que:

- Es contracten jornades superiors a 40 hores setmanals.
- Contractes verbals.
- Se'obliga a canviar l'horari en qualsevol moment.
- Descomptes per allotjament i manutenció de fins al 45%.
- No es reconeix l'existència de l'accident de treball
- No es reconeixen com a hores "extraordinàries" els temps de presència per sobre de l'horari fixat.
- Sense dret a atur.
- En cas de baixa laboral, no es comença a pagar fins al 29è dia.
- Està prohibit d'assegurar-se quan es treballi menys de 18 hores setmanals.

És hora d'exigir un canvi legal i real, que reconegui condicions dignes i en igualtat amb la resta de treballadors i treballadores. Per això reivindicuem:

- Contracte escrit de treball.
- Una jornada màxima de 35 hores o, almenys, que no sobrepassi les 40 setmanals.
- En treballs de cura nocturna, una jornada màxima entre les 21 i les 8 hores, no més de cinc dies setmanals.
- Un salari d'acord amb les tasques realitzades, i com a mínim del 120% del salari mínim, per a 40 hores.
- Eliminació dels descomptes per manutenció i allotjament a les internes i pactar un percentatge del salari a les externes amb l'obligació de fer-lo per escrit.
- Indemnització per cessament igual que en la resta de sectors.
- Alta en la Seguretat Social des de la primera hora de treball.
- Obligació de cotitzar sempre repartida entre empleadores i treballadora.
- Reconeixement de l'accident de treball.
- Tractament de les baixes per malaltia i accident igual que en el règim general.
- Prestació per atur.

Les empleades de la llar fan possible la vida social. És hora que la societat faci possible la seva vida.

Seat vol retallar els costos de personal per, segons diu l'empresa, adaptar la plantilla als nous plantejaments de producció. A mitjans d'agost, l'empresa va proposar als sindicats que les treballadores i els treballadors es reduïxin el salari fins a un 15% en funció de la producció. Seat argumenta que així s'evitarà acomiadar unes 800 persones, que considera sobreres. La companyia automobilística també va decidir suprimir el torn de nit a la línia 2 a partir del 7 de setembre, cosa que afecta moltes de les 300 empreses proveïdores que treballen per a Seat al Baix Llobregat.

Seat dona feina a 16.000 persones i la Direcció de l'empresa porta ja mesos insistint que arrossega un excedent de plantilla des del 2003, quan va decidir finalitzar la producció dels models Arosa, Inca i Caddy.

Seat va plantejar als sindicats en la darrera reunió intercentres del mes de juliol retallar el sou de la plantilla a canvi de no fer fora uns 800 treballadors. Això significa que les mesures previstes en el nou conveni col·lectiu d'adaptació de la producció a la demanda -signat fa un any per CCOO i la UGT amb l'oposició de la CGT- no són suficients per compensar la rebaixa en les previsions de producció per aquest any (de 450.000 unitats a 410.000). El sistema de borsa d'hores implantat preveu que, quan hi ha una baixa de producció, els treballadors i les treballadores fan festa sense descomptes en el sou. Ara mateix, la borsa està al límit, amb una mitjana de 30 hores.

De moment, Seat no ha esmentat la possibilitat de presentar un ERO, però està clar que l'ERO és una possibilitat. La UGT i CCOO es van reunir el 29 d'agost per parlar amb l'empresa de l'estratègia que eufemísticament, i com sempre jugant amb els interessos dels treballadors, consideren des de les seves butaques que sigui "menys traumàtica per als treballadors". Cal no oblidar que Seat va augmentar el 2004, un 7,7% el benefici net.

Quant a la situació concreta de Seat, des de la CGT no s'entén per què els sindicats corresponsables del conveni actual accepten les amenaces de l'empresa quan no estem encara davant els supòsits d'aplicació de les clàusules que ells mateixos van signar i quan el llançament del nou model León pot millorar ostensiblement tota la situació de les vendes de Seat.

Acord entre CGT i el STMM per combatre la precarietat al mar

Text: Col·lectiu Catalunya i FETYC-CGT; Foto: Pau Juvillà

El Sindicat de Treballadors de la Marina Mercant (STMM) i el Sindicat del Mar de la Confederació General de Treballadors (CGT) van signar, el passat mes de juliol un acord de col·laboració per a combatre la precarietat laboral en tots els seus àmbits d'actuació dintre del sector marítim, per cessar la progressiva deterioració de les condicions de treball dels marins i lluitar per un futur laboral en el mar digne i amb drets. L'origen d'aquest acord està també en la pèrdua d'ingressos dels marins, unida a la regressió en les condicions de treball i de seguretat.

L'acord signat per ambdós sindicats contempla la lluita contra la desregularització del sector que

porta els treballadors del mar a una pèrdua real d'ingressos econòmics i de drets reals, convertint la legislació actual en paper mullat. També es vol plantar cara a la progressiva desaparició de la negociació col·lectiva en les navilieres. La legislació deixa actualment als ar-

madors les mans lliures en molts temes, el que provoca l'elevat índex de sinistralitat en els bucs.

Els principals objectius de coordinació en aquest acord apunten cap a la difusió de les problemàtiques laborals dels treballadors i la societat, la participació dels treba-

lladors en la defensa dels seus interessos i la consolidació de la participació sindical en el sector.

Des de fa bastant temps, afiliats a la CGT pertanyents al Sector Mar han estat col·laborant en distintes actuacions sindicals conjuntament amb afiliats del STMM, i després del congrés realitzat en el 2004 per la Federació de Transports i Comunicacions de la CGT, es va iniciar un treball de confluència amb el STMM mantenint-se diverses reunions, que han tingut com resultat la signatura d'aquest acord, un primer pas per a un procés que es preveu que finalitzi en un any i que portaria la confluència del STMM amb la CGT en un sol ens.

El STMM té al voltant de 600 afiliats i 55 delegats (una vintena d'ells a Transmediterrànea).

OPINIÓ:

El càncer dels accidents 'in itinere'

Josep M. Loste Romero

La manca d'un transport públic decent i europeu, a banda de provocar moltes depressions, histèries, col·lapses i una gran contaminació ambiental -amb unes funestes conseqüències pel que fa a la qüestió del canvi climàtic- és també la causa directa de molts morts i ferits que es podrien evitar perfectament.

Així, els accidents en el trajecte a la feina han augmentat un 20 per cent a casa nostra en el que portem d'any. El càncer 'in itinere' no ha deixat d'incrementar-se, per culpa de la manca de voluntat política dels nostres governants i empresaris. És a dir, com a conseqüència d'aplicar, durant els darrers 20 anys, un model urbanístic, de desenvolupament territorial i de mobilitat totalment tercermundista i insostenible, que només beneficia una minoria de pocsoltes, en aquests moments ens trobem, a Catalunya, amb un drama social d'amplitud i característiques semblants als problemes de la sanitat pública, l'habitatge o l'atur.

Per altra banda, la manca d'un transport públic com cal arreu del territori català, a més a més de provocar aquestes camisseries en forma d'accidents de carretera, també és la responsable de molta exclusió social per a la gent que no pot disposar de vehicle privat (caldría recordar que un 50 % de la població no disposa de carnet de conduir).

D'aquesta manera, és molt anti-social que el carnet i el cotxe propi sigui el primer requisit que exigeixin la majoria de les empreses privades, fins i tot les que ofereixen treball gairebé esclavista, per donar feina a un ciutadà.

Això és un model d'organització que crea molt alarma social, és un model criminal i autènticament inconstitucional -que en nom d'una societat moderna i civilitzada, a través dels seus representats polítics- s'ha de mirar d'eliminar el més aviat possible.

Resultats algunes Eleccions Sindicals

Clariant Tarragona

Tècnics i administratius

CCOO 4 - CGT 1

Especialistes i no qualificats

CGT 3 - UGT 1

No n'hi ha dos sense tres

Pepe Berlanga

Mitjans del mes de juny, a la seu del Tribunal Laboral de Catalunya, els "únicos" interlocutors socials a Catalunya: les dues centrals sindicals majoritàries i la representació patronal catalana van subscriure l'Acord Interprofessional de Catalunya 2005-2007.

Amb això pretenien emular els seus germans grans confederals que signen amb més assiduitat, ja ho van intentar amb el primer AIC que van subscriure al 1990 i creant el Tribunal Laboral de Conciliació, Mediació i Arbitratge, per fracassar estrepitosament al 1996 després de la negativa de la patronal als continguts del preacord negociat en aquell moment.

Evidentment, la satisfacció entre els signants és comprensible, inclús al cor s'hi ha sumat l'administració de la Generalitat, malgrat tot, darrere de tanta alegria, el que en ell s'ha plantejat serà veritablement beneficiós per als treballadors i les treballadores?

És més, alguns poden entreveure que amb la signatura de l'acord pot prendre cos el reclamat i famós marc català de relacions laborals, res més allunyat de la realitat.

D'entrada en tot moment es tracta d'iniciatives i orientacions que "els agents socials" han considerat inevitables per a la cimentació d'un nou model competitiu de les empreses i del conjunt de l'economia del país; ens sona el missatge?

Tot això és conseqüència dels compromisos que van adquirir amb la signatura de l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, que va ser subscrit pels ma-

teixos "agents" més la Generalitat, amb les contrapartides de crear comissions tripartites per tractar matèries com la seguretat i la salut laboral, la contractació, les eleccions sindicals, la igualtat d'oportunitats i la Inspecció de Treball, i, com no podia ser d'una altra manera, amb la finalitat de racionalitzar la participació i la promoció del diàleg social.

Quant als continguts més concrets de l'acord de què ara estem parlant, aquest estableix criteris i elements per a l'ordenació flexible del temps de treball, més flexibilitat diuen per mantenir o crear treball, regulació del salari variable, actualització de l'organització professional i les classificacions per tal que resolguin els canvis en l'organització del treball,... és a dir, més del mateix.

Per un altre costat, planteja la racionalització de l'estructura de la negociació col·lectiva mitjançant l'agrupació, adhesió i extensió dels convenis col·lectius, la negociació d'acords marc sectorials encaminats a establir convenis d'àmbit... Catalunya, conseqüentment, només negociats per ells.

Igualment, defensa la constitució de diverses comissions secto-

rials sobre formació professional de Catalunya, en relació amb el Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya, l'Institut Català de les Qualificacions Professionals, el Consell Català de la Formació Professional així com altres organismes relacionats amb l'àmbit formatiu.

També es necessiten ampliacions a les funcions del Tribunal Laboral de Catalunya, essent la més problemàtica que aquest intervingui per establir els serveis mínims de manteniment en cas de vaga quan sobre aquests no tingui competència l'Autoritat Laboral.

No obstant, no tot ha de ser necessàriament negatiu, així s'estableix que els convenis fixin la igualtat entre homes i dones, que en les subcontractes o externalització d'activitats es regulin els processos amb especial incidència en la seguretat i la salut de les persones, garantir el dret a la intimitat del treballador per utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

Dèiem a l'inici que algú pot sentir-se encagat en entendre que aquest acord estableix els fonaments del marc català de relacions laborals, el cert és que nova-

ment s'ha desapropiat l'ocasió per establir un marc de participació que superi els rígids esquemes de l'Estatut dels Treballadors i la Llei Orgànica de Llibertat Sindical, ambdues normes acoten la intervenció i la interlocució als sindicats que no reuneixen unes característiques molt perfilades, com són la superació d'un percentatge de representativitat, que podríem considerar exclusiu i que està beneficiant exclusivament dos sindicats i per tant, s'estableix en perjudici d'altres centrals sindicals que veuen disminuïda la seva capacitat de representació.

El més democràtic, per garantir una llibertat sindical plena, passaria per admetre la presència de tots els sindicats, cadascun amb la representativitat que li atorguen els treballadors i les treballadores, encara que no tant per la quantitat de delegades i delegats obtinguts en els processos electorals com en el nombre de vots aconseguit en aquests, ja que és coneguda la facilitat o poca xifra de sufragis amb què es guanyen algunes eleccions en empreses petites, mentre que a les mitjanes i grans aconseguir un bon resultat o representació surt per un nombre de vots molt alt.

Gearbox inicia l'acomiadament de 222 persones afectades per l'ERO

Col·lectiu Catalunya

Gearbox, filial de caixes de canvi de Seat, ha iniciat l'acomiadament dels 222 treballadors i treballadores afectades per l'Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) que va aprovar la Generalitat el passat 12 d'agost. La Secció Sindical de CGT a Gearbox en els últims mesos ha portat a terme un important procés de lluita contra l'ERO. Els afectats per l'ERO han de triar entre quatre opcions d'indemnització i possibles recol·locacions.

Les dues primeres opcions suposen una indemnització de 20 dies per any treballat i la recol·locació a Gearbox o a Seat en un període de dos anys. En el cas que les i els acomiadats que s'acullin a aquesta opció no siguin recol·locats o no

hagin reingressat en la filial de Seat en aquest període, l'empresa els abonarà 25 dies més per any d'indemnització. La Secció Sindical de CGT s'ha oposat al fet que els que optin per ser recol·locats a Seat entrin com a totalment nous, perdin les seves condicions d'antiguitat i de categoria professional que tenen ara en la seva filial.

Una altra opció de les afectades per l'ERO suposa la recol·locació en terceres empreses del sector dels components d'automoció -subministradores de Seat- en unes condicions laborals mínimes compromeses, a més d'una indemnització de 45 dies per any. Aquestes empreses hauran d'estar en un radi màxim de 30 quilòmetres de la factoria de Gearbox i haurien d'oferir una relació laboral estable i un salari d'acord amb el seu perfil pro-

fessional. Aquests dos últims compromisos són considerats massa ambigus per part de CGT.

Les treballadores i els treballadors de Gearbox acomiadats també poden optar per rebutjar qualsevol recol·locació i ser indemnitzats amb 45 dies per any treballat sense límit de mensualitats, amb un mínim de 10.000 euros bruts

Un dels temes que ha estat criticat en les reunions mantingudes per treballadores i treballadors afectats per l'ERO amb l'empresa és la falta d'informació en qüestions concretes.

CGT, que va mobilitzar la plantilla de Gearbox contra el preacord (vegeu anteriors números del "Catalunya"), va acordar presentar al·legacions a la decisió de la Conselleria de Treball. Per la CGT, Treball no ha considerat l'acord de

garanties de trasllat signat el 1990, quan Seat va segregat el negoci i es va crear Gearbox, que és una divisió merament instrumental, que no té autonomia productiva, orgànica ni funcional. També s'ha criticat el fet que Treball tracta Seat com una empresa en crisi, i el 2004 va obtenir 144 milions d'euros de benefici.

D'altra banda, el passat 12 de setembre, CGT va presentar un recurs d'alçada davant de la resolució de l'ERO en el qual es donen arguments a la Conselleria de la Conselleria de Treball i Indústria de la Generalitat perquè estudiï millor la documentació presentada per la companyia en la presentació de l'expedient, ja que en la resolució queda clar que no s'han investigat bé les causes que al·lega l'empresa.

Tema del mes

El 'civisme' de qui mana, de festa

Trets i mossegades a Sants

Text: **Meritxell Sánchez-Amat** ("La Burxa");
fotos: "La Burxa"

Un fet aïllat ha tornat a ser utilitzat per criminalitzar les Festes Alternatives de Sants. Enguany, les Festes s'han dut a terme amb total tranquil·litat excepte quan un cotxe amb dos guàrdies de seguretat de l'empresa Securitas, encarregada de la vigilància del metro, va ficar-se entre la muntera de gent que estava als voltants del recinte on es feia la marató 'hard-core'. Van baixar del vehicle amb un gos sense morrió i van passar corrent entre la gent per anar al passadís de l'estació de metro de Mercat Nou, una de les poques estacions descobertes que queden a Barcelona. Allà, com és freqüent, un grup de joves feia grafitis. Van apallissar-los a ells i a la gent que s'estava a les escales del passadís. Davant la resposta dels agredits, van deixar anar el rottweiler que els acompanyava, que va començar a mossegar a tort i a dret, causant ferides a cinc persones, tres de les quals van necessitar punts de sutura i una altra va haver de ser intervinguda quirúrgicament. Poc després, van fer

la sort va evitar que no haguéssim de lamentar danys majors. A més, a 100 metres se celebrava el concert de les Festes Alternatives que aplegava al voltant de 3000 persones. Els aldarulls no van arribar als qui s'estaven a la plaça, però si hagués estat així, les conseqüències haurien estat molt greus.

El dilluns següent als fets, la Policia Nacional va detenir dues de les víctimes de les mossegades dels gossos. Segons la Policia Nacional, la detenció es va basar en la identificació feta pels guardes de seguretat, però l'Assemblea de Barri de Sants (ABS) apunta que la raó va ser que un dels ferits va fer declaracions a la premsa i que l'altre era localitzable ja que estava ingressat. De fet, el van esperar a la sortida de l'hospital per a detenir-lo. Finalment, els van deixar en llibertat amb càrrecs el mateix dia, retirant-los els de desordres públics, resistència a l'autoritat i atemptat i imputant-los un delictes de lesions i una falta de danys.

Per la seva banda, l'ABS va anunciar que presentarà una querrela criminal contra els responsables dels aldarulls i va exigir responsabilitats polítiques i socials a l'Ajuntament de Barce-

acte de presència dotze agents de la Policia Nacional que van disparar cinc trets per dispersar la gent. Segons el comunicat de la Delegació del Govern de l'endemà, els trets van ser a l'aire, però en una de les columnes del passadís hi ha un impacte de bala a 1.80 metres d'alçada que desmenteix aquesta afirmació.

Els fets parlen per si sols. La causa primera dels aldarulls va ser la irrupció dels guàrdies de seguretat, que va ser totalment gratuïta ja que si el que volien era arribar a l'estació de Mercat Nou tenien altres rutes. Aquesta actitud de provocació no és una excepció. En diverses ocasions, els guàrdies de seguretat contractats per Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) han mostrat actituds amenaçadores i han protagonitzat incidents violents a les estacions de metro del barri. D'altra banda, els trets de la Policia Nacional haurien pogut tenir conseqüències molt greus, fins i tot mortals. El lloc on van passar els fets és un passadís a l'aire lliure de 2 metres d'amplada i 5 de llarg, amb escales que pugen als dos extrems. És, doncs, una trampa en una situació com la que es va viure i només

lona. Segons l'ABS, la institució du a terme una campanya per criminalitzar els moviments socials que darrerament ha empès amb el fantasma de l'incivisme i amb la voluntat d'involucrar grups antisistema en els incidents de les festes de Gràcia, trobant connivència en els mitjans de comunicació oficials, que, com en el cas dels trets a Mercat Nou, dona per bona la versió de la policia. L'ABS també va convocar una manifestació de protesta el divendres següent que va aplegar unes 150 persones.

Festes amb tradició

Enguany, les Festes Alternatives del barri de Sants han celebrat la seva onzena edició. L'Assemblea de Barri Sants se suma a la dotzena de carrers engalanats pels seus veïns i veïnes i munta unes festes amb una programació diferent de la tradicional, amb gran èxit d'assistència. L'ABS està formada per gent dels moviments socials del barri com associacions de veïns i veïnes, membres del col·lectiu okupa i diverses entitats i associacions.

Festes de Gràcia, apagar quatre flames amb gasolina

Pere Roca

A Gràcia, per les festes, es produeixen fenòmens que van escassos en la quotidianitat del sistema en què vivim: relacions socials a punta pala, autogestió, vida al carrer, autoorganització, compromís, solidaritat veïnal, diàleg entre persones molt diferents, col·laboració desinteressada, autonomia, etc.

El teixit social de Gràcia és molt ampli i només aquells que hi viuen coneixen a la perfecció cada moviment social i se saben moure sobre un terreny que els és propi. Cada associació segueix el seu camí, i les que ho desitgen col·laboren entre elles i les que no continuen la seva tasca amb el respecte i la confiança de la resta. Ningú es molesta. Independentistes, castellers, diables, associacions veïnals, esplais, assemblees, llibertaris, ecologistes, músics, okupes, gitanos, estudiants... Tots tiren endavant el barri i el dinamitzen de diferents maneres. I Gràcia, així, autònoma, funciona. Els problemes comencen quan les institucions

no només no ha sabut redreçar la situació cova-da anys enrere, sinó que ha actuat amb impositions, prohibicions, pressions polítiques, manipulacions i policia. Ha denunciat i amenaçat diferents centres socials del barri ja abans que comencessin les festes, ha prohibit les festes alternatives de l'Assemblea d'Okupes, ha enviat les places amb l'exèrcit municipal dels antiavalots de la Guàrdia Urbana (UPAS) i quan la situació ha estat insostenible ha criminalitzat els okupes, que han aparegut als diaris com a rebentadors de decorats. Fins a aquí es podia arribar. Han trencat la lògica del barri i el seu funcionament autònom al qual feia referència al principi. I han acabat intentant rebentar la convivència social que tan bé funciona quan no hi ha institucions pel mig.

Sort que Gràcia és un barri socialment madur i la gent que hi viu ha anat entenent el que passava. Els graciencs i graciencques ja saben que els okupes i els "radicals" del barri mai no rebentarien el decorat d'un carrer, senzillament perquè també okupes i "radicals" fan

instrumentalitzen tot això i s'aprofiten de la feina que fa el poble. Ho dic perquè ha estat el Districte qui des de fa anys ha fomentat la "marca" Gràcia. Ha estat el Districte qui ha fet de la vida social gracienc un aparador propagandístic, gastant-se diners en campanyes que presentaven Gràcia com un barri "marxós i divertit". I a, aquí ho tenen: una festa major que rep milions de visitants i on els polítics aprofiten per passejar-se, en un esdeveniment que s'ha convertit en la Festa Major estiueña de la Barcelona "Fòrum style".

Ja en les darreres edicions es palpava la massificació de les festes i aquest passat agost el tema s'ha escapat de les mans del Districte, no pas del veïnat, que és qui ha pagat les conseqüències de tot plegat. S'ha desorganitzat un esdeveniment que funcionava i que poden fer funcionar les persones dels moviments socials per si mateixes. I sense intervencions del Districte ni campanyes demagògiques. Amb la feina horitzontal i autònoma del dia a dia.

I aquest any, el Districte de Gràcia, amb ERC i el seu regidor Ricard Martínez al capdavant,

decorats i també són víctimes de destrosses. Els casals, ateneus i centres socials, com tot el conjunt de "gent del barri", són víctimes de "llau-neros" i visitants que no tenen ni idea de què representa pel barri la Festa Major, perquè no són de Gràcia i ningú no els ha explicat on són i què els envolta.

Els visitants que respecten les festes i entenen que sense el veïnat, okupes inclosos, la Festa Major no seria possible s'han quedat en minoria. La resta van a Gràcia com podrien anar a una macrofestival d'estiu. I això és perquè, tu, regidor carallot Ricard Martínez d'ERC, no entens el funcionament de Gràcia.

D'entrada, l'any vinent, Ricard Martínez d'ERC, no estaria de menys obrir el metro durant tota la nit perquè la gent que ens envies pugui marxar més tard de les tres de la nit. I guarda els gorilles dels UPAS al menjador de casa teva. Comença per aquí i deixa que la gent de Gràcia faci la resta, amb els seus mètodes. Segur que sabran solucionar el problema millor que tu, que has apagat quatre flames amb massa gasolina.

> CONVOCATÒRIES

DISSABTE 22 D'OCTUBRE DE 2005 A CARCASSONA

Roig i negre a la manifestació per la llengua occitana

Les associacions culturals occitanes (Institut d'Estudis Occitans, Confederación de las Calandretas, FELCO-Federación dels Ensenhaires de Lengua e Cultura Occitans, Òc-Bi (ensenyament bilingüe públic) i Conselh de la Jovenut d'Òc, fan una crida a una manifestació reivindicativa i festiva per reivindicar un estatut de la llengua occitana i mesures eficaces en els àmbits de la creació, els mitjans de comunicació, la vida pública, l'ensenyament, amb la finalitat d'assegurar la transmissió de la llengua a les generacions futures.

S'espera l'assistència de milers de persones entre el jardí André-Chénier (concentració a les 14h) i la Cité, a Carcassona. S'ha llançat una campanya d'informació i de mobilització dirigida a les associacions, partits, sindicats, i tots aquells que desitgen una veritable democràcia cultural en el respecte a la diversitat lingüística.

Contra la uniformització mundialista i pel reconeixement dels pobles i llurs cultures, la Confederación Nacional del Treball de l'Aude encoratja totes i tots els treballadors i treballadores amb o sense ocupació a manifestar-se el 22 d'octubre a Carcassona.

Curs d'economia crítica a Barcelona

El seminari d'economia crítica Taifa ofereix un curs per a les persones que s'interessen per entendre la situació i dinàmica econòmica d'aquesta societat. El curs vol aconseguir presentar una visió rigorosa i crítica dels aspectes més rellevants i fonamentals del funcionament actual de la societat capitalista. La seva metodologia és altament participativa.

Sessions

- 1) 19 d'octubre. La societat en la que vivim. Una visió panoràmica.
- 2) 9 de novembre. L'estructura fonamental d'exploració.
- 3) 30 de novembre. El sistema productiu.
- 4) 14 de desembre. El paper de l'estat (1).
- 5) 11 de gener. El paper de l'estat (2).
- 6) 1 de febrer. L'evolució de l'estat del benestar: hi ha crisi del sistema de pensions?
- 7) 22 de febrer. La dinàmica actual del capitalisme.
- 8) 8 de març. La realitat del projecte europeu.
- 9) 29 de març. La ciutat en el capitalisme actual.
- 10) 18 abril. Cap on va el capitalisme. Hi ha alternatives?

Les sessions es realitzaran a l'Ecoconcern, c/Mare de Déu del Pilar, 15, principal de 19 a 22 hores. El cost de la inscripció serà de 30 euros per a tot el curs (inclou dossier).

L'EXTREMA DRETA PRETÉN OMLIR VALÈNCIA DE 'PATRIOTES'

12 d'octubre antifeixista a València i arreu

Manifest

Amb motiu de la convocatòria feta pública per Espanya 2000 de la manifestació feixista que passarà pel centre de València el proper 12 d'octubre, volem manifestar a l'opinió pública el nostre rebuig. Aquesta convocatòria s'ha feta a nivell estatal i segurament vindran autobusos d'altres llocs de l'Estat convertint eixe dia València en un ciutat presa pels cap rapats neonazis. Volem manifestar també la nostra preocupació per l'onada d'agressions i coaccions de caire feixista que pateix la ciutat. I en especial la quantitat de col·lectius, sindicats, organitzacions i ONG que en els últims anys pateixen de manera constant la intimidació i amenaces feixistes. És un costum ja a València la presència d'Espanya 2000 als actes i xerrades dels moviments socials per a fotografiar i intimidar als assistents, fins i tot fan acte de presència i boicotegen actes organitzats per la Universitat de València. També són públiques les pressions i amenaces que reben els ajuntaments que donen permís per fer esdeveniments als moviments socials (com és el cas de Quatretonda que després de dos anys de coaccions han aconseguit que l'Ajuntament no done permís per organitzar les jornades internacionals). No podem oblidar la quantitat de denúncies que particulars i ONG han fet a la ciutat de València per les nombroses agressions racistes des del feixisme organitzat. Russafa ha patit tres manifesta-

La resposta en forma irònica o més combativa no s'ha fet esperar, com a mostra aquest cartel que es pot trobar a Internet.

cions racistes i xenòfobes al seu si, dues d'elles en nom d'Espanya 2000, el mateix partit que organitza la manifestació del proper 12 d'octubre. Aquestes manifestacions en

realitat són més bé desfilades militars, amb servei d'ordre amb gossos, gent tapada amb torxes, música ben alta del compositor favorit de Hitler i crits feixistes i racistes com: "Hitler, Hitler", "Espanya no es un zoo, moros no"... En aquestes desfilades insulten i amenacen les veïnes de Russafa que mostren el seu rebuig, les fotografien i apunten les adreces dient-los que ja tornaran un altre dia. Moltes han sigut les denúncies d'agressions i danys a comerços que s'han denunciat després de les manifestacions d'Espanya 2000.

De fet, també diverses associacions de Russafa van presentar una denúncia on responsabilitzen de les agressions en el barri de caràcter racista, a Delegació de Govern per donar permís a eixes manifestacions que, en lloc de fer apologia de la convivència entre cultures, prediquen la superioritat de la raça blanca (com bé mostren els seus crits). A Russafa hi ha hagut més d'un assassinat per motius racials i acusats dels quals són feixistes organitzats de València.

(...)

Així doncs, demanem a Delegació de Govern que tinga en compte les nostres denúncies, exigències i pors i que no done permís als feixistes perquè facen apologia de l'odi racial i del feixisme impune pels carrers de València. Aquestes manifestacions sempre acaben amb nits de "cacera" (es com els neonazis li diuen a apallisar immigrants, homosexuals i "rojos") i si tenen el permís de Delegació de Govern aquesta seran tan responsable com els feixistes.

Primera Setmana antifeixista de Reus

Dilluns 10, 20h, Centre de Lectura
Xerrada "Experiència del moviment antifeixista a Alemanya". Projeccions audiovisuals i xerrada amb membres d'Antifaschistische Aktion.
Dimarts 11, 20h, plaça Teatre
Concert "Contra tots els feixismes", amb Reprive, Kommin-

tern, Avalot, Garrotada, La Via Muerta, Sound system. Entrada gratuïta.
Dimecres 12, 20h, Mercadal
Concentració " Feixisme ni aquí ni enlloc"
Dijous 13, 20h, local de CGT
Xerrada "La nova extrema dreta als Països Catalans"
A càrrec de la Plataforma Antifei-

xista (Vinaròs-Castelló) i un periodista d'investigació.
Divendres 14, 20h, des de La Palma
Cercabars amb batucada
En finalitzar, dj a la taverna Carrasclat i 1 dj x al Bar Campus.
Organitzen: Acció Antifeixista, Assembla de Joves de Reus, Casal Despertaferro i CGT.

Setena edició del Festival Antifeixista a Barcelona

El proper dissabte 5 de novembre de 2005 a les Cotxeres de Sants, tindrà lloc el tradicional concert antifeixista organitzat per Al Enemigo Ni Agua (AENA), que enguany arriba a la seva setena edició. El festival serveix al col·lectiu per autogestionar els seus projec-

tes alhora que és un lloc de trobada de l'antifeixisme català. Durant la tarda i la nit hi haurà exposicions sobre el tema de nazisme i del feixisme en les diferents cares que es mostren, també hi haurà plantada de txirringos de col·lectius i distribuïdores

alternatives i a la nit actuaran els grups DR. Calypso, Amparo y sus Muchachos (Amparanoia) i Terroristas del Son.

Per tal de fer una previsió d'espai per als txirringots cal avisar de la vostra assistència amb temps. Si voleu aportar alguna

exposició o pancartes per tal de denunciar altres fets i injustícies no dubteu en posar-vos en contacte amb el col·lectiu AENA (Al Enemigo Ni Agua) o deixeu encàrrec a la distribuïdora El Lokal, c/ Cera, 1 bis, Barcelona. Email: nopasaran@sindominio.net

CURS D'INTRODUCCIÓ A LA INFORMÀTICA PER AFILIAT/DES

Dia: 5/10/05
Horari: 16:00 a 20:00 h.

Inscripcions:
Secretaria de Formació del Comitè Confederal

Tel. 933103362 (Francia)

INTERNET BÀSIC EN 5 SESSIONS PER AFILIAT/DES

+19 Octubre
+26 Octubre
+2 Novembre
+9 Novembre
+16 Novembre

Horari: 18 h. a 19h.

INSCRIPCIONS:
SECRETARIA DE FORMACIÓ DEL COMITÈ CONFEDERAL
Tel. 93 3103362 (Francia)

SENSE FRONTERES

Quan l'Estat s'aprima tant i tant l'únic que en queda és l'exèrcit i la policia per reprimir qui gosa protestar

Els EUA han mostrat la cara més cruel del neoliberalisme: que se salví qui pugui

"Incompetència? Jo diria més aviat que George W. Bush ha brodat el seu paper"

L'huracà i la plaga

Pep Juárez, secretari general de la CGT Balears

Encara no coneixem les xifres, ni tan sols aproximades, de la tragèdia que ha assolat els estats nord-americans de Louisiana, Mississipi i Alabama, però coincidirem a valorar que, per les informacions rebudes, es revelen quantitativament molt superiors a l'atac a les Torres Bessones, en termes de devastació, de pèrdues de vides humanes, de desplaçats i desposseïts, i incomparablement més greu quant a la seva dimensió econòmica i social. Però el que sí podem afirmar és que l'huracà Katrina s'ha emportat la brossa patriòtera i mentidera de l'"american way of life", deixant al descobert una realitat tercermundista dins les fronteres de l'imperi. I, sobretot, ha deixat a l'aire les vergonyes del govern de George Bush, amb les seves receptes neoliberals i de lliure mercat, dissenyat per a finalitats molt diferents que les de protegir la població davant els desastres naturals.

D'entrada, sembla oportú assenyalar el que vénen a indicar els meteoròlegs: que, molt possiblement, el que en principi era una de tantes tempestes tropicals en el Golf de Mèxic, hagi derivat en un devastador huracà de força 5, com a conseqüència de les altes temperatures provocades pel canvi climàtic. Si és així, serà oportú recordar que els Estats Units, principal país emissor de CO2 del món (la quarta part de les emissions totals), té un govern que es nega a ratificar el Protocol de Kyoto. I tot això perquè Bush i els seus col·legues per res volen condicionar la deprecació ecològica, que les corporacions nord-americanes converteixen directament en altíssims beneficis. Aquesta hipòtesi fa del govern de Bush responsable, encara que sigui indirectament, de la gestació del Katrina. En la mateixa línia, altres informacions apunten que s'han drenat (i, com no, venut a la propietat privada) grans extensions dels llacs que fins a ara actuaven com a escuts naturals, davant els huracans, de les costes del sud.

Allò de "ningú no havia pogut prevenir aquest desastre" suposa l'enèsima mentida d'un mentider convulsiu com és Bush. Amb dies d'antelació ja se sabia, i de fet es va donar l'ordre d'evacuar Nova

Orleans. La grollera consigna ianqui "salva el teu cul" va funcionar per a qui tenia mitjans privats per a fugir, les classes altes i mitjanes de la població. Però els qui no tenien on anar, ni recursos per fer-ho, van quedar abandonats a la seva sort, perquè les autoritats no van adoptar mesures per a evacuar-los. Milers de treballadors, en la seva majoria negres i pobres, i blancs de classe humil, a més dels malalts i impedits, van quedar atrapatats sense queviures ni aigua, enmig d'un immens podrimmer fecal esquitxat de cadàvers. La primera decisió dels governants, amb una setmana de retard, va consistir a enviar forces militars, però no per a socórrer a la gent, sinó per a defensar la propietat privada (amb ordre de tirar a matar) dels comerciants i amos de supermercats, assaltats per les masses famolenques.

El desastre es podia haver evitat també, si no s'haguessin detret els dies (en 2004, els 430 milions de dòlars destinats a tal fi, van quedar reduïts a menys del 20%) entre moltes altres retallades, i que van ser desviats per a finançar la guerra petrolera de Bush. Ni tampoc l'exèrcit

va ajudar els primers dies, perquè estava a milers de quilòmetres massacrant iraquians. En aquest sentit, els morts de Nova Orleans formen també part de la quota de sang aportada pels nord-americans pobres per a les aventures criminals del seu govern. I, per a acabar de tancar el cercle, ara ens assabentem que una filial de la corporació Halliburton Co. (presidida entre 1995 i 2000 per l'actual vicepresident d'EUA, Dick Cheney), que segueix obtenint beneficis astronòmics de la guerra de l'Iraq, també se li va assignar al juliol passat un contracte amb l'Armada per a la reconstrucció de zones devastades pels desastres naturals. Tot queda a casa: negoci sobre el dolor i la mort, pròpia o aliena, tant se val.

En aquests dies són abundants les acusacions d'incompetència cap a l'administració Bush. Incompetència? Jo diria més aviat que ha brodat el seu paper. George W. Bush no va ser posat on està per a socórrer als necessitats, sinó per a engreixar sense límit les butxaques de les grans fortunes. Li importen un pebre els negres de Nova Orleans, que a més ni el voten. Millor

per a ell és permetre, com ho està fent, que les petroleres es folrin amb aquesta crisi, i que les assegurances trobin mil esclertes per a deixar la gent sense el mínim. A més, segur que no farà la llagrimeta de cocodril amb la seva família, retransmesa en directe per la Fox i els altres propagadors de la mentida global.

Nord-amèrica és un país en el qual la pobresa arriba a gairebé 40 milions de persones en 2004 (més d'un milió d'augment respecte a 2003), entenen per tal situació els ingressos de menys de 19.157 dò-

lars anuals per a famílies de quatre membres. Salaris de misèria, que obliguen molts treballadors a pluriocupar-se per a poder subsistir, i que expliquen en part la creació, en 2004, de 2,2 milions de llocs de feina.

Els drets socials són gairebé inexistents, amb constants retallades, començant per la cobertura sanitària, de la qual manquen ja gairebé 46 milions de persones, a la fi de 2004. I tot això enmig d'un important creixement econòmic (el PIB ha augmentat en un 3,8%) que, per descomptat, acaba en les butxaques del 5% de privilegiats. Katrina, a més de provocar un desastre, ens ha permès veure, amb més claredat, el gran desastre.

És possible pal·liar els efectes dels fenòmens de la naturalesa, com ho fan en la veïna Cuba on, amb infinitament menys recursos, combaten amb eficàcia els ciclons, a força de planificació solidària. Però a la plaga neo-conservadora que formen els Bush, Cheney, Rice, Rumsfeld, Pearle, Wolfowitz & Cia, molt més nociva que els huracans, només la podem combatre amb rebel·lia política i social, fins a aconseguir eradicar-la.

PLAÇA PÚBLICA

Aigües tèrboles a Louisiana

Joan Layret

El passats fets succeïts a Nova Orleans i a d'altres poblacions de Louisiana no són solament una catàstrofe natural. Aquest és el missatge que vol transmetre l'Administració Bush, i en general tots els governants que utilitzen l'expedient de la força de la natura com a trinxera de la seva incompetència.

Era previsible una situació d'emergència que pogués provocar la inundació d'una bona part de la ciutat de Nova Orleans? La resposta és afirmativa, i de boca ni més ni menys que del Cos d'Enginyers de l'Exèrcit dels EUA. Ja estava anunciada la catàstrofe des del moment en què es va considerar alarmista que es volgués reforçar els diacs i els murs de contenció ja obsolets d'una ciutat per sota del nivell del mar. Les necessitats pressupostàries derivades de la croada fonamentalista amb les invasions d'Afganistan i Iraq van fer la resta. Un altre fet significatiu és que una bona part dels efectius de la Guàrdia Nacional que haguessin pogut pal·liar parcialment l'emergència humanitària estaven a l'Iraq en el moment de l'huracà.

En l'Estat neoliberal la seguretat enfront de les catàstrofes és responsabilitat dels propis ciutadans. L'ordre de l'alcalde Ray Nagin va ser expeditiva: "abandoneu la ciutat!" Aquells ciutadans i ciutadanes que tenien mitjans de transport propis la van obeir, les classes populars més deprimides, majoritàriament afroamericanes, van haver de patir d'una forma directa la gairebé inexistent atenció pública.

La prioritat era fer front als saquejadors, que robaven els supermercats, en molts casos per sobreviure, o fins i tot que no pagaven la benzina, això dit en boca del president Bush, un digne representant dels interessos del petroli. Força bruta per perseguir els delinqüents, presons improvisades, persones tancades sense cap mena de procediment judicial o penal, cap garantia per als suposadament "fora llei", l'ombra de Guantánamo planeja sobre el Mississipi. I mentrestant les veritables víctimes recloues en poliesportius, sense pràcticament cap atenció mèdica ni alimentària, sense cap seguretat física: la llei de la selva és l'única que impera en la superpotència.

El quart món dels EUA ha aparegut surant en les tèrboles aigües de Louisiana: la vergonya ja és universal!

SOCIAL

Les fotografies de la repressió marroquina sobre els saharahuis, al web de CGT: www.cgtcatalunya.org

El 20 d'octubre, al Centre de Lectura de Reus, debat sobre l'energia eòlica a Catalunya i el PEC

BALA PERDUDA

Franco i Las Hijas de la Caridad

Fernando Hernández Holgado (Assemblea Antimilitarista de Catalunya)

No és gens difícil d'imaginar la cara que van posar moltes de les dones supervivents de les presons franquistes quan van llegir la notícia de la concessió de l'últim premi Príncep de Astúries de la Concordia a l'orde religiós de Las Hijas de la Caridad. Un orde francès que, des que es va instal·lar a Espanya el 1790, ha meregut el reconeixement per la seva "excepcional labor social i humanitària en suport dels més desfavorits", i a més també per la seva defensa durant tot aquest temps dels "valors de la justícia, la pau i la solidaritat".

Potser poca gent sàpiga que aquest orde va governar amb mà de ferro les "galeres", o antigues presons de dones, durant un llarg període del segle XIX i començaments del XX, fins a la seva expulsió per Victoria Kent al 1931, que les va substituir per un cos de funcionàries especialitzades. Acabada la guerra, el dictador Franco va tornar a recórrer a elles com a escarcel·lades en establiments d'ínfausta memòria com, per exemple, la presó barcelonesa de les Corts, la de Palma, la de Màlaga, la de València, i tantes altres, tal i com ha estat ressenyat a diverses obres historiogràfiques per autors com Ricard Vinyes, Mirta Núñez, Matilde Vairo, David Ginard i qui escriu aquestes ratlles.

D'una altra banda, no va ser l'únic orde religiós femení que es va posar a disposició de Franco. Les seves companyes, Las Hijas del Buen Pastor, varen administrar la tristament famosa presó de Ventas, la més poblada de la història d'Espanya, de la qual van sortir les famoses Trece Rosas per a ser afusellades a l'agost de 1939. I la de Las Cruzadas Evangélicas va continuar dirigint la presó de dones de la Trinitat de Barcelona fins al ...1978!

Pot explicar-me algú quina relació té la favorable actitud de l'actual govern socialista envers el procés de recuperació de la memòria històrica de les víctimes del franquisme amb la concessió d'aquest premi? Cosa que ens porta també a reflexionar sobre el paper que està jugant l'Església en tot aquest procés de rememoració col·lectiva. Fins quan pensa seguir fent-se de la distreta i ignorant les seves responsabilitats a la postguerra i al franquisme?

Un dels projectes especulatius més grans de Catalunya (2)

L'oposició popular al Pla Caufec

Plataforma Popular Contra el Pla Caufec
www.noalplacaufec.net i paremoselcaufec@rusc.net

Davant aquest megaprojecte, les associacions de veïns (AV) inicien fa 14 anys una lluita que no s'atura mentre no es tingui en compte l'opinió veïnal i es resolguin tots els problemes d'impacte ambiental, edificatori, viari, habitatge social i d'equipaments que planteja.

Les associacions veïnals s'han preocupat des dels inicis pel desenvolupament del projecte. No s'han oposat al soterrament de les línies elèctriques ni a una edificabilitat raonable i consensuada amb el veïnat. L'objectiu és la rehabilitació ecològica de les zones degradades i la construcció dels necessaris pisos de protecció i equipaments públics al solar del càmping Barcino. Però l'ajuntament porta 14 anys desoïnt les crítiques, silenciament les protestes i menyspreant a la població que s'hi oposava.

Però molta gent d'Esplugues no està conforme amb la solució adoptada, perquè la desproporcionada urbanització massificarà d'edificis la zona, impactant greument contra el medi ambient i afavorint un desenvolupament urbanístic que exclou la majoria de persones del poble. Es volen fer dues torres de 105 metres d'alçada (gratacels com l'edifici Windsor de Madrid), el centre comercial més gran del vessant nord de Barcelona (el doble que l'Illa en el primer pla i reduït en la segona versió) i altres blocs que fan que la urbanització que acompanya el soterrament faci preferir les torres d'alta tensió.

Per tal d'aturar el pla Caufec es crea la Coordinadora d'AV (totes les AV d'Esplugues menys dues) que comença a fer públiques les intencions municipals sobre aquest projecte. Mitjançant fulls informatius, pancartes i xerrades, s'intenta informar la població.

Les propostes veïnals s'adrecen especialment a la reducció de la superfície construïda. Es presenten tot tipus d'al·legacions i es parla amb tots els consellers de Política territorial que van succeir-se. Les AV interposen el contenciós a l'aprovació del Govern el juny '01. L'ajuntament inicia reunions amb

elles per arribar a acords que acaben en decepció doncs la reducció de metres és innegociable segons el gerent municipal. Les AV se senten enganyades per la falsa disposició a dialogar.

L'entrada de Sacresa al negoci implica una sèrie de modificacions que acaben en una segona versió del pla Caufec. Es presenta un nou contenciós-administratiu signat per AV de tota Catalunya. L'inici d'obres es veu imminent i es fa necessari treure el conflicte al carrer.

La repressió a l'oposició

Desoïnt les crítiques, silenciament les protestes contraris o arrencar cartells i pancartes no han estat prou. També diferents persones han patit el càstig a la seva consciència.

El primer toc d'atenció arriba l'any 2001. Un membre de la Coordinadora veïnal fou multat mentre repartia fulls informatius prop de la fira comercial Firesplagues. La multa fou retirada més tard davant les protestes de les associacions.

Després d'una plantada de més de 300 arbres als terrenys de l'antic motocròs, el 20novembre04 té lloc una roda de premsa davant la seu de Sacresa, a les portes del seu producte estrella el centre comercial L'Illa Diagonal. L'acció segueix amb una plantada d'arbres morts amb ciment i la tornada en tramvia informant als passatgers del conflicte que suposa el projecte.

En un desplegament prepotent i violent, els Mossos d'Esquadra aturen el tramvia i, abans de demanar cap identificació, selecciona

deu joves i se'ls endugué a comissaria. Dos nois passen la nit al calabós acusats d'agredir als mossos amb lesions inventades que comportaven penes de fins a 2 anys i mig de presó.

La farsa acaba en un judici on aquests prepotents es contradueixen de tal manera que treuen de polleguera al propi fiscal que els defensava. Aquestes detencions van impulsar l'oposició popular amb accions de difusió i actes culturals que van obligar a l'equip de govern a demanar en un ple municipal la retirada de càrrecs. Al final, l'absolució dels encausats i l'alegria de tothom i la incertesa dels mossos que poden ser acusats de fals testimoni per mentir descaradament sota jurament.

L'activitat de la plataforma s'accelera: esmorzars, acampades, edició de dues revistes informatives, concentracions, talls momentanis d'autopistes i vials, pintada de murals, berenars, aparicions a mitjans d'informació, encadenament al balcó de l'ajuntament, intervencions al ple municipal, accions estranyes, rodes de premsa, penjada de pancartes i cartells, manifestació activa, acompanyament d'autoritats a actes institucionals, campionat de futbol, participació a fires, encadenament a Sacresa, xerrades, txiringuitos, concerts...

L'activitat fa por a l'Ajuntament que inicia una fugida endavant per reprimir l'oposició i aplanar el camí a la immobiliària mentre mira de reüll el curs del contenciós. S'inicien algunes obres relacionades amb el projecte, s'asfalta un solar dins el pla utilitzat com a aparcament, s'enderroquen masies catalogades com a patrimoni i s'intenta

un desnonament frustrat d'en Pep, el masover de Ca n'Oiveres (dins el projecte es preveu la seva rehabilitació per convertir-la en equipament públic de possible gestió privada).

A la vegada vigilen l'edifici de l'ajuntament les 24 hores, es compren motos tot terreny per la policia, cotxes de secreta, pistoles noves amb 15 bales en comptes de 6, nous agents, rumors de material antiavalots, escorcolls a l'entrada dels plens municipals...

Pel camí dos membres de la plataforma són multats per l'ajuntament per fer una pintada amb esprai contra el pla Caufec. La policia els acaba acusant de fer pintades feixistes, grafitos o dels boixos nois. Els demanen diners o bé hores de treballs forçats en un expedient irregular.

El febrer '05, la Generalitat aprova el 2on pla Caufec. Els esforços se centren en difondre les vergonyes del projecte i preparar-se per aturar les obres si no ho fa el contenciós. Seguint l'estratègia judicial, s'interposa un 3er contenciós a l'aprovació dels plans parcials per evitar buits jurídics. Gràcies a l'esforç i compromís de diferents persones i associacions veïnals, el pla Caufec encara no és una realitat. Les darreres accions han frenat a la immobiliària Sacresa per por a perdre el contenciós.

Avui dia, l'objectiu és aturar les màquines doncs l'inici d'obres és imminent. La sentència del primer contenciós ja s'ha dictat aquest juliol05 i el Tribunal Superior de Justícia no ha volgut frenar aquesta barbaritat. L'ajuntament i la Generalitat ens encadenen a un futur gris: cimentant una part important de la muntanya de Sant Pere Màrtir, forçant a l'exili al jovent del poble, afectant greument el comerç local... i tot per un grapat de diners!

L'objectiu de totes les accions és obrir el diàleg i que més gent prengui consciència del seu perjudici. Els danys ocasionats a Collserola atempten contra els drets humans i ens creiem amb el legítim dret a la rebel·lió per defensar l'interès col·lectiu. El dia que comencin les obres no tindran on amagar-se. De l'únic que serem culpables és de no fer prou.

Ens veiem al carrer! Desobeïm l'especulació!

Preguntes i respostes sobre el Pla de l'Energia

Energia eòlica sí, però respectuosa amb el Patrimoni Natural

Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes del Camp (Gepec)

Es fa massa demagògia en el debat de la implantació de la energia eòlica a Catalunya. El tema no és si energia eòlica sí o energia eòlica no...

Francament, no creiem que d'una forma taxativa ningú, repetixo, ningú s'oposa a l'energia eòlica. Però en aquest debat hi ha dos punts de vista diferents, uns que diuen que una central eòlica es pot construir a tot arreu (si el vent ho permet) i altres que pensem que els impactes evidents que la instal·lació d'una central eòlica provoca són assumibles en uns llocs i en altres (per la seva vàlua de patrimoni natural, històrica, paisatgística, cultural, etc.) no.

L'anterior Govern de CiU va fer les coses malament ja que va repartir el territori entre les empreses que volien fer grans centrals eòliques (diem grans perquè aquest és el model que ha primat, en canvi no s'ha potenciat les minicentrals de consum directe un concepte molt més ecologista) sense tenir en compte els factors determinants del Patrimoni Natural.

Així d'entrada, la majoria de projectes és van situar als cims de les muntanyes i serralades més emblemàtiques de les comarques tarragonines, gironines i lleidatanes (però la immensa majoria percentualment van "petar" a les comarques del sud de Tarragona), que és el lloc on bufa el vent. Però no eren els únics llocs els assenyalats on bufava. (...)

És curiós tot allò que ens hem tingut de sentir la gent que defensem un altre model, més racional i respectuós amb el patrimoni natural de casa nostra... Fins i tot ens han dit pro-nuclears o que cobren de les nuclears. Vinga home! Ja esta bé de fer demagògia.

També, cal deixar clar, que moltes empreses que ara potencien centrals eòliques són propietàries de centrals nuclears, tèrmiques o grans centrals hidràuliques....

Una vegada més repetim, que aquella gent que tenim una visió més proteccionista del territori, estariem disposats a reconsiderar la nostra postura si vegéssim que efectivament hi ha intenció de tancar centrals nuclears i tèrmiques de fuel, carbó o gas.... Però no. Aquest cas no és dona. A casa nostra tot s'hi val. S'estan autoritzant com aquell que diu cada dia noves tèrmiques i no es parla de tancar cap nuclear encara que sigui a llarg termini... (...)

Assemblea d'Entitats Ecologistes de Catalunya
(www.pangea.org/aeecc/index.php)

Objectius en l'estalvi i l'eficiència energètica?

Cal condemnar l'actitud del Govern que, també en aquesta qüestió, vol enganyar els ciutadans i ciutadanes valorant els resultats d'eficiència energètica del seu Pla en termes d'intensitat energètica, que és una mesura que incorpora el PIB —és la ràtio entre consum final d'energia i PIB— quan la Directiva Europea sobre eficiència energètica i que fixa els objectius abans esmentats diu taxativament que "l'estalvi d'energia és independent del creixement de l'economia nacional" i al seu annex I, encara amb més claredat, esmenta que el mètode de càlcul serà independent del PIB. De fet, molts estats europeus han demostrat ja que la reducció de consum energètic pot anar relacionada amb increments del PIB.

Mentre la UE exigeix una reducció del consum d'energia d'un 11,5% fins al 2015; si s'aplica el Pla de l'Energia, veurem com el consum d'energia primària, no tan sols no es redueix, sinó que augmenta entre un 20,6 i un 29,7%. És a dir, aquest Pla ens allunyarà de forma irreversible de la competitivitat econòmica i del nivell de vida que coneixem. Si analitzem el consum final d'energia veiem que l'increment entre un 18,6 i un 31,9% ens porta a una idèntica conclusió.

El paper de les diferents fonts d'energies renovables

L'esforç en energia solar és clarament insuficient ja que al 2015 únicament suposarà el 2,7% de la generació basada en fonts renovables. És un xifra insòlitàment baixa per una àrea geogràfica que reuneix òptimes condicions d'insolació.

L'única energia alternativa que es potencia al Pla és l'eòlica, i es fa de manera centralitzada, quan per evitar grans autopistes elèctriques s'ha de tendir cap a la generació distribuïda; de fet des de REE (Red Eléctrica Española) es justifica en part la línia de 400 kV per la necessitat d'exportar excedents de producció eòlica. No es parla per tant ni de la implantació eòlica a petita escala ni de la de baixa intensitat de vent, les quals no tenen limitacions al territori.

Incloure la incineració de RSU com a energia alternativa renovable, és un insult a la intel·ligència i

a més un nou incompliment dels Acords del Tinell.

En el Pla es diu que l'energia solar fotovoltaica i tèrmica no estan prou madures per entrar al mercat, cosa que és totalment falsa. Resulta paradoxal el tractament marginal que es dona a l'energia solar quan estem en una zona geogràfica amb molta més insolació que altres països que la potencien molt més.

En cap moment el Pla parla de l'hidrogen, quan ja hi ha comunitats que han elaborat plans explícitament per a la implantació d'aquest sistema energètic, com és el cas de l'Aragó.

La participació de la solar fotovoltaica en el pastís de les renovables és d'un 0'3 %, realment vergonyós! Més encara si tenim en compte que els països mediterranis estem a la zona d'Europa amb més insolació i que països nòrdics com Alemanya tenen més metres quadrats de teulades fotovoltaïques per càpita que nosaltres.

Objectius del Pla d'infraestructures energètiques

El Pla de l'Energia que debatem s'ha fet a la inversa del que seria un procediment racional: no partim de les necessitats reals que ens permetran assegurar un model econòmic i un benestar o qualitat de vida en el futur sinó que en funció de les fonts d'energia que més beneficien el 'lobby' energètic es plantegen les infraestructures que seran necessàries (entre 3 i 6 centrals tèrmiques de cycle combinat que funcionen amb gas), les que cal mantenir en funcionament (Cercs, Foix i les nuclears) i, evidentment les infraestructures de transport ja siguin d'electricitat a alta tensió o de gas. En un segon pas, segons aquestes necessitats del 'lobby' energètic, s'ajusta un creixement del consum que les faci necessàries i els buits de generació s'omplen amb generació eòlica a gran escala (la qual en definitiva suposa la continuïtat

de la generació centralitzada).

En definitiva, cal rebutjar les infraestructures plantejades ja que responen a un model basat en un creixement del consum absolutament inacceptable i en la generació centralitzada. I cal exigir el tancament de les nuclears en un termini relativament breu, abans que l'envelliment d'aquestes instal·lacions suposi un increment del risc real d'accident nuclear i encareixi la seva explotació.

Per què cicles combinats i a on?

Senzillament perquè el PEC no proposa un esforç real ni en estalvi i eficiència ni en potenciar les renovables i, com a conseqüència, per fer front a l'augment de consum no queda altra remei que construir noves plantes de generació. No ens equivoquem!, el gas no és una energia més neta i més eficient, sinó menys bruta i més ineficient.

El Pla i les centrals nuclears

Més falsedats i més enganyos, el Pla manté pràcticament sense variació la participació en la generació d'energia primària consumida procedent de les nuclears (passant de 6419,8 ktep el 2003 a 6369,2 ktep el 2015). Ens volen enganyar perquè quan ens parlen de disminució progressiva del pes de la producció elèctrica en realitat ens diuen que com la generació s'ha d'incrementar per cobrir la demanda creixent, la generació nuclear, evidentment, baixarà la seva quota de participació tot i que generi la mateixa quantitat d'energia.

Tant el mateix Pla de l'Energia en les seves consideracions preliminars (vegeu capítol "motivació", pp. 169-170), com la legislació de la UE o els pactes del Tinell, coincideixen en assignar la màxima prioritat a la reducció del consum total d'energia. Si no reduïm el consum serà impossible complir

amb el protocol de Kyoto i trencar amb la dependència dels combustibles fòssils i de l'energia nuclear. La UE reconeix que l'estalvi energètic és imprescindible per aconseguir Kyoto i per convertir la Unió Europea en l'espai econòmic més competitiu i dinàmic del món d'aquí al 2010" (Estratègia de Lisboa).

Mantenir en funcionament les nuclears durant una vida útil de 40 anys (quant la mitjana europea és de 22 anys), tal com planteja el PEC, respon a l'estratègia d'augmentar les probabilitats d'accident nuclear en comptes d'impulsar energèticament la implantació de fonts renovables i l'estalvi i eficiència energètics.

Aposta per la generació distribuïda

La pervivència de les nuclears, de les centrals tèrmiques de Cercs i de Foix, la decidida aposta per la construcció d'entre 3 i 6 noves centrals de cycle combinat, l'allau de noves línies d'alta i molta alta tensió (MAT) i el fet que la font renovable que més es potencia sigui la generació eòlica procedent de grans parcs d'aerogeneradors mostra de forma clara i indubtable que el Govern vol perpetuar el model de generació centralitzada en contra dels interessos reals del país i a conveniència del 'lobby' elèctric.

El Govern o, com a mínim, el Departament de Treball i Indústria, no sembla tenir cap interès en la generació a petita escala ja que mentre l'eòlica suposarà al 2015 el 25,2% de la generació renovable (no és parla en cap moment d'eòlica amb baixa intensitat de vent i a petita escala), la solar, tant tèrmica com fotovoltaica, només suposarà el 2,7%. Així veiem que aquest Pla allunya el perill que per les elèctriques suposaria que es promoguessin la generació a petita escala i que molts consumidors esdevinguessin alhora generadors ja que tota aquesta energia generada escaparia dels seu control.

Deute Ecològic i
Sobirania Alimentària

**“No et mengis
el món”**

desa@debtwatch.org

La campanya “No et mengis el món” és una proposta iniciada l’any 2005 destinada a promoure el reconeixement del deute ecològic i l’exigència de la sobirania alimentària dels pobles.

La campanya és impulsada conjuntament per Veterinaris Sense Fronteres (<http://vsf.pangea.org>), la Xarxa de Consum Solidari (<http://www.xarxaconsum.org/>), Acció Ecologista (<http://www.pangea.org/acciecol/>) i l’Observatori del Deute en la Globalització (<http://www.observatorideute.org>).

El projecte tracta, a través de l’estudi d’una sèrie de casos, posar de manifest com el nostre consum juntament amb el marc i normes actuals del comerç internacional, tenen uns efectes clars i directes sobre les societats i el medi ambient de les zones productores.

L’alimentació i la producció agroalimentària són un element clau en el desenvolupament humà. Per una banda són els responsables d’oferir aliments necessaris per a la vida, també formen part d’una manera molt més intensa que altres sectors productius de les arrels culturals i les diferents maneres de veure el món que tenen les comunitats i finalment, estan necessàriament molt lligats al medi ambient i l’entorn natural on es desenvolupen i tenen, per tant, un efecte directe en la sostenibilitat ambiental.

La necessitat de fer arribar el coneixement de les repercussions que l’actual model de consum del Nord té en el Sud i promoure un canvi d’hàbit i model consumidor per encaminar-lo cap a un de més sostenible socialment i ambientalment, és el nucli central del projecte i la campanya que se’n deriva.

Els principals productes que estudiarem en el projecte són la producció de salmó a Xile, la de Flors a Colòmbia i Equador, la soja a l’Argentina, la perca al Llac Victòria i el sucre a diferents parts del món i com a exemple de deute històric. A banda d’aquests, existeixen altres casos que en un format més breu seran investigats.

Per informació, articles, materials de campanya, etc: www.note.comaselmundo.org

Pep Riera s’interroga sobre les noves aliances pageses

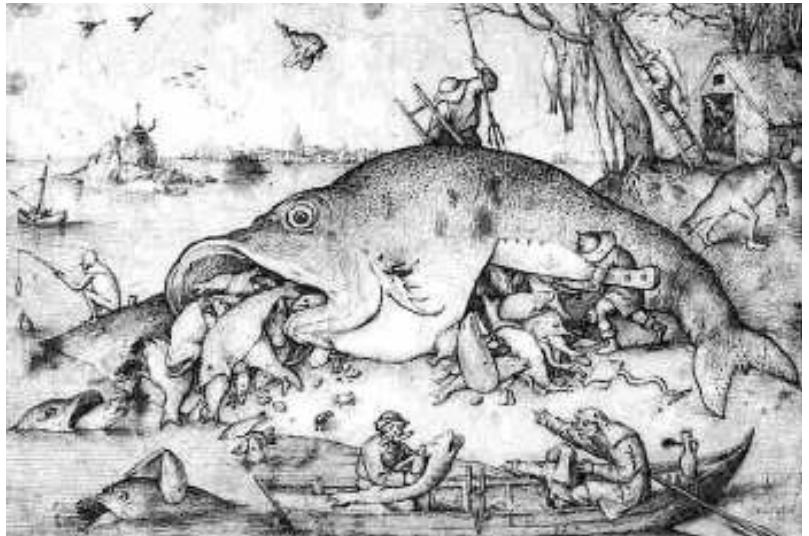
Sector agrari: quan fou mort el combregaren?

Territori amb pagesos, sobirania alimentària i solidaritat amb els agricultors del Tercer Món, alguns dels punts que defensa l’autor

Text: **Pep Riera**, pagès (publicat a El Punt reproduït amb el permís de l’autor); il·lustració: **Comunicàlia**

Les diferents manifestacions de la pagesia catalana d’aquest estiu, les crítiques a la política agrària, competència del govern de la Generalitat i les respostes del conseller d’Agricultura, sovint fora de lloc i sempre injustes respecte dels que els que les formulen, evidència que alguna cosa greu està passant en el sector agrari català. I que aquest cop, la crisi va més enllà dels problemes específics de cadascun dels sectors de producció: que hi ha unes qüestions de fons de caràcter estructural que amb més o menys intensitat afecten horitzontalment tots els sectors i tots els territoris. Que provoquen abandonaments de pagesos en els conreus de sequer i en els de regadiu. En les terres planes i en l’alta muntanya. Que fa que en menys de 25 anys hàgim passat de tenir un 8% de la població activa pagesa a menys d’un 2% avui.

Som en ple procés de globalització a àmbit mundial, després d’haver-ne viscut un altre a la península, en millorar les facilitats de transport i en incrementar-ne i diversificar-se les produccions sobretot al sud. I un segon procés a incorporar-nos a l’Europa dels Quinze, és a dir, a un mercat molt més gran del conegut fins aleshores. La globalització, que té un impacte directe en molts dels nostres sectors i territoris, s’utilitza per justificar la pèrdua de pagesos que segons diuen servir per beneficiar la «sobra pagesia del Tercer Món» i contribuirà al seu desenvolupament. Quina barra. Com si les produccions agrícoles del Tercer Món s’exportessin a través de cooperatives pageses i el seu valor afegit quedés per a ells i per als seus països. Com si aquest comerç globalitzat no estigués a les mans d’unes quantes multinacionals que entren les palles llargues, comprant barat i venent tan car com poden a casa nostra. Tenim mala peça al teler i la solució no és ni per orquestrar «congressos del món rural» ni per fer manifestacions sindicals «unitàries» amb uns companys de viatge d’unes organitzacions a les quals ja està bé la PAC actual de la Unió Europea o que es posen nervioses per un tall de car-

Qui ha de tenir cura del territori, pagesos treballant-lo i cuidant-lo o bé assalariats de grans empreses?

reteres.

En primer lloc és urgent definir quin model d’agricultura volem i quin model de territori. Si ha de ser amb pagesos treballant-lo i cuidant-lo o bé amb assalariats de grans empreses. Si cal regular el sistema d’integració en la ramaderia intensiva o bé reconvertir-lo a un altre model. Si cal o no una política específica i diferenciada per a l’alta muntanya i per a les zones més deprimides. I decidir si la solució territorial comporta mantenir-hi pagesos, o bé acabar-ho de degradar tot i passar directament al negoci urbanístic segons el model de les zones del litoral i periurbanes. Ens trobem en una conjuntura difícil, en una cruïlla en la qual conflueixen qüestions com és ara la globalització dels mercats mundials i la força cada cop més gran de les grans multinacionals que, amb el vent a favor de les polítiques agràries dels països rics, del Banc Mundial i de l’FMI milloren, cada any que passa, les seves posicions i la penetració en països nous.

En segon lloc, una PAC que fins avui ha subvencionat les explotacions més productives, sense mirar

si eren pageses o simples societats inversores o de grans terratinents en bona part de l’Estat espanyol. Quan l’irlandès Mc Sharry era comissari d’Agricultura ja va denunciar que el 80% dels ajuts de la PAC anaven a parar a un 20% de butxaques.

Han passat disset anys, la situació ha empitjorat, però a més ara ens imposen una «reforma» de la PAC a partir de la qual les subvencions es mantindran de manera desconnectada de la producció, així que qualsevol absentista continuarà cobrant el mateix ajut per hectàrea sense haver, però, de treballar la terra i sembrar-la.

I en tercer lloc, tenim a casa nostra un conflicte d’interessos entre el sector productor i el comerç i la transformació, molt superior a altres països de la vella Europa. Per raons històriques, la manca d’una reforma agrària, quan tocava fer-la, o les conseqüències del règim franquista en el món cooperatiu, que explicaria en part la feblesa de les cooperatives davant l’agroindústria. Però també cal afegir-hi la nostra manca de capacitat de decisió per millorar els nostres nivells d’autoorganització. En vista d’a-

quest espès panorama els pagesos hem de decidir quin model de territori, d’explotació agrària i de política agrària volem i amb qui comptem per impulsar-la, perquè és evident que nosaltres sols no ens en sortirem. És a dir amb quins aliats hem de comptar començant per les organitzacions del mateix sector agrari i que evidentment no poden ser aquelles que a àmbit nacional o estatal estan vinculades o subordinades als grans terratinents o a l’agroindústria.

Hem de valorar que val més adreçar-nos a aquells col·lectius urbans, que tenen tan clar com nosaltres que ens cal un territori amb pagesos i unes polítiques agràries que assegurin el principi de la sobirania alimentària sense agredir els mercats més febles dels països del Tercer Món. Unes polítiques sense objectius productivistes, que garanteixin en canvi la qualitat i la seguretat alimentària. Que són també els col·lectius que ens faran costat si ens decidim a endegar campanyes de boicot contra aquelles empreses del sector del vi que s’entesten, perquè poden, a pagar els preus de fa 25 anys. Col·lectius ciutadans que són al capdavant els compradors dels nostres productes i que van determinar l’èxit, fa un parell d’anys, de la campanya de desprestigi contra una marca de productes lactis molt important que també, amb la seva prepotència, es creia que podia fer i desfer a casa nostra.

Nova campanya per la cancel·lació del deute dels països empobrits

‘Qui Deu a Qui’, per la cancel·lació del deute

1. Antecedents:

-Davant la nova situació política que es dona a l'Estat espanyol, amb un govern sense majoria absoluta al Congrés, que està fent algunes promeses de cancel·lació de deute, i davant un Congrés que ha acceptat discutir una llei per la gestió del deute extern.

-Davant les diferents promeses de cancel·lació del 100% del deute multilateral dels països pobres altament endeutats (HIPC) que es fan des d'alguns governs del Nord.

-Davant la situació d'emergència en la qual es troben milions de persones en el món.

-I donat que el govern espanyol incorre en noves contradiccions al concedir les ajudes humanitàries d'urgència en forma de crèdits que generen més deute extern (com els països afectats pel Tsunami).

Per tot això i altres motivacions, diversos col·lectius hem decidit unir-nos a les diferents iniciatives que a nivell internacional, tant en el Nord com en el Sud, continuen lluitant contra la injustícia i dominació que suposa el deute extern, i hem engegat una nova campanya contra el Deute Extern, sota el lema "Qui deu a qui?".

2. Objectius de la Campanya

1. Fomentar la participació ciutadana i traslladar la idea de responsabilitat, tant en les causes del deute extern, com en la recerca de solucions.

2. Denunciar la possible il·legimitat del deute extern. El deute extern dels països empobrits en molts casos es pot considerar il·legítim per moltes i diverses raons (com es va originar, si els governs que van prendre els préstecs eren

mitat del deute bilateral, la cancel·lació del deute públic i la desaparició dels mecanismes que el generen.

5. Generar debat social entorn de les conseqüències de la inversió espanyola a l'estranger.

3. Eixos de campanya

Atenent a les diferents sensibilitats i característiques dels col·lectius que participem en la campanya, s'han establert tres eixos en els quals s'emmarcaran les accions:

- Deute ecològic.
- Deute polític i social.
- Deute econòmic.

legítims, si els creditors van actuar correctament, segons el destí dels préstecs, etc.). Davant aquesta possible il·legimitat, nosaltres afirmem que no ens deuen, sinó som que nosaltres els que devem al Sud, tant en el plànol econòmic, com en el social, polític i ecològic.

3. Denunciar la perversió del mecanisme del deute com instrument de dominació política, social i econòmica, amb greus repercussions socials i ecològiques.

Aquests eixos s'aniran treballant amb accions de formació (tallers de formació de formadors, xerrades i elaboració de materials), de divulgació i mobilització social (per tenir presència al carrer amb accions locals i conjuntes a nivell català o estatal), i de pressió política (per a fer arribar les nostres reivindicacions a les diverses institucions responsables del Deute).

4. Contactes

Correu-e: quideuqui@moviments.net

Llista de distribució: qui-deu-a-qui@moviments.net

Pàgina web català: <http://www.quideuqui.org>

Correu-e de contacte estatal: deuda2005@moviments.net

Llista de distribució estatal: deuda2005@moviments.net

Pàgina web: <http://www.quidebeaqui.org>

Demandes

En els últims anys nombrosos col·lectius i ciutadans hem demanat reiteradament l'abolició del deute extern dels països empobrits. No obstant, no s'han pres encara les mesures necessàries per a solucionar aquesta problemàtica. Per això, el deute continua impedit la llibertat i sobirania de nombrosos pobles, encara que aquesta hagi estat ja pagada reiteradament. En paral·lel a l'exigència del deute extern els creditors segueixen ignorant, a pesar de les evidències, els seus deutes ecològics, socials i històrics.

Per totes aquestes raons, avui ens preguntem un cop més, qui deu a qui?, i al·lem la nostra veu per a exigir a les administracions públiques que actuïn.

Sobre els fets de Berga i la ingenuïtat política

Comissió de Premsa del Moviment de Defensa de la Terra

Els lamentables fets de la Patum de Berga passada que van tenir com conseqüència la mort de Josep Maria Isanta han estat objecte de diferents comentaris, tots prou interessants des del punt de vista polític, perquè reflecteixen la ideologia de qui els escriu. Per exemple, un tal "Pep i tu" al número 66 de la revista "Catalunya" de la CGT (pàgina 17) acusava l'MDT de manipular aquesta mort "tot buscant màrtirs de manera miserable". Aquest cronista no ha entès res, per desgràcia, d'una anàlisi política dels fets; la seva crònica és d'un politicisme desolador.

Quan l'MDT analitza que les bandes de carrer que pul·lulen per diferents comarques dels Països Catalans són una conseqüència de l'espanyolisme, no cerquem màrtirs arbitràriament sinó que afirmem que aquestes bandes, pels objectius contra els quals actuen (com és que aquestes bandes no es dediquen, per exemple, a arrancar banderes espanyoles o a boicotejar les festes de la guàrdia civil?) i pels referents ideològics que els mouen, són alimentades per la ideologia política espanyolista: la situació social crea aquestes bandes, però la ideologia política difosa per l'Estat i pels seus instruments mediàtics i polítics, orienta la seva actuació.

La nostra obligació és denunciar l'acció d'aquestes bandes que objectivament actuen contra l'expansió de l'independentisme i dels moviments populars, intentant d'estendre la por entre la militància i el seu entorn familiar. Només una ingenuïtat política exacerbada, que fa amagar el cap sota l'ala davant les característiques socials i polítiques dels fets, pot negar-se a acceptar aquesta evidència.

Diuen no sé què de l'Estatut

Enric Rovira, apicultor

Fa mesos i mesos que sento a parlar que volen canviar no sé què de l'Estatut i la veritat és que no sé per què tant de merder. Què en canviaran? Allà on diu que tenim dret a una casa? O allà que diu que podem estar contents que sempre més serem espanyols? I el més bo de tot és que de no res en fan un castell, un castell ple de fantasmes i més fantasmes. Al final encara ens faran avorir la política i els polítics, tot i que jo fa anys que els hi tinc, d'avorrits. Au, salut.

El Ministeri de Medi Ambient prepara el Decret de Coexistència dels cultius modificats genèticament amb els convencionals

Col·lectiu Catalunya

El passat 19 de juliol, el secretari general d'Agricultura i Alimentació del MAPA, i el secretari general per la prevenció de la Contaminació i el Canvi Climàtic del Ministeri de Medi Ambient, van presentar en un acte públic el contingut del Reial Decret que regularà la coexistència dels cultius modificats genèticament amb els convencionals i ecològics.

Aquest decret encara ha de ser presentat al Consell de Ministres per la seva aprovació, però sembla que el Ministeri de Medi Ambient, que en un principi s'havia oposat

al decret, rebutjat el passat març, ha cedit a les pressions del Ministeri d'Agricultura, especialment del secretari general, Fernando Moraleda, que davant les "visites" i els favors de grans multinacionals com Syngenta ha decidit presentar aquest projecte de Reial Decret que és, bàsicament, idèntic al que va ser rebutjat al març davant la forta pressió dels diferents col·lectius que s'hi oposaven.

Les demandes de la pagesia ecològica i els grups ecologistes no s'han tingut en compte. El govern de Zapatero intenta donar via lliure a l'expansió dels cultius modificats

genèticament i a la contaminació transgènica. La coexistència no és possible ja que ningú a hores d'ara és capaç de certificar l'abast de les modificacions que poden ocasionar els conreus transgènics a la resta de cultius i en tota la cadena tròfica i de la vida. L'aprovació del borrador del decret és d'una importància cabdal donat que possibilita que tota existència de vida pugui ser legalment contaminada i modificada.

Aquest borrador deixa desemparats tant l'agricultor com al consumidor, atemptant contra la sobirania alimentària. Els punts més

preocupants són:

-Accepta la contaminació genètica generalitzada, ja que admet un 0,9% de presència transgènica en els aliments ecològics.

-El borrador no estableix un règim de responsabilitats en cas de contaminació transgènica.

-No s'ha consultat a la societat civil.

-D'una primera proposta de distància de 25m de separació entre camps manipulats i convencionals, ara en proposen 50.

-I els apartats relatius al registre de terres conreades amb OMG són molt deficients.

> CONTRAINFORMACIÓ

'L'Accent': el periòdic popular dels Països Catalans des del 2002

Consell de redacció de "L'Accent"

"L'Accent" és un projecte comunicatiu al servei de l'alliberament social, nacional i de gènere als Països Catalans. Nasqué a mitjans de 2002 per tal d'ocupar un buit en el panorama dels mitjans de comunicació al nostre país; consideràvem —i encara avui considerem— la necessitat d'un periòdic que informi de les lluites populars arreu de les comarques i que estigui al servei de l'esquerra independentista i el conjunt de moviments populars.

Destaquen en els darrers mesos temes com la regularització d'immigrants i les vagues de fam dels "sense papers", la lluita contra l'especulació urbanística en barris i a les poblacions turístiques, les mobilitzacions contra el tancament d'empreses a causa de la "deslocalització", la repressió contra els moviments populars o les accions per evitar la construcció d'infraestructures agressives amb el medi ambient i les persones. A part de les seccions de Països Catalans, cultura, economia i internacional que recullen aquests temes entre altres, el periòdic compta amb la secció d'opinió en la qual es dona veu a aquells a qui els mitjans de comunicació institucionals els neguen la paraula.

A banda de les funcions comunicatives i polítiques, un tercer gran objectiu motiva l'existència de "L'Accent", la necessitat de teixir el país, de crear superestructures que dia a dia apropin les comarques i les persones dels Països Catalans. S'ha de tenir en compte que malgrat la humilitat del nostre projecte s'ha aconseguit per primera vegada bastir un periòdic d'àmbit nacional, i a més, des d'un vessant popular.

L'àmbit nacional de "L'Accent" es fonamenta en tres grans aspectes. El primer, els continguts del mitjà; en segon lloc, els i les redactors, dividits en dos consells de redacció a València i Barcelona i en nuclis de col·laboradors a Lleida, Palma, Girona i Alacant; finalment, destaca la distribució que, malgrat les limitacions logístiques, arriba a mig miler de locals en més de quaranta comarques a banda de tenir 400 subscriptors.

D'altra banda, ens definim com a periòdic popular perquè el poble és l'objecte i els subjecte del nostre mitjà, perquè el projecte és completament autogestionat i perquè es distribueix gratuïtament per facilitar la difusió el màxim possible.

Des de principis d'any, "L'Accent" hem fet un pas endavant molt important que ha consistit en la incorporació del color i l'ampliació del nombre de pàgines.

L'esforç econòmic i humà que açò ha suposat és una mostra del nostre ferm compromís per continuar en la línia que ens havíem marcat inicialment però, sobretot, és una prova que "L'Accent" està servint com a eina per formar uns Països Catalans més lliures.

Dinamita de cervell

APROVAT EL DOMINI .CAT PER A LA COMUNITAT LINGÜÍSTICA CATALANA

Els Països Catalans, lliures d'estats a Internet

Col·lectiu Catalunya amb informacions de l'Associació puntCAT

La Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) -que és l'entitat responsable de la coordinació del sistema de noms de domini a Internet- va fer públic el passat 16 de setembre que la candidatura presentada per l'Associació puntCAT per a la creació d'un domini propi per a la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet satisfà tots els criteris establerts i ha autoritzat l'existència del .cat com a nou domini d'Internet i n'ha aprovat el corresponent acord que regularà el seu funcionament.

A partir d'ara, el domini .cat representarà dins internet els usuaris que s'expressen en català i servirà per ressaltar a nivell mundial l'existència de la cultura catalana. De fet, aquest domini és el primer que representa a nivell global un grup lingüístic i cultural, un fet excepcional del qual la nostra cultura pot estar legitimament orgullosa. Fins ara només els estats tenien la possibilitat de tenir dominis a la xarxa, pel que el nou domini és un pas endavant no només per a la cultura catalana, sinó també per a la humanitat en general, ja que obre un camí nou per tenir dominis que no passa forçosament per tenir un estat.

L'ICANN ha avaluat molt positivament l'existència de la comunitat

Foto: Pau Juvillà

lingüística i cultural de parla catalana com una comunitat ben definida i representada a través d'una entitat i d'un projecte que ha rebut un ampli suport des de la pròpia comunitat. Això era una condició important per a avaluar positivament unes propostes de dominis que, per definició, han d'anar adreçats a comunitats definides per criteris molt concrets i que han de ser representades adequadament.

Més de 90 entitats són membres de l'Associació i representen els usuaris catalanoparlants d'Internet no només del Principat, el País Valencià, les Illes, la França, Andorra, la Catalunya Nord o l'Alguer, sinó també de totes aquelles ciutats i països del món on hi ha parlants

del català. La seva presència, diversitat, representativitat i grau de compromís i complicitat amb el projecte han estat un factor clau en el procés d'avaluació i ha ajudat a fer entendre que el català és també una llengua global, fet que queda remarcat amb el nou domini, que té validesa arreu del món.

De la mateixa manera, més de 68.000 persones i entitats es van adherir a la campanya de suport a la candidatura a través del web www.puntcat.org. El nombre d'adhesions aconseguit és una fita impressionant, comparada amb qualsevol altra candidatura presentada fins ara a l'ICANN i ha servit per demostrar, sense ombra de dubte, l'interès dels internautes en llengua

catalana per tenir un domini que els identifiqui a nivell global dins la xarxa.

L'Associació puntCAT va presentar el 16 març de 2004 la candidatura per obtenir el domini .cat per a la comunitat lingüística i cultural catalana. Aquest fet es va produir en el marc del procés de sol·licitud de nous dominis anomenats patrocinats ('sponsored' en anglès, és a dir, per a comunitats definides, no d'ús genèric com el ".com") que va convocar l'ICANN el primer trimestre de 2004. En aquest mateix procés es varen presentar nou candidatures més, de les quals tres més ja han estat definitivament aprovades i altres tres són en fase de negociació.

Dones sindicalistes

Dolors Piera (Puigverd d'Agramunt (Lleida), 1910 - Santiago de Xile, 2000)

Antonina Rodrigo

Filla d'un mestre progressista, el seu pare li inculca la passió per la pedagogia. A l'Escola Normal de Lleida, hi té com a professora Pepita Uriz. Dolors Piera exerceix de mestra a Vilafranca del Penedès i contribueix a la fundació de la Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyança (FETE-UGT). Durant el bienni negre (1934-36), l'expedient per exercir la Tècnica Freinet a Vilafranca del Penedès. A casa seva, hi ha la redacció de l'"Escola Proletària", òrgan de la FETE, de la qual és delegada per

Catalunya en el Congrés Mundial de Professors de París. Destaca la seva actuació en les Joventuts Socialistes i en la redacció d'"Iskra".

És la secretària femenina del Comitè Executiu del PSUC i una de les organitzadores del Congrés de la Dona celebrat a Barcelona el 1937 d'on sorgeix la Unió de Dones de Catalunya. Dolors n'és la secretària general. Col·labora en la revista "Companya" i promou l'Ajuda Infantil de Rereguarda. El 1937, com a regidora de l'Ajuntament de Barcelona acompanya la Passionària al miting del Velòdrom d'Hivern, a París. El 1939, s'exilia i treballa en l'Oficina Internacional per a la Infància de París. Quan esclata la II Guerra Mundial, la detenen i passa quatre mesos a la

presó de Fresnes. Quan en surt, ella i el seu germà Josep es veuen obligats a marxar de França. Amb el transatlàntic Cuba viatja a la República Dominicana i després s'instal·la a Xile, on es reuneix amb el seu company i neixen els seus fills. La lluitadora antifeixista torna a exercir la docència. És la sotsdirectora de la Escuela Bialik i, més tard, la directora del Colegio Andersen. Com a feminista ajuda a organitzar el primer Congreso de Mujeres de Santiago.

Text publicat al Calendari de dones sindicalistes 2005 editat per l'Institut Català de la Dona

Catalunya. Octubre de 2005

Feminisme a Tarragona a finals del segle XX

El documental "La quadratura del cercle" ressegueix la trajectòria del Bloc Feminista

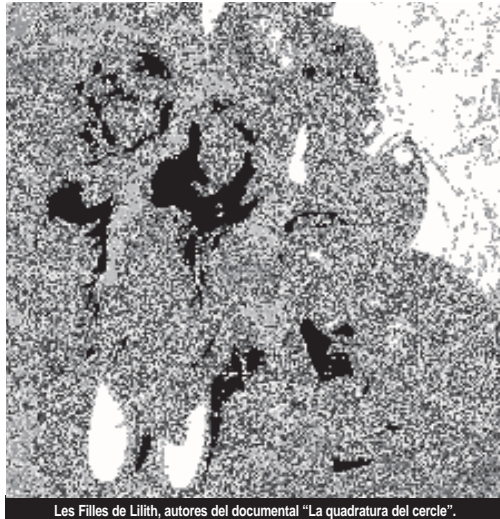
Patricia Carles

En l'última edició del Festival Internacional de Cinema de Dones de Barcelona es va presentar el documental "La quadratura del cercle" signat pel col·lectiu Les Filles de Lilith, un col·lectiu format per noies estudiants de diferents disciplines. El projecte de "La quadratura del cercle" neix amb una clara intenció: fer un exercici de recuperació de memòria històrica centrat en un moment determinat, la transició, i prenent com a protagonistes i subjectes actius de la història recent les dones del Bloc Feminista. "Una professora meva durant les classes parlava del Bloc, i per a mi va ser una descoberta", diu la Sara, una de les Filles de Lilith, "i a partir d'aquí vam començar el treball de recerca sobre els moviments socials durant la transició, una parcel·la una mica oblidada, i no casualment".

I per què un documental? "D'una banda, les fonts historiogràfiques que es tenen sobre les minories actives en aquest període són sobretot orals, i això fa que s'hagi de dur a terme un treball fet a base d'entrevistes, i de l'altra, moltes de les dones que formaven el Bloc són fàcilment localitzables i la idea de participar en el treball les entusiasma, per tant, el format del treball quedava clar que havia de ser l'audiovisual."

El mosaic feminista

El Bloc Feminista de Tarragona és una de les peces que configuren el mosaic del feminisme dels anys setanta a Catalunya, si bé l'associació, tal com ens explica Sara, comença a sofrir les conseqüències de l'etapa de desmobilització general de finals dels 90. Al 1996, però, "les dones del Bloc encara són molt actives, i en el front contra la violència de gènere fan un gran treball". Amb l'arribada del nou mil·lenni, però, el Bloc Feminista de Tarragona passarà a formar part de la història dels moviments so-

Les Filles de Lilith, autores del documental "La quadratura del cercle".

El Bloc Feminista de Tarragona és una de les peces que configuren el mosaic del feminisme dels anys setanta a Catalunya

cial de la ciutat.

El Bloc s'ha de relacionar també amb tots els altres moviments socials que es donen en un moment de canvi, el de la transició. Quaranta anys de dictadura franquista van fer desaparèixer organitzacions i associacions de dones, per això en el postfranquisme sembla que les dones comencin del no-res; no hem d'oblidar, però, la presència de les dones de la Segona República en els ateneus obrers, sindicats i partits polítics, i la feina d'associacions com Mujeres Libres.

L'esclat de l'associacionisme de dones en el context català i espanyol al final del franquisme s'emmarca en un procés per aconseguir les llibertats democràtiques, i ja cap als anys 80 es desenvolupa amb l'impuls de la difusió de textos d'autores feministes nord-americanes, franceses i italianes. El feminisme s'organitzarà a partir de la confluència de les feminis-

mes autònomes i la "doble militància" de les dones: "les dones que estaven organitzades en grups polítics o altres organitzacions veien que les seves reivindicacions eren considerades "de segona categoria". Sense deixar la militància al seu partit o sindicat, les dones inicien una nova lluita pel seu alliberament, i busquen espais d'actuació reivindicatius a les associacions de veïns, als ateneus o creant grups específics. Val a dir, també, que la reivindicació feminista toparà amb les estructures de partits i sindicats d'esquerra, que veuen amb un cert recel les aspiracions de les seves afiliades, que de col·laboradors fidels passen a exigir igualtat d'oportunitats i de tracte.

El Bloc Feminista

El Bloc Feminista podem dir que és part de l'ona expansiva que pro-

dueixen les Jornades Catalanes de la Dona, celebrades al Paraninfo de la Universitat de Barcelona el maig del 1976, unes jornades que són l'inici massiu d'un col·lectiu que es posa en marxa i que suposa, alhora, un punt de relació entre tots els grups feministes que van sorgir a Catalunya. Des de Tarragona, el Bloc Feminista establirà relacions amb algunes d'aquestes peces del mosaic feminista a Catalunya i també de fora de Catalunya a l'hora de preparar campanyes i plans d'acció. Mantindrà relació amb grups de Barcelona en campanyes puntuals, "com la campanya de l'avortament o la campanya del divorci... tots aquests temes es van portar d'una manera més o menys comuna".

El Bloc es farà ressò de les reivindicacions d'un feminisme que lluitava pel canvi estructural de la societat. Les reivindicacions eren clares: les lleis per a la separació, la llei del divorci, la despenalització de l'avortament... Aquestes reivindicacions, junt amb la creació del centre "planning" a Tarragona i la campanya antimilitarista que té lloc a Tortosa, són algunes de les línies d'actuació del Bloc Feminista que les Filles de Lilith ressegueixen en el documental.

I quin és l'espai que ocupa el feminisme a Tarragona després de la desaparició del Bloc Feminista? Algunes veus de les Filles de Lilith asseguren que a Tarragona "hi ha moltes ganes d'organitzar-se un altre cop, perquè hi ha moltes coses a fer i, sobretot, perquè es veu amb molta por i molta desconfiança l'expropiació d'aquest espai que tenien els grups feministes de base per part del feminisme d'Estat, un fenomen posttatcherià que va molt en relació amb aquesta etapa de desmobilització social i del feminisme "light" que ocupen els ministeris, les carteres ministerials. Hi ha una necessitat molt gran de reapropriar-nos aquests discursos i aquestes reivindicacions i sobretot d'un espai públic que per ara han provat d'ocupar aquests feminismes d'Estat."

> AQUÍ I ARA

Exposició de l'obra de Carlos Cortez al Centre d'Iniciatives La Quimera de Gràcia

El Centre d'Iniciatives La Quimera, en col·laboració amb el SOV de Barcelona de la CNT-AIT, ofereix una exposició gràfica de l'obra de Carlos Cortez.

Cortez fou un artista vinculat als diversos moviments pels drets civils indígenes als EUA, membre de la IWW, els darrers anys va dedicar gran part de la seva obra gràfica a aquest sindicat revolucionari. Fill de mare alemanya, socialista i pacifista i de pare indi mexicà, la seva trajectòria artística és una constant recerca de la llibertat a través de l'art i de la creació. Al llarg de la seva vida, va ser poeta, fotògraf, cartellista, cantant i un destacat activista dels moviments socials sindicalistes i llibertaris nord-americans.

L'exposició consta de les obres que la Fundació Anselmo Lorenzo va aconseguir gràcies a una donació del mateix autor pocs anys abans de la seva mort.

La mostra es pot veure a La Quimera, c/ Verdi 28, baixos dreta, Vila de Gràcia, Barcelona, de dilluns a divendres de 20 a 22h (dimecres no).

Podem trobar més informació sobre l'artista a www.rebelgraphics.org/carloscortez.html

Certamen de contes anarquistes

Ateneu Llibertari del Besòs (KCN)

L'Ateneu del Besòs convoca un certamen de contes anarquistes. Els contes es rebran per la pàgina web (www.albesos.tk, secció enllaços) o al mateix ateneu (Rambla Prim, 76, 08019 Barcelona). El termini d'admissió serà fins al dia 31 de desembre de 2005.

Una vegada recopilats els contes es farà un llibre (o els que surtin) publicat per l'entitat. Igualment, s'aniran publicant els contes rebuts a la secció d'articles o textos del web de l'Ateneu.

La temàtica serà sobre els diferents aspectes de la lluita anarquista, crítica al sistema i els seus valors, etc.

Mireu també a <http://www.albesos.tk>

Taller d'autodefensa a Reus: el carrer és nostre!

Amb el patriarcat l'espai públic, el carrer, ens han dit que pertany al homes. I per això el fet d'anar pel carrer pot significar, a voltes, haver de córrer el risc de ser agredides. La violència contra les dones té, ho sabem totes, una funció important en la dominació patriarcal: perpetuar la situació de dominació dels homes sobre les dones. Hi ha molts fronts per llui-

tar contra la violència de gènere masculí. Des de la Secretaria de Gènere de la CGT de Reus-Baix Camp i el Casal de Reus us proposem un taller d'autodefensa des d'una perspectiva feminista que es basa en un treball físic i emocional per aprendre a comprendre i reconduir les situacions en què ens puguem trobar, sobretot situacions de conflicte, desen-

volupar la calma, l'autoconeixement, la intuïció, l'autoestima i la consciència de l'espai per preveure les situacions conflictives i aprendre a enfocar-les i a resoldre-les. El curs es farà els dissabtes 6, 13, 20 i 27 de novembre de 10 a 14.30h. El preu és de 25 euros per a aturades i afiliades i 30 euros per a la resta. Per a més informació: 977 34 08 83.

LA KINKY BEAT
"RMXMADEINBARNA"

"Remixejant"

Carlos Undergroove
(undergroove@mixmail.com)

Arriba el nou treball de La Kinky Beat "RMXMADEINBARNA", més elèctrics, més bojos, més acompanyats i més ballables que mai! Després del seu primer treball i esperant la sortida del seu (esperem) segon disc en estudi ens presenten un regal ben especial, un CD amb remescles de diversos dels seus temes més un vídeo clip del seu tema "Kinky Jungle" i un tema inèdit.

Si ja ens varen demostrar que són capaços de donar festa per no acabar-la tant en el CD com en els seus brutals directes, en aquest treball ens ho tornen a demostrar amb la col·laboració d'un bon grapat d'amics i també per part dels seus components. Onze remescles de diversos dels seus temes entre el quals hi ha "Freedom", "Yeah! man", "I com from"... remescles molt diferents però amb un denominador comú: l'electrònica més esbojarrada, els beats més kinky i les bases més potents.

Remescles fetes per part dels seus components com Charlat58 o Manel Cabello, aquest signant un Santako Style que posa els cabells de punta a més de posar aquest punt sempre divertit que mai no ha perdut la Kinky o la boja Matahary signant un awaiting amb la col·laboració d'Electroputes; i a més comptant amb les remescles de gent com Fermin Muguza + Sorkun que amb "I come from" demostren que es pot construir un nou tema partint de l'original i no tenir res a envejar-li. Profunditat, calidesa i l'esperit kinky pels quatre costats, Mosku-La Verneda Conexión!!! Dj Panko, dj de Ojos de Brujo; Marc Llovera, component de Cheb Balowsky; l'efectista Rudeman; i Roberto Sánchez de Basque Dub Foundation; entre d'altres fan que els temes originals de La Kinky Beat naveguin entre el 'drum&bass', el 'metal' o el 'dub', entre d'altres estils electrònics. Remescles esbojarrades, samplers a dojo, canvis de registre sense perdre la identitat, en fi, noves lectures que obren una mica més l'univers Kinky a les nostres orelles. Un exercici de revisió personal que ens apropa al vessant més tecnològic i modern del 'Kinky Style' i que ens demostra que la Kinky no té fronteres, que les seves idees estan ben intactes i que encara ens han de sorprendre amb molts més moments de diversió i lluita. Electronic Kinky Style made in Barna!

Derives des de la precarietat femenina

Nieves Alonso (Reus)

Com ens plantegem les lluites, les accions, les vagues, les mobilitzacions? És a dir, com ens podem enfrontar a les pitjors conseqüències del neocapitalisme amb els mètodes de lluita tradicional, quan cada cop estem més sotmeses a la precarització del mercat laboral de la forma més cruel. Quan la globalització econòmica, amb les seves deslocalitzacions i "especialitzacions", expulsa cada cop més i més gent del mercat de treball vigent. Els paradigmes coneguts fins ara ja no ens serveixen. L'enfrontament és ara entre patró-explotador i treballador o treballadora explotada, però amb una explotació regulada i amb uns mínims drets com la jornada (cada cop més llarga i amb menys control de les hores extra), els salaris cada cop més reduïts, els drets en el paper dels convenis i sense aplicació en la pràctica per falta de reivindicació. És l'aplicació bestial de la dinàmica capitalista, en què reivindicar pot ser sinònim de quedar fora del mercat del treball regulat, el que implica una disminució continuada i sense aturador dels drets reals.

Tots aquests apunts es fan més cruels si els pensem específicament en femení i si els pensem, a més, des de tota la gamma que ens ofereix el treball precari de les dones.

És en aquest context d'anàlisi que cal situar el llibre "Precarias a la deriva", publicat per Traficantes de Sueños. Aquest llibre és un estudi d'un grup de dones que s'inicia, i que continua en procés, a partir de la investigació-acció sobre la precarització de l'existència en femení i amb la perspectiva de la vaga del 20 de juny de 2002.

No és una investigació que segueixi els paràmetres ortodoxos, sinó que establiment uns eixos de treball i amb uns contactes previs, les autores surten al carrer a buscar informació que s'avalua per part de les mateixes protagonistes i que deriva en funció de reflexions pròpies i vivències de les dones que, sent representatives, en tot o en part, dels col·lectius que s'investiguen, serveixen de columna que vertebrava l'estudi (encara en procés).

Aquest llibre planteja un bon nombre de qüestions per debatre, com el valor del treball immaterial, remunerat o no, tant en el camp cognoscitiu com en la producció de sabers o en els vincles del lloguer; no són homogenis, però sí que és una feina assignada a les dones. Com la reproducció entesa

com a poder i procés de subjectivització basat no tant en l'exercici directe de la violència, sinó en la producció activa d'una actitud submissa.

L'explicació des del lloc comú de la precarietat és molt difícil, pel que el resultat, segons les autores, és una "cartografia del treball precari-

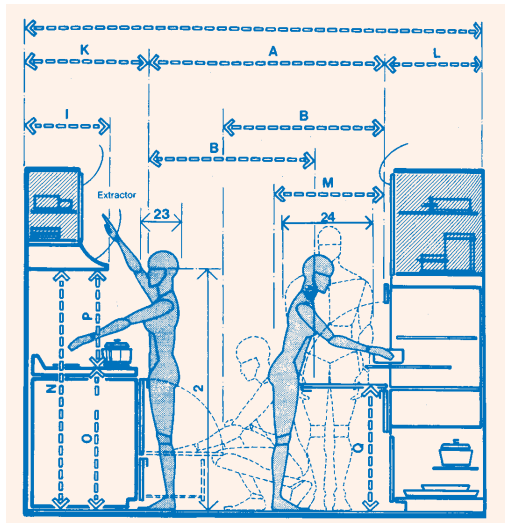
minitzant la força de treball (atenció personalitzada, empatia, bona presència, somriures, amabilitat...); 4) la retallada de salaris i la falta de drets. Però a totes aquestes premisses d'investigació-reflexió cal afegir la inexistència de "treball" com en el cas de les mestresses de casa; l'absència de regulació la-

col·lectius, persones i grups que porten temps donat voltes a com organitzar el que s'anomena el "precarial" o "precarial social".

"Precarias a la deriva" s'atura en les treballadores del sexe com a exemple de precaritzades, amb totes les seves transversalitats (de sexe, origen social, raça, procedència, edat, estàndards corporals i identitat sexual) resulta, així mateix, estratificat i inclou: a) règim de treball (coaccionat, assalariat sense deutes, autònom); b) mobilitat social, geogràfica, laboral; c) grau d'exposició del cos (directe en la prostitució, semiindirecte en el massatge o indirecte en el 'peep show' o en telefonia); d) organització del treball (empresa flexible i en xarxa com els xats, o en les cases de cites; familiar, com en alguns bordells; autònomes, prostitutes per compte propi, mafioses, etc.)

Tot aquest espectre mostra singularitats i espais comuns entre el treball sexual i altres treballs precaris o precaritzats, treballs de cura i atenció, on la invisibilitat i la falta d'estima són denominador comú, encara que al treball del sexe cal afegir-hi l'estigmatització social.

Amb aquest llibre ens proposen un munt d'experiències i, sobretot, una bona quantitat de qüestions sobre les quals cal debatre, treballar i aprofundir. No és una lectura senzilla, és un llibre de treball, i el resum, en positiu, podria ser com enfrontar-nos a aquest món que ens declara la guerra a diari, com organitzar-nos per defensar-nos, com anar assumint nous mètodes d'organització i de lluita per enfrontar-nos als reptes d'una realitat que canvia cada cop a més velocitat i de manera més dura i cruel, com lluitar contra l'individualisme i la indiferència, com globalitzar la solidaritat i les experiències, com aprendre a crear xarxes de comunicació i autoajuda, per posar en comú tot el que ens uneix i, sobretot, com feminitzar les formes de lluita, en contraposició amb la feminització de la precarietat. Com il·lusionar-nos amb el dia a dia. Cal continuar treballant, està gairebé tot per fer.

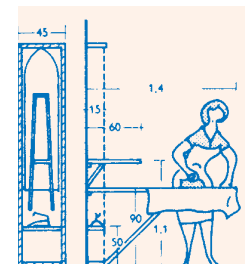
Doble jornada? Prefereixo ser una ciborg que una deesa.
Micropolítiques de la jornada multiplicada.

zat des de les dones, a partir de l'intercanvi d'experiències".

L'estudi ens planteja un camí de desidentificació, entenent la precarietat més com un procés que com un concepte. Connectant aquest fenomen amb: 1) noves formes de treball (vinculades a l'externalització i/o deslocalització, l'extensió del treball autònom, contractes per obra o servei); 2) dislocació en temps/horaris de treball (horaris flexibles, a temps parcial, teletreball, en tallers domèstics) els efectes dels quals sobre les unitats de convivència i les xarxes de cures estan encara per valorar-se i no diguem estimar-se; 3) incorporació de qualitats innates a les dones, fe-

boral en les autònomes, 'au pair', servei domèstic intern o per hores; ambigüitat del vincle entre qui contracta i qui és contractada, especial contradicció per ser ambdues dones.

Es continua plantejant un segon cicle de treball: noves derives, obrint tallers de reflexió col·lectiva, més gent amb intervencions que ens permeten indagar en les formes dels conflictes, a partir del desembre del 2002 continuen aprofundint en el treball i sobretot a partir de la primavera de 2003, amb la participació de les autores en les jornades "Pensar en Precario", organitzades per la CGT, o coincidien, en aquestes, amb

> IMATGES QUE PARLEN

El color del paradís

Josep Estivill

Aquests dies, el govern dels Estats Units continua la seva croada contra el mal (el dels altres, s'entén) i ha carregat contra les activitats de l'Iran per desenvolupar l'energia nuclear, potser per tenir en un futur la bomba atòmica. És possible.

No seria el primer país a tenir-la ni a utilitzar-la sobre població civil; però sí que és el primer país que figura a la llista negra de l'administració Bush. Ara com ara, és el país més pervers del món (amb el permís de Corea del Nord) i, per això, no deixa de ser saludable entrar sense prejudicis en la rica cultura d'aquest país mil·lenari. D'aquesta manera, en ve a la ment una pel·lícula meravellosa d'aquesta nacionalitat que es titula "El color del paradís", de Majid Majidi, estrenada fa un parell d'anys.

"El color del paradís" és la història d'un nen de vuit anys que estudia en una escola de Teheran especial per a invidents i a les vacances torna amb la seva família que viu en una zona rural enmig de les muntanyes. El seu pare el considera un obstacle per tornar-se a casar i se'n desprèn obligant-lo a entrar d'aprenent a una fusteria. La pel·lícula entra en la vida i les sensacions d'aquest nen que ha de reconèixer el món que l'envolta palplantant-lo suauament amb els dits de la mà, de les relacions amb l'àvia, les germanes, el pare, els mestres i companys de l'escola, la natura... Una vida difícil la de tots plegats, molt humil i sense recursos, basada en el treball constant en el sí d'una economia rural tradicional.

Se'ns fa tan difícil percebre el mal en tots aquests personatges! Ni tan sols no podem recolzar-nos en els tòpics i els estereotips que ofeguen les societats de l'anomenat món islàmic perquè no apareixen musulmans fanàtics ni persecució de la dona, res de res. En canvi, sí que hi trobem una sensibilitat com ens costa de trobar en el cinema nord-americà. Impagable l'escena de l'escola rural quan el mestre demana a una nena que llegeixi el text d'un llibre i comença a fer-ho però molt a poc a poc, i llavors el protagonista, a qui ningú no feia cas perquè pel fet de ser cec el consideraven un imbecíl, obre el seu exemplar, en "braille", i palplantant les paraules amb la punta dels dits comença a llegir-ne passatges amb fluïdesa. I tothom es queda bocobadat.

En realitat, la pel·lícula no és empallosa, ensucrada o autocomplaent; en realitat, és dura i valenta i a estones crua i amarga, però és increïblement més honesta que la major part del cinema que ens arriba a les pantalles. I això no és poca cosa.

Llibres

"Del passat neix el futur"

RAMON CLARET
Migdia Serveis Culturals

Jordi Martí Font

"Del passat neix el present", editat per Migdia Serveis Culturals (migdia@mac.com), és el llibre que aplega articles de Ramon Claret publicats a la premsa de la demarcació, especialment a "Nou Diari" i "El Punt" en els darrers deu anys.

Per als qui no coneguem el Ramon Claret us en parlaré amb les paraules que ho fa el Salvador Palomar en el mateix llibre d'aplecs d'articles. El Salvador diu que el Ramon, nascut a Òdena el 1919, va ser "militant de la CNT -i actual militant d'una de les seves continuacions, la CGT, afegeixo jo-, milicià de primera hora al front d'Aragó, lluitat en diversos fronts durant la Guerra Civil i, després, va participar activament -entre 1940 i 1946- en la resistència llibertària contra el franquisme; i en sortir de la presó va fer cap a Reus, on viu en l'actualitat". Aquesta és només una brevíssima aproximació a la figura del Ramon, i si llegiu el llibre entindreu per què dic això. Els articles que recull el volum són molt variats, però tenen en comú una defensa acèrrima de la llibertat individual i col·lectiva. El Ramon és llibertari, però no combrega amb cap doctrina al cent per cent, ni amb la llibertària, perquè és una

persona crítica i té, doncs, el cap obert al millor de cada casa -ideològica, és clar, i sempre dins les esquerres. En la presentació al Campus ho va deixar clar: per ell, l'anarquia era un objectiu al final del camí que cada cop que t'hi apropes s'allunya més i, per tant, serveix per caminar, per anar alliberant-nos sense tenir la intenció falsa d'arribar a port mai. I aquesta imatge que a alguns pot semblar inquietant i desmotivadora jo la trobo magnífica i esperonadora.

Al costat de la defensa a ultrança de la llibertat individual a través de la igualtat econòmica i de drets socials, els articles del Ramon Claret tenen un altre puntal que els fa interessants per als llibertaris i per al públic lector en general, com és la defensa del dret dels pobles a decidir sobre el seu propi futur, la defensa de la llibertat col·lectiva. I tot abanderat amb un rebuig explícit cap a la guerra que tan bé va conèixer de primera mà.

"Nueve maletas"

BÉLA ZSOLT
Las memorias del Holocausto de un gran escritor. Taurus, Madrid 2004.

Josep Estivill

"Nueve maletas" és el llibre de records del periodista hongarès i activista d'esquerres Béla Zsolt sobre

l'Holocaust; en realitat, és un llibre de viatges sobre la construcció (o, per a ser més precisos, la destrucció) del continent europeu. Un llibre de viatge geogràfic, emocional i ideològic sobre l'odi entre els pobles (polonesos, russos, alemanys, txecs, ucraïnesos, romanesos, etc.), entre classes socials i entre religions.

A la manera com actualment escriuria un Ryszard Kapu, Bela Zsolt analitza els petits comportaments de la gent corrent i n'extreu trets essencials de l'època i la cultura: parla de la repressió sexual, les escoles com a sistema de vehicle de comportaments autoritaris, les enveges davant l'ascens social del veí, l'estupidesa, la mediocritat, la ingenuïtat, l'avarícia, les injustícies... La II Guerra Mundial s'explica, de manera molt espectacular, com el resultat de les tensions socials acumulades durant anys, una força històrica imparable -la de l'odi i la rancúnia- que recorre tots els pobles i ciutats, que fa embogir la gent i la torna irreconciliable. Persones que fins aleshores se saludaven i ajudaven pel carrer ara es denuncien i assassinen sense pietat ni escrúpols.

Zsolt explica aquest pas de l'ordre al caos, de l'amabilitat al sadisme. I aquí és admirable quan descriu el trànsit dels objectes i els individus, els sorolls, les mirades i els gestos. És admirable quan descriu les petites revoltes i els grans horrors. És admirable quan observa els comportaments de la gent el gran dia de la deportació cap a l'exterior, quan parla de les prostitutes joves embarassades, de la fugida clandestina en tren amb la dona de l'escriptor István Szabó i de tants i tants moments de màxim interès i emoció que hi trobem sense parar.

Qui llegeixi el llibre es capbussarà en aquesta dissortada època europea i quedarà molt impactat, molt més que no pas veient una pel·lícula o llegint una monografia històrica. I a més a més, amb un estil literari tan extraordinari que

converteixen les "Nueve maletas" de Béla Zsolt en una de les millors obres de la literatura del segle XX.

"Sendic, las vidas de un tupamaro"

SAMUEL BLIXEN
Virius Editorial

Redacció

Raúl Sendic va ser una figura de primer ordre tant en la fundació com en el devenir dels tupamaros. Home de camp, format a la ciutat, va començar molt aviat la seva militància en la Federació d'Estudiants Universitaris i en el Partit Socialista, del qual en va arribar a formar part de la direcció. La seva intensa activitat política li va impedir acabar la seva carrera d'advocat.

En els seus dos anys d'investigació, el periodista Samuel Blixen, que va ser militant tupamaro i va conèixer personalment a Sendic, reconstrueix la seva figura que amb la seva qualitat humana humana i política va contribuir decisivament que en el naixement del MLN convergissin sectors socials molt diversos, des d'organitzacions d'estudiants, pageses i de barri fins a socialistes, llibertaris i marxistes no enquadrats en el Partit Comunista.

El llibre conta la seva vida fins a la mort, a París el 1989.

Revistes

ANTA
Publicació contrainformativa feta a Terrassa. Apartat 672, 08220 Terrassa, www.anta.info/redaccio@antainfo.net

MALES HERBES
Butlletí de la Secció Sindical de CGT a Parcs i Jardins de Barcelona.info@malesherbes.org / boletin@malesherbes.org

A, RIVISTA ANARCHICA
Històrica revista anarquista italiana amb 35 anys d'existència. Editrice A. cas. post. 17120, 20170 Milano, www.arivista.org / rivista@tin.it

EL LIBERTARIO
Revista editada per la Comisión de Relaciones Anarquistas de Venezuela. www.nodo50.org/ellibertario / ellibertario@nodo50.org

PASQUAL AGUILAR, PORTAVEU DE LA PLATAFORMA NO A LA MAT

'Estem davant l'ocàs d'un determinat model energètic'

Preparen una manifestació el 15 d'octubre a les 17h a Barcelona, sortint del passeig de Gràcia

> LES PARAULES SÓN PUNYS

Menjar

Jordi Martí Font, Priorat
(jordimartif69@mesvilaweb.com)

Que amb el menjar no s'hi juga és una frase que ens retorna al cap només pronunciar-ne la primera part: "amb el menjar...", és a dir que la tenim interioritzada de forma que gairebé forma part de nosaltres o del nostre parlar diari, del nostre bagatge de frases fetes compartides amb la col·lectivitat. Però passada la referència lingüística, punt i a part. Perquè amb el nostre menjar no només s'hi juga, amb el nostre consentiment, sinó que s'hi comença, s'hi especula, s'hi enriqueixen uns quants i, sobretot, s'hi afegeix tanta merda al que eren els nostres aliments diguem-ne que "de sempre" que cada cop més els afegits en forma de colorants, antioxidants, conservants... són majoritari.

Ens hem acostumat tant a creure'ns mentides evidents com que la fam és impossible d'eradicar i que l'aplicació de tecnologia damunt de la producció agroalimentària es fa per tal d'acabar amb ella que ja no ens ve d'aquí. Així, molts i motes accepten encara somrients que les llavors transgèniques ens allunyan del fantasma de la fam i acabaran amb la misèria i la gana que porta associada que es viu en continents gairebé sencers com és l'Àfrica o en barris pobres del que la tele té la barra d'anomenar Primer Món sense que als presentadors els caigui la cara de vergonya, més encara després de desastres naturals i les seves "conseqüències" com els darrers huracans als EUA. I es demana a les autoritats que, per tal de pal·liar els desastres que produeix el lliure mercat de productes manufacturats que fa tancar els nostres tallers i fàbriques tèxtils i de calcat, es creïn polígons de bates blanques, per a l'"agrobuisines" i les farmacèutiques, on multinacionals del terrorisme alimentari hi puguin desenvolupar llavors que converteixin en dependents les zones del planeta que encara s'administren els propis recursos alimentaris a base de coses tan senzilles com les llavors naturals, que d'un any per l'altre es planten i asseguren l'autoproducció dels aliments que fan possible la vida.

Aquí, amb la competència com a únic horitzó, cada cop tenim més investigadors que fan els seus estudis sobre com produir més menjar per tal d'ofegar més encara els competidors, malgrat que la competència en aquest cas porti aparellada la gana per a qui perdí en la cursa capitalista per veure qui controla el menjar.

La nostra alternativa ha de ser clara i contundent. Davant la voracitat i l'enllumenament que la tècnica ens fa, la sobirania alimentària basada en a tradició pagesa és i ha de ser el nostre senyal d'identitat. Aturar els conreus transgènics i llençar a la cara dels assassecats amb quant blanc un no que els obligui a recapacitar si encara se'n recorden de quan eren persones i no només engranatges de la màquina capitalista.

> LA FRASE...

"La gent de les terres de l'Ebre són un referent"

"El 'lobby' empresarial prioritza el benestar d'uns pocs per sobre de la majoria de la població"

Text i fotos: **Mariona Parra i Casanova**

Pasqual Aguilar es portaveu de la Plataforma no a la MAT, un moviment social heterogeni que lluita per una nova cultura energètica. El dia 15 d'octubre han organitzat una manifestació a Barcelona per defensar la qualitat de vida de les persones i el territori.

-Què és la MAT i com va sorgir la Plataforma contra la MAT?

-La Plataforma contra la MAT és un moviment que s'inicia a finals dels anys 90. Funciona de manera assembleària i està format per grups ecologistes i excursionistes però també per persones a títol individual... Ens definim com a moviment social que no depenem de cap partit sinó que exercim pressió a les institucions. L'objectiu inicial de la Plataforma va ser oposar-se a la construcció de la línia de molt alta tensió (MAT) Sentmenat-Bescanó-Baixàs. La MAT és una infraestructura elèctrica que supera els 2.000 Kvolts i que necessita unes torres de mínim 40 metres d'alçada. Tenen efectes molt perjudicials per al territori i també sobre les persones. Així, doncs, la plataforma va sorgir en un principi per aturar la línia de Bescanó però de seguida ens en vam adonar que la situació era molt més complexa. M'explico: en aquests moments, la potestat per decidir i planificar el pla energètic a nivell de l'Estat espanyol la té la Red Eléctrica Española (REE), és a dir, l'Estat ha cedit la responsabilitat a una empresa privada sobre un tema tan important com és la planificació energètica. Des

de la Plataforma, vam veure que en realitat no estàvem lluitant per un problema local sinó global, no es tracta d'oposar-se únicament a una línia sinó fer un pas més i plantejar-nos, quin model energètic volem desenvolupar pels propers anys?

El 'lobby' empresarial al qual l'Estat ha cedit els drets de planificació energètica aposta per un model centralitzat com el que tenim ara en què hi ha pocs focus de creació d'energia i calen grans instal·lacions per transportar-la, és a dir, torres d'alta tensió. No aposten per les energies renovables i si ho fan és també per crear grans focus generadors d'energia i a partir d'aquí distribuir-la. Per aquestes companyies, es tracta de fer negoci i prioritzen el benestar d'uns pocs per sobre de la majoria de la població. La plataforma antilínia planteja alternatives com l'anomenat model energètic de generació distribuïda. Es tracta que la generació d'energia sigui propera al lloc de consum i que es generi en funció de les necessitats de la zona. Es planteja avançar cap a un model energètic amb fonts renovables. Cal superar, doncs, el model centralista actual que precisa de línies MAT.

-Hi ha déficit energètic a les comarques gironines?

-Ni les administracions ni els ciutadans no tenim informació sobre les necessitats energètiques de les nostres comarques. L'única entitat que té aquesta informació és la REE ja que, com he dit, l'Estat li ha cedit el control i la planificació energètica. Ni tan sols ens ha estat possible fer informes alternatius (ni a nosaltres ni a l'administració) per-

què no disposem de prou dades. Fins i tot qualsevol al·legació que es faci de projectes energètics des d'ajuntaments o plataformes la respon la REE. Podem dir clarament, doncs, que hi ha un clar déficit democràtic respecte a aquest tema.

En tot cas, però, podem dir que malgrat que les comarques gironines són poc generadores i molt consumidores; els dos arguments utilitzats per defensar la línia (el consum pel turisme i la construcció del TAV) no són vàlids. El mateix govern ha reconegut que és la interconnexió amb França l'argument principal. França té 56 centrals nuclears i és l'únic estat europeu que té excedent i vol vendre l'energia sobrant per fer negoci, bàsicament amb Portugal i el nord d'Àfrica. L'argument de fons per construir les línies d'alta tensió és que França pugui transportar l'energia que li sobra, no estem parlant d'infraestructures que necessitem aquí sinó del negoci generat per la venda d'energia provinent de les centrals nuclears franceses.

El que sí que podem fer, però, és donar dues dades: primera, que l'any passat a l'Estat espanyol va sobrar-li energia i segona, que el dia de més consum energètic d'aquest any, dues de les centrals nuclears no funcionaven i tot i això no va haver-hi cap caiguda de tensió.

-Tenint en compte que el conseller de Medi Ambient és d'ICV, heu trobat més predisposició cap al diàleg?

-El conseller ha dit que la línia és inevitable. Això demostra un tarranà molt poc ecologista. La política del tripartit en aquest aspecte és de continuisme total respecte al que havia iniciat CiU. Actualment,

el govern tripartit continua signant nous projectes amb la REE, no poden dir per tant que estiguin lligats a pactes de l'anterior govern, perquè ells mateixos segueixen pactant. El que ens sembla molt greu és que des de la Conselleria de Medi Ambient s'ha intentat desmobilitzar el moviment ecologista.

-La lluita de la Plataforma en Defensa de l'Ebre ha impulsat i donat ànims a altres lluites en defensa del territori?

-La gent de les Terres de l'Ebre són un referent. De fet, són ells qui ha obert el camí d'entendre que la seva lluita no era només local sinó també global. La nova cultura de l'aigua que reivindiquen és una proposta vàlida per a tota la societat, mostrant que no són un moviment insolidari com se'ls havia anomenat sinó tot el contrari, plantegen que és necessari un debat a nivell social per buscar alternatives sostenibles al consum d'aigua.

-Què en penseu del Pla Energètic Català (PEC)?

-Doncs que és l'operació cosmètica de l'estiu. Es va presentar el projecte per fer-hi al·legacions i finalment s'aprovarà amb mínimes modificacions. Des del govern es vol donar la imatge que hi deixen participar però en canvi es minimitzen molt les aportacions que s'han fet des de col·lectius. Només una dada: supera les previsions del protocol de Kyoto en un 102%.

-Quines mobilitzacions teniu previstes?
-La mobilització més important que estem preparant ara és una manifestació el dia 15 d'octubre a les 17h a Barcelona. La manifestació anirà des del passeig de Gràcia fins a plaça Sant Jaume.

► ve de la pàgina 1V

Ocupació

No obstant això les grans empreses generen poca ocupació i una gran part dels assalariats treballa en les empreses petites. En total les empreses de més de 200 treballadors representen al voltant d'una tercera part de l'ocupació. L'ocupació en les empreses cotitzades en borsa ha crescut només el 0,49% de mitjana en 2003 i correspon, sobretot, a les empreses immobiliàries i de la construcció. Aquesta última representa el 20% de tota la nova ocupació, que podria superar el 25% si afegim els increments indirectes. Disminueixen els llocs de treball en els sectors financer, aigües, electricitat, petroli, gas i mines.

Catalunya és una de les regions més afectada per l'ajustament industrial on al segon semestre del 2004 s'havien perdut 73.500 ocupacions, la xifra més alta de l'Estat espanyol. Sens dubte això és a causa de la seva major estructura industrial respecte la d'altres regions, però això no fa disminuir la importància negativa de la pèrdua d'ocupació per als treballadors.

Propietat

A l'Estat espanyol moltes de les grans empreses tenen participació estrangera en el seu capital (total o parcial), sent en els últims anys els serveis els majors receptors de la inversió externa. La inversió estrangera és propietària del 35% del mercat borsari i responsable de la meitat del seu volum de negoci. Malgrat això, la inversió directa estrangera que arriba a l'Estat espanyol està caient des del 2000, i va disminuir l'any passat en un 46,9%.

La propietat de les grans empreses està interrelacionada i unes participen en l'accionariat d'unes altres. A més, s'està produint un gran moviment de concentració empresarial per mitjà de fusions i adquisicions. Aquestes van créixer un 13% durant 2003 -34.400 milions de dòlars per a només 500 transaccions- i un 52% en 2004 -58.300 milions de \$ per a 567 transaccions. Sobretot en sectors de telecomunicacions, mitjans d'informació, bancari, construcció i immobiliari. El 60% d'aquestes operacions es va fer entre empreses de capital espanyol, corresponent l'altre 40% a fusions o adquisicions d'empreses en les quals una és nacional i l'altra estrangera.

Les grans empreses controlen la vida econòmica, però cada vegada més utilitzen fórmules d'organització en xarxa que fa que no apareguin com a tan grans i oculten el seu veritable poder. Les grans companyies van generant xarxes de 'empreses satèl·lits' que actuen com les seves proveïdores, permetent-los la subcontractació i l'externalització de part dels processos productius, traslladant riscos però mantenint el control.

Encara que ja no es pot fer referència a les empreses públiques a l'Estat com una situació actual, doncs han estat privatitzades gairebé en la seva totalitat, almenys cal esmentar el procés de privatització al que han donat lloc. Ja només queden molt poques empreses públiques en condicions especials. Residus d'altra era. Tot allò que podia constituir un negoci rendible per a l'erari públic ha passat ja a mans privades en condicions molt favorables per a aquestes. I, el que és més

greu, tot allò que podia constituir l'eix d'una política industrial activa. Els dirigents polítics de l'Estat des de la transició han fet l'opció de seguir fidelment les prescripcions del FMI i la UE i han optat per deixar exclusivament en mans del capital privat la sort del sistema productiu espanyol.

Beneficis

Els beneficis de les empreses estan augmentant fortament. Al 2003 les empreses cotitzades en borsa van tenir un augment de beneficis d'un 19%. Les que cotitzen per a l'IBEX van multiplicar per 5 la seva rendibilitat respecte a 2002. La majoria de les empreses, el 66,7% diu haver augmentat el seu benefici en el segon semestre de 2004, mentre que només són el 14,3% les empreses que diuen haver-los disminuït. No és sorprenent l'avaluació que els negocis fan de l'evolució de l'economia espanyola.

Els sectors en els quals més empreses augmenten els seus beneficis són construcció, finances i assegurances, seguits de les majoristes. I són les empreses més grans les que presenten millors resultats. La Caixa va guanyar un 16,5% més; els beneficis de les empreses no financeres van augmentar en un 18,6% (record des del 17% en 2003); Iberia guanya un 52,1% més. Telefónica ha guanyat un 5,1% més que l'any anterior, les constructores un 23% més... així successivament.

La dinàmica productiva

Malgrat aquests substancials beneficis, durant el 2003 la inversió empresarial com a formació bruta de capital fix (FBCF) va augmentar només en un 3,2% respecte a l'any anterior. Les dades fins a Setembre assenyalen que aquest any tampoc augmentaran i s'han hagut de revisar les previsions a la baixa per a arribar al 2,2% per als béns d'equip i al 3,3% en el total. Així mateix, de la inversió total, només el 52,4% és privada (la resta és pública) enfront una mitjana europea del 65%. En la mateixa línia assenyalen la despesa en investigació i desenvolupament (I+D) a l'Estat que és molt baixa (1,03% del PIB enfront de 2% en la mitjana de la UE).

A més, "des de 1995 s'observa una modificació de l'estructura inversora del país. En la FBCF destaca la construcció que manté sempre el pes més important. Ja en el 2003 la construcció va

acaparar el 59,4% de la inversió en capital, mentre els béns d'equipament rebien el 23,9% i el 16,6% restant es destinava a altres productes. D'aquesta manera s'observa un baix inversor en detriment dels béns d'equip, tan importants per a la millora de l'aparell productiu del país. El creixement de la renda i l'ocupació dels últims anys s'assenta, en gran part, sobre la inversió en construcció⁽⁹⁾. La participació de la construcció en el PIB va passar del 11,7% en 1997 al 15,7% en 2004.

No és estrany, per tant, que les empreses ni tan sols siguin eficients en els seus propis termes i en conseqüència el creixement del país sigui baix. La baixa inversió té com resultat que la productivitat per treballador i per hora treballada sigui baixa també: per a una mitjana de la UE de 100 l'Estat espanyol tenia gairebé 103 el 1991 de productivitat per treballador (Veure Productivitat al Glossari per a matisar aquest punt) i ha baixat a 99,8 el 2003, estimant-se de 99,5 el 2004. Respecte a la productivitat per hora, passa de 104,2 el 1993 respecte a la UE a 101,4 el 2003. Al Gràfic 7 es pot observar també com disminueixen la productivitat i els costos salarials al mateix temps. Molt probablement la disponibilitat de treball barat fa que els empresaris no es preocupin per augmentar la productivitat dels seus treballadors mitjançant inversions que incorporin noves tecnologies.

El govern actual de Catalunya, amb l'objectiu d'augmentar la competitivitat empresarial, ha estimat que haurà d'invertir al llarg de la legislatura actual entre 2.015-2.600 milions d'euros (sense incloure les obres del metro), havent pressupostat 456 milions per a 2005. Encara que no està malament que el govern cooperi en la millora de la competitivitat, no cal oblidar que són esforços per a millorar l'economia del sector privat, mentre aquest segueix invertint els seus beneficis en la construcció o en operacions financeres, bastants d'elles de caire especulatiu.

Tampoc són empreses innovadores: En un informe recent s'afirma que el 70% de les empreses espanyoles no són innovadores i la innovació empresarial a Espanya està al lloc 20 d'una classificació de 34 països.

Tampoc sorprèn que les empreses vagin perdent quota de mercat internacional (les exportacions creixen menys que les importacions) des de 2002 i sobretot en 2004. A causa d'això el dèficit com-

ercial ha augmentat un 26,4% el 2004. Els competidors de les empreses espanyoles estan invertint molt diners i esforços per millorar la seva productivitat mentre que els empresaris espanyols sembla que han optat per inversions més especulatives o en l'exterior.

Els empresaris espanyols ni tan sols cobreixen la seva funció d'empresaris capitalistes eficients, excepte en un punt en el qual presenten una gran excel·lència i és en l'obtenció d'alts beneficis. Si no els obtenen per la seva eficiència vol dir que ho assolixen a través d'estrènyer les rosques amb força en el mercat laboral.

Les grans empreses de manufactures espanyoles, almenys algunes, sembla que han optat també per una altra estratègia. Durant el 2003 i 2004 han estat utilitzant amenaces a la deslocalització durant la negociació dels convenis. Estratègia que sembla que ara serà impulsada pel govern tripartit.

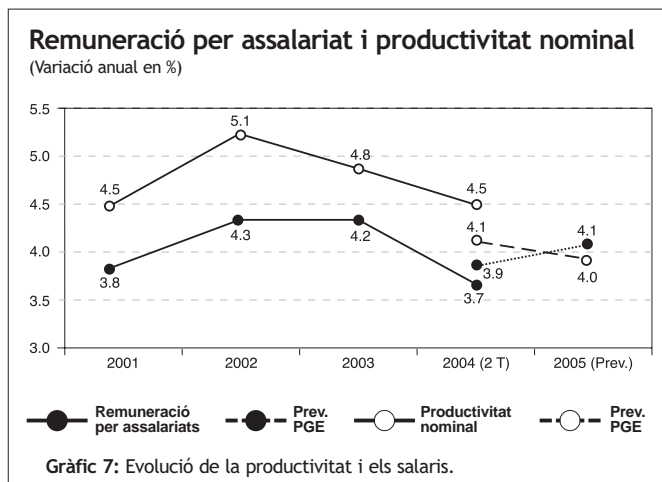
Serà que el govern, conscient que "Països com l'Estat espanyol, que han apostat per competir mitjançant baixos sous, ho tindran molt difícil davant la nova competència d'Europa de l'Est i d'Àsia" ("La Vanguardia" 3/3/04) intentarà la fugida cap endavant i reforçar la deslocalització. Es podria dir que és una estratègia estranya a menys que el que es pretengui sigui que les empreses mantinguin els seus beneficis, encara que això suposi la pèrdua de llocs de treball dins del propi país.

No és necessari afegir que les deslocalitzacions preocupen molt als treballadors. No només per la pèrdua de llocs de treball que suposen sinó també perquè duu a acceptar condicions laborals deteriorades i degradants, com una total flexibilitat laboral, la reducció de salaris o l'augment de la jornada de treball.

Producció i viabilitat ecològica(19)

Entre 1955 i 2000, els Requeriments Totals de Materials (RTM, és a dir la suma conjunta dels requeriments directes, o fluxos d'energia, materials i biomassa que s'incorporen a la cadena de valor econòmic, per compravenda -metalls, combustibles fòssils, productes agropecuaris- i dels requeriments ocults, que no formen part de la mercaderia finalment venuda però que és necessari remoure per a la seva obtenció) han experimentat un creixement notable, passant de 267 milions de tones el 1955 (10 T/hab) a 1.508 milions l'any 2000 (37 T/hab), sense incloure l'erosió ni l'aigua. Aquest increment en més de 5 vegades en els materials utilitzats ha esdevingut paral·lel al del PIB a cost dels factors, superant amb escreix el propi creixement de la població. Especialment espectacular ha estat el ritme d'extracció i utilització total de recursos abiòtics o no renovables (energètics, minerals i productes de pedrera). En termes globals, aquesta extracció es va multiplicar per més de 12 vegades entre 1955-2000, doblant al creixement del PIB a cost dels factors. La importància que per a l'economia espanyola ha assumit el sector de la construcció (tant de nou habitatge com d'infraestructures) s'ha traduït en un ús descomunal de recursos naturals (sobretot no renovables) doncs cada nou edifici ha vingut exigint de mitjana 3,5 t/m2 de materials, i cada metre quadrat de carretera demanda 1,9 t/m2.

Pel que fa a l'origen d'aquests recursos, mentre que en 1955 el 95% es localitzaven en l'interior

Quadern d'Economia 1

INFORME ECONÒMIC 2004

de les fronteres, quaranta anys més tard aquest percentatge s'havia reduït en trenta punts, situant-se en el 65%; circumstància que posa en relleu el creixent pes dels fluxos de recursos naturals procedents d'altres territoris. Espanya, a partir dels anys 60 va deixar de ser proveïdora neta de recursos naturals a la resta del món per a convertir-se en importadora neta de matèries primeres, seguint el patró marcat pels països "rics" en les seves relacions amb la resta del món, al sufragar el seu dèficit físic mitjançant una relació d'intercanvi favorable, encara que sense aconseguir equilibrar per complet la seva balança comercial per aquesta via. En els anys 90 els ingressos per tona exportada gairebé doblaven als pagaments realitzats per cada tona que obstaculitzava en el nostre territori, i tanmateix no va ser suficient per a equilibrar en termes monetaris un comerç físicament tan deficitari.

Així, en contra del que es tendeix a pensar, la modernització en les pautes productives de l'economia espanyola cap a un major pes dels serveis no ha comportat una menor intensitat relativa i absoluta en la utilització de recursos naturals. Al contrari, Espanya es consolida en l'àmbit internacional com un dels majors depredadors de recursos naturals del planeta. A mitjans dels 90, Espanya presentava una intensitat material per càpita molt similar a la de Japó, tercera potència mundial, situant-se en uns requeriments totals per sobre de les 30 tm/hab. Ha estat, Espanya, el protagonista del major increment en la utilització de RTM directes i ocults des de mitjans dels setanta en comparació de les principals economies industrials.

Per no esmentar els aspectes referits a la contaminació, la ineficiència en l'ús de l'energia i de l'aigua, els abocaments industrials no identificats, i altres elements que posen en relleu l'escassa sensibilitat en els dirigents econòmics i polítics pels aspectes ecològics.

En suma, els creixents requeriments materials del desenvolupament de l'economia espanyola, amb l'ús intensiu i ineficient d'aquests, així com el creixent impacte extern del model econòmic, denoten la inviabilitat ecològica del model de desenvolupament espanyol.

2.3. Distribució de la renda

La riquesa que es produeix en una societat essencialment es distribueix entre el treball i el capital. La majoria de la població viu del seu treball. Per això els salaris i l'ocupació són tan importants per a qualsevol societat. Però hi ha també persones que no viuen del seu treball sinó dels beneficis que obtenen del capital del qual són propietaris.

A l'Estat espanyol la distribució bàsica de la riquesa social entre el que perceben els treballadors (salaris, remuneracions al treball) i el que reben els propietaris del capital (beneficis d'empreses, interessos, rendes) és:

És curiós que en aquestes estadístiques oficials se separin els impostos a la producció (que els paguen les empreses) i no se separin els impostos al consum (que els paga la població). Si se sumen els impostos a la producció amb els excedents d'exploració s'observa que la distribució primària està pròxima al 50-50.

Aquesta distribució podria semblar bastant equitativa (50-50), però el problema és que els treba-

lladors som molts i els propietaris de capitals molt pocs, amb el que la situació dels uns i els altres és molt diferent. Una de les mesures sobre la distribució de la renda entre la població és el denominat 'coeficient de Gini' que com més s'aproxima a 1 assenjala una distribució de la renda més desigual. A l'Estat espanyol aquest coeficient està al voltant del 0,33 els últims anys, mentre que la mitjana de la UE és del 0,29. Encara que la distribució de la renda es va fer més igualitària entre 1973 i 1991, a partir d'aquesta data torna a augmentar la desigualtat i des de 1997 els índexs de desigualtat han estat tots els anys superiors als de 1991.

Ja hem vist en els apartats anteriors la diferent manera d'evolucionar els salaris dels treballadors i els beneficis empresarials i dels gestors d'algunes empreses. Els rics a l'Estat espanyol han crescut un 18% (a la UE 2,4% i al món 7,5%).

En contrapartida, la taxa de pobresa està al voltant del 18% de la població (15% a la UE). Els més pobres són els desocupats. El subsidi d'atur no els treu de la pobresa. En 1995 segons l'Enquesta de Població Activa (EPA) els desocupats que cobraven subsidi d'atur eren només el 40%; encara que actualment ho cobren el 62,5%, encara hi ha gairebé un 40% de desocupats que no cobra subsidi. És coneguda la xifra d'un milió de persones que no reben cap ingrés per cap concepte (han de viure de la caritat). La població de més de 65 anys ha millorat respecte a la pobresa a causa de la millora de les pensions, encara que al 2004 la pensió mensual mitjana és de 546 €. Encara hi ha molts pensionistes, sobretot vídues, vivint en gran precarietat. Les taxes de pobresa són sempre més altes per a les dones que per als homes.

La situació d'atur, precarietat laboral i austeritat salarial que s'ha descrit suposa una situació social bastant precària per a una part important de la població del país. Molts treballadors treballen amb salaris molt baixos o no tenen una ocupació pròpiament dita, sinó que treballen esporàdicament. La part de població que viu en la pobresa o amb ingressos pròxims a aquesta quantitat està a l'entorn de la quarta part de la població del país. Si s'observa amb una mica més de detall la distribució per trams de renda la visió no és més optimista.

L'any 1999, la relació entre el 10% de la població dels que reben més renda i el 10% dels que reben menys era de 5,7 vegades (3,2 en els països escandinaus). Segons la informació de l'IRPF de l'any 1999 el 10% dels contribuents amb ingressos més alts posseïen el 34,76% del total de la renda declarada, mentre que el mateix nombre de contribuents entre els més pobres només posseïen el 0,67% de la renda declarada total. I aquestes dades presentaven, a més, un empitjorament respecte a 1998.

Cal anar molt en compte com s'utilitzen aquestes dades doncs al provenir d'Hisenda no reflecteixen la distribució real de la renda sinó la situació per al pagament d'impostos. No obstant poden servir com indicadors, encara que poc precisos, suficients per a establir alguns comentaris:

- com que aquesta informació es refereix a contribuents, vol dir que les persones que per estar sota els límits del nivell necessari per a pagar impostos no contribueixen. És a dir, que sota nivell inferior de renda hi ha una part important de la po-

blació,
- que les rendes mitges disminueixen molt substancialment entre 1998 i 1999 per a les rendes més baixes,
- la relació entre la renda mitja menor i la general per al desè decil és de 11,6 per a 1998 i de 29,3 per a 1999. És a dir la situació es deteriora greument,
- L'enorme diferència del 1% de contribuents del nivell superior (fila centil 100) amb tots els demés, i el també enorme augment que experimenten les seves rendes entre 1998 i 1999.

En resum: la distribució de la renda a Espanya és molt desigual i, a més, evoluciona en la direcció d'augmentar aquesta desigualtat, ja que les rendes dels molt rics augmenten fora de tota proporció.

També la distribució de la renda per CC.AA. és molt desigual, a més de les desigualtats que existeixen dintre de cada Comunitat. Així amb una renda disponible bruta de les llars per càpita de 11.016 € a l'any, el País Basc, que és el que té una renda superior amb una mitjana de 13.690, mentre que Extremadura que és la que té inferior arriba a només 8.278. Gairebé un 50% de diferència entre ambdues zones. Catalunya té una renda disponible de 12.356 euros i ocupa el sisè lloc, havent baixat dos llocs des de fa diversos anys (11).

Tot això sense tenir en compte el volum de diner negre que recorre l'economia espanyola. Per la seva pròpia naturalesa no es coneix el seu import, però el Banc d'Espanya està preocupat perquè a l'Estat hi ha molt més diner en líquid (en bitllets de 200 i 500 euros), molt útil per a manejar el diner negre, que el que és normal en una economia del nostre nivell. A l'octubre de 2004 havia 43 milions de bitllets de 500 euros, un per persona de la població, que superen en nombre als bitllets de 50 euros. Amb aquests i altres indicadors, s'ha realitzat un estudi (12) fins a l'any 2000, en què s'estima que el frau fiscal ha passat del 15,5% en 1980 fins al 20,9% en 2000, una quantitat entorn dels 25.000 milions de pessetes.

2.4. Els serveis socials

En les societats modernes els Estats són les institucions polítiques centrals de totes les societats. Els Estats perceben els seus ingressos de tota la societat bàsicament a través dels impostos, i els gasten per a sostenir l'organització d'aquesta mateixa societat (encara que ni els ingressos ni les despeses afecten a tots per igual sinó que unes classes socials surten més beneficiades que unes altres).

El paper que compleixen els Estats per a sostenir la seva economia, es denomina política econòmica, i el que va dirigit directament a la població és el que es considera política social. Es considera que l'Estat redistribueix una part de la riquesa social, de forma que si s'integra l'activitat de l'Estat la distribució de la renda és distinta de la que és abans de la redistribució que suposa l'Estat. Per exemple, a l'Estat espanyol, si es considera el percentatge de pobres abans de l'actuació de l'Estat, és del 22%, si es considera després baixa al 18%. Clar que això depèn dels elements que es considerin com redistribució. En el nostre país, aquesta redistribució procedeix sobretot de les pensions.

Els comptes de l'activitat de l'Estat apareixen en el Pressupost estatal que s'aprova al Parlament

cada any. El pressupost es presenta l'últim trimestre de cada any per a l'actuació de l'any següent. Els Pressupostos Generals de l'Estat per a 2005 es van aprovar al Parlament al desembre de 2004.

A l'Estat espanyol els ingressos i despeses de l'Estat (sense comptar els de les Comunitats Autònomes) s'aproximen al 40% el PIB. A la UE, els ingressos i despeses de l'Estat estan com mitjana a l'entorn del 48% i els països més rics gasten una part molt més alta de la seva riquesa social.

Amb freqüència s'assenjala que en aquest país es paguen molts impostos. No és així si es consideren els països de la UE15. En el Quadre 4 es presenten els impostos que es paguen en alguns països de la UE, el que permet percebre que Espanya està considerablement per sota dels països del nostre entorn.

Si volem que hagi despesa social han de pagar-se impostos. Una cosa és exigir que els impostos es paguin en relació dels ingressos dels que es disposa i pagui més qui més tingui, així com que s'utilitzin de forma eficient en despeses necessàries i importants per al benestar de la població i una altra molt distinta és no voler pagar impostos.

Els Estats actuals tenen al seu càrrec, entre altres coses, el que es diuen els 'serveis socials', que consisteixen que l'Estat ha de proporcionar a la seva ciutadania els serveis socials bàsics: educació, sanitat, pensions, subsidi d'atur i assistència en la pobresa. El que l'Estat espanyol gasta en aquests serveis socials està a l'entorn del 20-25% el PIB - 10% pensions, 6% sanitat, 4,5% educació, 1,5% invalidesa, 2,5% a l'atur, 0,5% a família i 0,3% a habitatge, mentre que en la UE de 15(13) els percentatges totals estan entorn del 27-28%. A més, atès que molts països de la UE són més rics que nosaltres i gasten un percentatge més alt en despesa social, l'import total del que disposen per a aquest és molt més elevat.

Els plantejaments neoliberals que formen la base de la política econòmica i social actual, es consideren que tota política social és una despesa que ha de minimitzar-se, quan en realitat és una important aportació al benestar de la població. També succeeix que consideren que la despesa social hauria de deixar de ser pública i passar a ser privada doncs llavors l'Estat gastaria menys i, sobretot, les empreses privades podrien obtenir beneficis proporcionant els béns socials (que ja no serien socials sinó privats). Per això, en l'actualitat es tendeix que els serveis socials es privatitzin. A l'Estat espanyol la despesa social no disminueix perquè a causa del franquisme els serveis socials eren mínims en aquest país, de manera que han hagut de créixer en comptes de disminuir. Però el que sí està intentant és privatitzar-los, especialment les pensions i la sanitat, ja que l'educació està ja en gran part privatitzada (els programes de concertació són una privatització camuflada).

Ens diuen que no hi ha diners per a la despesa social, perquè es gasta massa en sanitat, educació i pensions, però no és veritat ja que els nostres països són cada vegada més rics (el PIB d'Estat espanyol és més del doble del de fa 20 anys). On va llavors el diners? La qüestió de fons és que la riquesa de més que es produeix, volen, cada vegada més, que vagi al capital - beneficis de les empreses i especialment de les institucions financeres - i diuen que 'no hi ha diners' per a la despesa social.

Quadern d'Economia 1

INFORME ECONÒMIC 2004

Foto: Josep Puigdollers

Educació

L'Estat espanyol gasta en educació només el 4,5% del seu PIB. Dins de la UE (amb 5'5% de mitjana) el Regne Unit està al mateix nivell de despesa i només estan per sota el nostre Eslovàquia i Grècia. L'Estat espanyol ocupa el lloc 26 entre tots els del món quant a desenvolupament educatiu - en el mateix nivell que Trinitat i Tobago - i el 23 en quant a la despesa que li dedica.

A Catalunya el pressupost ha passat per al proper any del 2'6% al 2'9%. El tripartit es va comprometre a pujar-lo fins al 6% al llarg de tota la legislatura, però l'augment en aquest primer any és molt feble.

Encara que hi ha un bon nivell d'accés a l'educació (a primària i secundària l'Estat espanyol està per sobre de la mitjana i se situa entre els 10 primers països) un 8,2% d'espanyols adults no han passat per l'escola, el que suposa un percentatge superior al dels països del nostre voltant. Tenint tot això en compte, la UNESCO, en el seu informe Educació per a tots, conclou que l'Estat espanyol està on estava l'any passat, és a dir que la situació de l'educació no millora.

No és, per tant, estrany que l'informe PISA, trienal sobre el nivell educatiu dels estudiants de secundària de l'OCDE, situï l'Estat espanyol en el vago de cua -llocs 22 a 24 segons matèries- i amb una tendència a l'empitjorament amb un 23% i un 21% d'estudiants incapaços d'arribar al nivell bàsic de matemàtiques i lectura respectivament i, a més, amb molt pobres percentatges en els nivells d'excel·lència.

No només es gasta poc en educació, o probablement és perquè es gasta poc, que els resultats són demolidors. L'únic "consol" que ens pot quedar és que Estats Units amb el doble del percentatge de despesa que l'Estat espanyol, arriba als mateixos resultats. Almenys en alguna cosa, encara que sigui en el fracàs, ens semblen a l'imperi!

De totes maneres, els indicadors quantitatius respecte a l'educació tenen el perill d'ignorar que el més important no és el nivell que s'arriba a en qualsevol assignatura, sinó la qualitat del conjunt de l'educació, en la seva capacitat de situar a la població escolar en condicions d'entendre la societat que l'envolta i saber situar-se davant d'ella. És de tèmper que l'educació de l'Estat tampoc compleix aquest objectiu satisfactoriament.

La fundació Bofill ha publicat un treball en el qual es mostra que el model educatiu català és un dels més classistes d'Estat espanyol (V. Navarro en "El Periódico" de 1/10/04).

Quant a la privatització de l'ensenyament, entesa en relació amb una assistència cada vegada major d'alumnes a centres privats, podem afirmar, per al cas de Catalunya que, en Infantil i Secundària, no existeix una tendència que indiqui un augment en percentatges de la privada sobre la pública des dels 80. L'evolució del nombre de matriculats segueix pautes semblants en la pública i la privada, on s'observa la disminució d'alumnes a causa de la caiguda de la natalitat. En Educació Secundària, als 90, el sector públic, que havia escolaritzat un 64% davant d'un 36% del sector privat, va perdre pes a partir de 1995 (55% - 45%) i a l'actualitat es situa en un 57% de la pública i un 43% de la privada (pràcticament tota ella concertada).

Semblaria doncs que no existeix una tendència clara a la privatització com en altres sectors. No obstant hauríem de matisar alguns aspectes que contradiuen aquesta afirmació. En primer lloc que el gruix de la immigració se l'escolaritzat en el sector públic, el que provoca en part l'augment actual d'aquest sector. En segon lloc caldria veure com han evolucionat les aportacions de l'erari públic a la concertació dels centres privats. I en tercer lloc caldria quantificar la tendència creixent que les famílies de l'alumnat escolaritzat en el sector públic facin aportacions monetàries, cada vegada majors, per a poder pagar el material necessari per al funcionament normal dels centres

escolars, doncs els pressupostos de l'Administració no arriben a cobrir tots les despeses. A això deuríem afegir el cost creixent dels llibres de text. És a dir el grau de veritable gratuïtat de l'escola pública.

La despesa privada de les famílies en educació com a percentatge del consum total a l'Estat espanyol no és massa alt si es té en compte que és només el 2% del consum total; no obstant això, és relativament alt en relació amb el dels països més rics del nostre entorn. 12 dels 15 països de la UE tenen despeses privades molt inferiors, el que significa que l'ensenyament públic cobreix més necessitats educatives en aquests països i les famílies no han de gastar privatament en la mateixa.

Sanitat

A l'Estat espanyol es dedica a la despesa pública en sanitat un 5,7% del PIB, i a Catalunya un 4,5%. La mitjana de la despesa en sanitat en la UE és del 7,1% del PIB i només Grècia està per sota de nosaltres. Estem, per tant, considerablement per sota de la mitjana comunitària.

No és estrany, per tant, que els pacients per metge a la setmana a l'Estat espanyol siguin de 154 mentre que la mitjana de la UE és de 103, i que la majoria de les consultes durin menys de 5 minuts (52%) i un 87% menys de 9 minuts, mentre que les xifres mitges a la UE siguin del 37% per a les de menys de 5 minuts i 66% per a les de menys de 9 minuts. Curiosament en una estadística sobre el nombre de metges generalistes en actiu per cada mil habitants que dona l'OCDE referent a això, no apareix la dada per a Espanya.

La despesa que realment ha augmentat els últims anys és la despesa en farmàcia que passa del 16% en 1992 al 22% en 2004 (el que suposa un bon negoci per a les empreses farmacèutiques) i molt poc en personal, béns i serveis. Encara que la inversió hospitalària pública deixa l'Estat espanyol

en un nivell acceptable, la situació s'inverteix per a l'atenció primària: dels 13 països de la UE que mesuren el percentatge que s'enduu la despesa pública ambulatoria, l'Estat espanyol ocupa l'últim lloc i és el quart més baix darrere de Polònia, Eslovàquia i Hongria en la despesa per càpita per aquest concepte. No ha de sorprendre, per tant, que la despesa ambulatoria privada sigui de les més altes del món, només darrere d'Estats Units i Mèxic i la més alta d'Europa.

En el cas de Catalunya, la despesa pública és menor que la mitjana de l'Estat. Sent una regió rica ocupa el lloc 13 entre les 17 CC.AA. de l'Estat en relació amb la seva despesa sanitària. Es diu que el sistema sanitari de Catalunya genera un dèficit acumulat de 1.200 milions d'euros anuals. Aquest dèficit sorgeix perquè el diners que la Generalitat rep de l'Administració central no és suficient per a cobrir la despesa sanitària a Catalunya, fins i tot encara que aquest sigui més reduït per persona que en moltes altres CC.AA. de l'Estat. És, per tant, un dèficit administratiu a causa de l'escassetat de transferències per a cobrir un servei necessari i no a la falta d'ingressos, ja que les despeses de sanitat han de cobrir-se amb els impostos que paga la població. Depèn de com aquests es distribueixin amb criteris polítics entre les diverses despeses i entre les diverses regions perquè existirà o no dèficit. Una gran part de la ciutadania espanyola i catalana preferiria gastar més en sanitat i menys en despeses militars.

El que de totes maneres està clar és que a l'Estat espanyol la despesa total en salut és bastant inferior que la mitjana de la UE, el que significa que tota la població espanyola té un "dèficit" de despesa sanitària respecte a la UE.

Donada la necessitat d'augmentar aquests recursos, el Govern de la Generalitat de Catalunya:

* Ha establert un petit recàrrec sobre l'impost dels carburants.

* Ha llançat un globus sonda sobre la possibilitat de cobrar un co-pagament (1 euro per visita), argumentant que és una petita quantitat i que, a més, evitaria les visites innecessàries. Però no sembla tenir en compte que això suposa canviar el caràcter d'un dret gratuït a la sanitat, per a convertir-lo en una mercaderia que s'ha de comprar (encara que de moment sigui barata), i que afectarà negativament als més pobres i als ancians pobres encara més.

* Davant la insuficiència i la impopularitat d'aquestes mesures ha nomenat un "comitè de savis" que estudiarà les possibles vies de solució. És curiós observar que quan el govern pensa a aplicar una mesura impopular, sovint es refugia a nomenar un 'Comitè d'alguna cosa' que la justificarà amb grandiosos estudis i té el perill que es pot acabar acceptant-la 'perquè no hi ha altra via'. Aquesta Comissió d'Experts ja ha avaluat en 32 milions d'euros (només el 5% del dèficit total) a l'any els ingressos que podrien obtenir-se amb el copagament d'un euro. El que mostra, d'una banda, que és una proposta que continua activa, i de l'altra, que és una proposta absurda doncs en cap cas pot resoldre el problema del dèficit sanitari. Si es porta a terme caldrà preguntar-se quins són les veritables raons per a la seva implantació. * A més, exerceix pressions sobre el Govern Central perquè inclogui una partida en els Pressupostos de l'Estat per a eixugar aquest dèficit.

Intentar augmentar els ingressos per a la sanitat podria estar bé, encara que no totes les mesures que es suggereixen per a això siguin adequades,

com és el cas del copagament. El que ja no sembla tan lògic és el que paral·lelament no es prenguin mesures per a reformar el sistema que genera aquest dèficit.

La patronal Unió Catalana d'Hospitals 'preocupada pel dèficit de la sanitat pública' ha presentat a la Comissió d'Experts un document en el qual realitzen una sèrie de propostes per a resoldre-la:

- * que els malalts paguin un euro per visita.
- * que els malalts hospitalitzats paguin per la seva manutenció tres euros al dia.
- * que s'elimini la gratuïtat dels medicaments quan s'està hospitalitzat.

És curiosa, per usar paraules suaves, aquesta preocupació pel dèficit sanitari públic de la patronal d'hospitals. Caldria saber si es proposen ser ells qui administrin els ingressos així obtinguts.

Està clar que la iniciativa privada no roman inactiva enfront d'aquestes dinàmiques. En aquests moments estem assistint a una formidable pressió de societats de capital risc que volen participar en un negoci que mou grans quantitats de diners, el que no és d'estranyar si tenim en compte que els beneficis del grupat d'empres proveïdores, que fins a ara s'han repartit el pastís, han crescut de forma exponencial en els últims 15 anys.

Resulta paradoxal que un sistema que és deficitari per a l'erari públic, sigui tan atractiu per al capital privat, sent finançat per aquell.

Pensions

El sistema principal de pensions de vellesa a l'Estat espanyol és un sistema públic, pel qual els treballadors paguen les cotitzacions segons els seus salaris i el sector públic paga la pensió als pensionistes. És a dir, que aquests no reben res gratuïtament sinó que han anat pagant les cotitzacions durant tota la seva vida laboral per a tenir dret a una pensió en el moment de la seva jubilació. Estableixen una assegurança amb el sector públic. Aquest sistema es diu 'de repartiment' doncs cada any les pensions dels jubilats es paguen amb les cotitzacions dels treballadors en actiu. Aquest sistema incorpora alguns elements de solidaritat doncs cobreix algunes pensions de treballadors que en actiu tenen ingressos molt baixos i perceben com jubilats més del que els correspondria per les seves cotitzacions.

A l'Estat espanyol, l'any 2003 es va dedicar a les pensions públiques al voltant del 12% del PIB, per a un nombre de pensionistes una mica superior als 7.800.000. Encara que les pensions permeten que la majoria dels jubilats no visquin en la pobresa, proporcionen, no obstant, ingressos bastant baixos. La pensió mínima per a un jubilat amb cònjuge serà de 524 euros al 2005 i totes les pensions mínimes per altres conceptes estan per sota, el que no permet grans fantasies. Si es té en compte que parlem de pensió mitja, això vol dir que hi ha moltes per damunt i també moltes per sota, amb el que ens trobem amb significatius nivells de misèria. Al voltant del 75% de les pensions eren d'import inferior al llindar de pobresa (entès com la meitat del PIB per càpita) i el 55% no superava el Salari Mínim Interprofessional. Per l'altre costat, la pensió màxima de la Seguretat Social serà a partir de 2005 de 2.159,12 euros al mes.

S'ha generalitzat la falsa idea que en el futur no

haurà diners per a les pensions públiques i que si es vol assegurar la vellesa s'han de realitzar pensions privades. Amb l'objectiu d'estimular aquestes pensions privades, el 1987 i 1988 es van aplicar lleis sobre plans i fons de pensions complementaris, privats, voluntaris i de capitalització que oferien substancials rebaixes fiscals. Aquestes pensions són gestionades per institucions financeres que inverteixen els fons dipositats pels particulars a la Borsa, i amb ells i els seus rendiments es paguen les pensions quan s'arriba a l'edat de jubilació. Es diu sistema de capitalització. Davant les afirmacions sobre la crisi de les pensions, la població s'ha anat espantant i bastants espanyols estan estalviant a través de fons privats de pensions.

Aquestes pensions privades individuals es van iniciar en 1988 i, des de llavors, gairebé set milions d'espanyols participen en els plans de pensions amb 33.000 milions d'euros acumulats fins a octubre de 2004. El govern dona suport molt activament a l'establiment de pensions privades pels particulars amb substancials desgravacions fiscals. A més, des de 2003 es permeten els plans de previsió assegurats (PPA) que milloren les condicions dels plans de pensions privats. En només dos anys -2003 i 2004- aquests plans han estat subscrits per 70.000 persones per un import de 145 milions d'euros.

A més, hi ha les pensions privades d'empreses per les quals aquestes poden establir en els convenis col·lectius, pensions privades per a tots o una part dels seus treballadors. Aquestes pensions que aparentment són una millora per als treballadors són molt perilloses, doncs amb el temps duen a reduir les pensions obligatòries públiques, com ja ha succeït en països com Anglaterra, acabant amb el model solidari que implica el sistema de repartiment. Per això cal estar molt alerta amb elles. No obstant això, els dos sindicats majoritaris UGT i CCOO estan pactant aquest tipus de pensions en algunes grans empreses i també per als funcionaris públics.

Nombrosos estudis realitzats demostren que no és veritat que hagi crisi en el sistema de pensions i no té perquè haver-la en el futur. El que succeeix és que els fons de pensions són un magnífic negoci per a les institucions financeres (bancs, caixes i companyies d'assegurances) i són elles les que generen tot el temor a la crisi, finançant els estudis que ho diuen, i impulsant als governs a legislar el que a elles els convé.

A més les pensions privades són enormement arriscades per als treballadors, ja que els seus fons es dipositen en Borsa que pot baixar i perdre una part substancial del capital dipositat, com ja ha succeït.

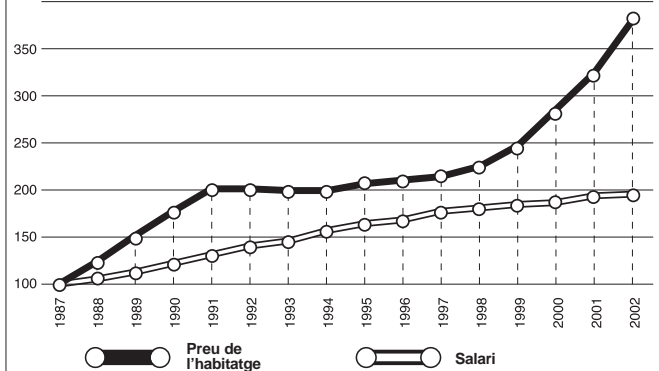
L'habitatge

Encara que la responsabilitat per l'habitatge no és estrictament pública sinó que es combina amb la

riors, però encara arribava al 12,5%. L'accés actual a l'habitatge constitueix un dels principals problemes per a la vida de les famílies i persones més joves.

L'haver de comprar un habitatge suposa dedicar una part molt important dels ingressos familiars al pagament de la corresponent hipoteca durant un llarg període de temps -les hipoteques es fan ara a 30 i 40 anys-, portant a un alt endeutament (el nivell d'endeutament familiar arriba a el 99%

(100 = índex de 1987)

Gràfic 8: Evolució dels preus dels habitatges i els salaris.

provisió privada, per la seva importància en el benestar de les famílies, es produeix un control, un seguiment i una política específica a aquest aspecte pel sector públic. Per aquesta raó la incloem dintre de l'apartat referent als serveis socials.

El sistema habitual de provisió d'habitatge a l'Estat espanyol, des dels 60, és el de la propietat. Més del 80% de les famílies són propietàries dels seus habitatges. Aconseguir-lo sempre ha suposat un esforç molt important per a la majoria d'elles, però actualment, sobretot en les ciutats i pobles grans, el preu de l'habitatge s'ha disparat.

Els augments del preu de l'habitatge entre un 15-20% a l'any són habituals davant del 7,2% de mitjana d'augment en la zona euro. Prenent desembre de 1996, quan els habitatges ja no eren gaire barats, com a referència 100, podem comprovar que el preu a juny del 2004 presentava un índex de 240. Sembla que al 2004 l'augment del preu ha estat una mica menor que en anys ante-

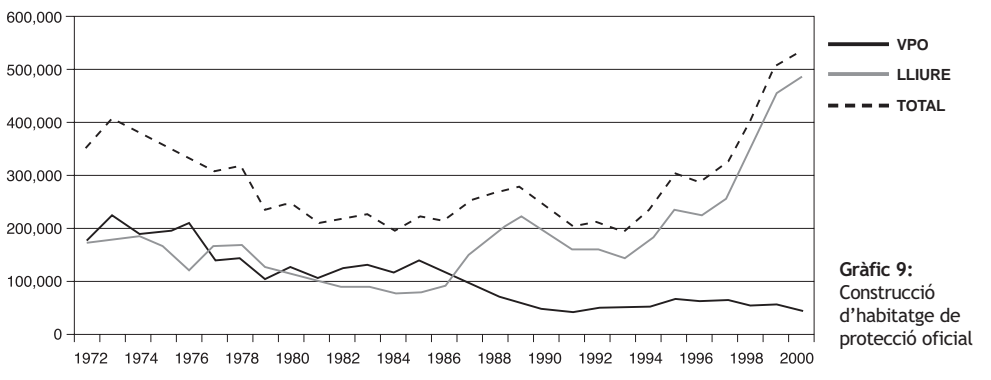
de la renda disponible de les famílies, xifra que s'ha duplicat en relació amb mitjans dels 90, corresponent a l'habitatge més del 70% de l'endeutament total, la qual cosa angosta les famílies respecte al seu futur. L'endeutament en la zona euro és del 86,6%. Aquest tema fins i tot preocupa a les autoritats econòmiques que temen que una pujada de tipus d'interès dugui que moltes famílies no puguin pagar les hipoteques, creant dificultats per a la banca i han demanat a aquesta que no presti més del 80% del valor de l'habitatge.

Davant d'això l'administració pública no mostra la voluntat d'aplicar polítiques que contribueixin a resoldre el problema de l'habitatge (frenar l'imparable increment del preu dels immobles o proporcionar habitatge públic en millors condicions). La provisió pública d'habitatge és escassíssima comparada amb la construcció total d'habitatge, i a més decreixent en el temps.

continua a la pàgina 1X ▶

Habitatges començats a l'Estat (en nombres absoluts)

(Font: INE, Institut Nacional de Estadística, elaboració pròpia)

Gràfic 9: Construcció d'habitatge de protecció oficial

rojo y negro

• Especial del sector de l'automoció del Catalunya • www.cgtcatalunya.org

Juntem-nos, juntem-nos!

SECTOR DE L'AUTOMOCIÓ

MANIFESTACIÓ

**En defensa de
l'ocupació,
contra la
precarietat**

**VOLKSWAGEN, SEAT, NISSAN,
GEARBOX, SAS-VDO, VALEO,
ESTEBAN-IKEDA, LEAR, DERBI,
PIRELLI, DANA AUTOMOCIÓ,
LIMPAC AUTOMOTIVE,
IND. REGARD, ...
I QUINA NO?**

DIMECRES

DIA 5

D'OCTUBRE DE 2005

A LES 18'00 HORES

**De Plaça Universitat fins
a Plaça Sant Jaume
(Barcelona)**

Confederació General del Treball

**Secretariat Permanent del Comitè Confederal
Federació Metal·lúrgica de Catalunya - FMEC
Federació Catalana d'Indústries Químiques i afins - FCIQ**

En defensa de l'ocupació, amb drets, en el sector de l'automoció

Juan Carlos del Val, secretari general de la CGT de Catalunya

Reiteradament, la premsa es fa ressò de les declaracions d'algun directiu d'una gran companyia del sector de l'automoció, anunciant la necessitat de mesures urgents (retallar salaris, acomiadar treballadores, etc.) per millorar la competitivitat de determinada factoria instal·lada a Catalunya, i garantir així la seva viabilitat. Fa un temps va ser Nissan o Valeo, més recentment Gearbox o Seat, però pot ser qualsevol.

No és cert que estiguem davant de problemes conjunturals, que es puguin superar amb un nou sacrifici per part dels treballadors i les treballadores, per tal de garantir uns

llocs de treball en condicions laborals dignes. Les multinacionals de l'automoció fa temps que estan provocant la competència deslleial entre les seves pròpies factories ins-

tal·lades arreu del món, per continuació fer servir el xantatge de la deslocalització a continuació, l'amenaça del tancament, amb l'únic objectiu d'augmentar els seus beneficis, de forma ininterrompuda, a costa dels treballadors i les treballadores.

Els resultats són prou evidents: durant els últims anys a les empreses del sector ha augmentat la flexibilitat i la precarietat, s'han reduït salaris, i ha pujat la productivitat, mentre es produïa una retallada permanent de les plantilles.

Mentrestant, els sindicats "oficials", que han acceptat la lògica de la competitivitat, la lògica del capital, legitimen aquests processos pactant acomiadaments col·lectius o firmant acords que deixen als tre-

balladores i treballadors indefensos davant les patronals.

Però, malgrat la repressió que sovint exerceixen les multinacionals contra aquells que els planten cara, cada vegada més treballadors i treballadores es rebel·len contra aquestes dinàmiques i lluiten pels seus drets, pels seus llocs de treball, conscients de la necessitat de desemmascarar als autèntics responsables d'aquesta situació: les multinacionals VW, Nissan, Valeo..., que continuen enriquint-se a costa de milers i milers de treballadores i treballadors a casa nostra i arreu del món; i aquells que traïxen la classe obrera a qui diuen representar.

Des de la CGT de Catalunya denunciem també l'actitud pusil·lànim de la Generalitat de Catalunya,

per permetre que els interessos dels grups transnacionals prevalguin per sobre del benestar majoritari de la població, i anunciem que esgotarem tots els recursos jurídics en contra de les decisions de l'Administració que suposin un incompliment de les seves responsabilitats.

Estem convençuts que la denúncia pública, la mobilització, són fonamentals per aconseguir un canvi radical en l'actuació del "Govern Tripartit", i per aturar els plans de les multinacionals, que posen en perill el futur de milers de llocs de treball directes i indirectes. Per això, des de la CGT de Catalunya cridem a una àmplia mobilització en defensa de l'ocupació i en contra de la precarietat en el sector de l'automoció.

Seat: la mala política de l'empresa amenaça prop de vuit-cents llocs de treball

Secció Sindical de CGT al grup Seat

"La mala política que la multinacional VW aplica a Seat, després de molts anys de guanys, provoca, segons l'empresa, l'excident de 800 treballadors i treballadores".

Aquest és el titular de premsa que els mitjans de comunicació no s'atreixeixen a publicar per por que la multinacional els retiri la publicitat, i per tant perdin milions d'euros. Però aquesta és la punyetera realitat i ens expliquem.

Fem història:

És important fer memòria i recordar que la Seat, empresa que era pública, va ser regalada a la multinacional VW als anys 80, obtenint a més un tracte preferencial des de les administracions, amb l'excusa que es feia càrrec de la plantilla mentre se servia de la xarxa de concessionaris propis de Seat. Durant aquella època, a Seat hi treballàvem al voltant de 30.000 treballadors i treballadores i Volkswagen no tenia una penetració important en el mercat espanyol. A les fàbriques de Seat no només es muntaven els cotxes sinó que també se'n mecanitzaven i se'n elaboraven diferents parts.

Ambs successius acords, el negoci de VW anava en augment, ja que no només les vendes dels productes Seat i VW van créixer, sinó que les motoritzacions i components dels models Seat es compraven en marcs, a preus molt avantatjosos per a la multinacional alemanya. Les vendes a l'Estat es-

panyol dels models del grup van augmentar de forma molt important. Actualment, entre VW, Audi i Skoda tenen el 12% del mercat.

La construcció de la nova fàbrica de Martorell va ser un salt qualitatiu per a Seat i ha estat amortitzada en temps rècord amb els beneficis que vam generar (250.000 milions de pessetes entre 1992 i 1998). Ja aleshores, els treballadors i les treballadores de Seat vam haver de sortir al carrer en defensa de les pretensions de la multinacional que feia xantatge a nosaltres i a l'Administració, tant a la Generalitat com al Govern central de Madrid. Des de l'any 1995 fins al 2004 s'han succeït exercicis que han comportat uns beneficis substancials als alemanys, amos absoluts de Seat. Les fàbriques de Seat passen a ser de simple acoblament en externalitzar treballs a empreses de Catalunya en

uns casos i alemanyes en uns altres.

Les inversions, amb procedència de tecnologia alemanya en la seva majoria, s'han succeït en els llançaments dels diversos models Ibiza, León i Toledo. Els Arosa, que en el seu moment es van muntar amb capital de Seat a la factoria de VW a Wolfsburg, van retornar a Martorell per augmentar la seva rendibilitat. Totes aquestes inversions s'han realitzat amb els beneficis generats per la pròpia Seat. Als alemanys no els ha costat un euro de la seva butxaca i a més s'han endut quantiosos beneficis.

Les produccions des de l'any 1993 fins al 2002 van augmentar progressivament, arribant a les 517.000 unitats a l'any 2000. També s'hi realitzaven models de VW, demostrant així els treballadors i a les treballadores l'alta qualitat que es produïa a Martorell i a la

Zona Franca. Una dada significativa és la relació dels salaris amb les vendes anuals.

Segons aquest quadre, la importància del salari en el global de la facturació de Seat ha baixat en 8 anys del 11,66% al 8,32%.

Això demostra que les maniobres de baixes salarials no eviten els problemes d'una empresa com Seat. Una reducció del 10% de salari significaria una millora del 0,6% de la facturació. Més aviat queda clar que busquen simplement doblegar i empobrir la plantilla, sobretot la més jove i de recent ingressada.

Els beneficis no es reparteixen; qui treballa és qui hi acaba perdent

Mentrestant, els successius convenis col·lectius han anat facilitant a

l'empresa millores econòmiques i els salaris s'han quedat endarrere respecte als augments successius de l'IPC. Els nous ingressos són espremuts amb una reducció del seu sou amb l'ardit "legal" d'inventar-se una nova categoria que representa cobrar el 70% del sou anterior; és a dir, la inclusió de la doble escala salarial pel mateix treball. La signatura del treball en equip (toyotisme), a petició dels sindicats majoritaris!, en aquest últim conveni, representarà una eina molt important per augmentar la productivitat (també l'excident) i per tant els beneficis per a la VW.

La nova política de la multinacional perjudica la plantilla de Seat

A partir de 2002 s'aplica el contracte relleu, que comporta el rejuveniment de la plantilla i un augment de rendibilitat important, ja que no només és més barat i més preparat el nou treballador o treballadora, sinó que en treballar el 100% del temps i el prejubilat sumar-hi un altre 15% la productivitat augmenta considerablement.

A l'any 2002, el grup canvia d'estratègia respecte de Seat, que passa de ser una marca de cotxes utilitaris a fabricar cotxes de major valor afegit amb un aire esportiu. Això comporta també la prioritat cap a Skoda per motius estratègics i polítics, més que per motius econòmics. Aquesta potenciació de VW cap a Skoda i l'eliminació successiva de models en Seat com la furgoneta Van-Caddy, el model Arosa i temporalment el Toledo, sense

substituïts, ha provocat aquesta situació de "crisi" a Seat.

L'estratègia de VW també abasta empitjorar les condicions del treballadors/es, amb l'objectiu de tenir una fàbrica totalment flexible sense importar-los la conciliació de la vida familiar i laboral (quan els ha importat als empresaris?). La primera agressió va venir amb l'enviament de 20.000 unitats del model Eivissa amb l'excusa que no volíem fer hores extres a l'octubre de 2002.

Les últimes agressions de la multinacional

Dins d'aquesta dinàmica, els treballadors i les treballadores som les víctimes de les decisions que prenen els directius de la multinacional. Els nous llançaments amb molt poca publicitat entren a poc a poc en el mercat. A pesar d'això i una pobre atenció als clients, el 2004 Seat va tenir beneficis per 144,9 milions d'euros amb la fabricació de 416.381 cotxes.

Perquè la multinacional hagi pogut desenvolupar aquesta política neoliberal que perjudica els interessos de Catalunya, ha tingut la inestimable ajuda del govern de la Generalitat i dels sindicats institucionals que representen la UGT i CCOO.

Perquè la multinacional sap que lamentant-se i tirant-li la culpa al mercat crea les condicions de terror entre la plantilla i de por a l'Administració. Els anuncis d'excedents són una fal·làcia que l'empresa utilitza per aconseguir uns objectius clars però molt mesquins: ajudes de les administracions i demostrar als treballadors/es que el patró és qui mana. Els últims esdeveniments ho estan demostrant. Si no

com podem qualificar els 46 acomiadaments per baix rendiment efectuats una setmana abans de vacances, estant de baixa per accident laboral, baixes per la mütua o fins i tot diversos casos per baixa maternal? O el fet que a Gearbox acomiadin 222 treballadors i treballadores per la deslocalització cap a Skoda del treball que es feia al Prat? Pitjor encara, que després dels acomiadaments s'estigui treballant en dissabtes de manera extraordinària!

L'empresa situa una espècie de proposta. O ens baixem el salari o sobra personal i hi pot haver acomiadaments. Encara que ens baixéssim el salari, si no hi ha un Pla Industrial clar i acordat i es manté aquesta situació de menys producció, dins d'un temps ens vindrien amb el mateix conte. L'empresa seguiria els seus plans de producció i la plantilla amb menys salari i en les mateixes condicions. Per això la rebaixa del salari és totalment inacceptable i els sindicats el que hem de fer és exigir un Pla Industrial que assegurui el treball.

Existeixen signes que ens mostren que amplis sectors de les plantilles del Grup Seat estan cada cop més tips d'aquest estat de coses. Aquestes mostres han tingut la seva plasmació en assemblees majoritàries amb crítiques a la majoria sindical. Aquests i altres símptomes poden ser l'inici d'un rebuig més general de la plantilla a la política derrotista d'aquests sindicats. Des de CGT, treballarem per evitar les conseqüències de l'ERO a Gearbox, els injustificables acomiadaments disciplinaris i a impedir que el conjunt de la plantilla tinguem - per part de l'empresa, la majoria sindical o la Generalitat - més rebaixes en les nostres condicions laborals.

"Una deslocalització a dos km" a SAS-Abrera

Secció Sindical de CGT a SAS-Abrera

El que ara coneixem com a SAS-Abrera té els seus orígens cap a 1995 sota el nom i la propietat de VDO. En aquests anys comença la producció a gran escala com a únic proveïdor de 'cockpits' i quadres de comandament per als models de la factoria Seat a Martorell, arribant a una plantilla de gairebé 800 persones. L'empresa és absorbida pel grup multinacional Siemens i al juny del 2003 produeix una nova absorció en forma de 'joint-venture' entre els grups Siemens i Faurecia, passant a formar part de la divisió d'automoció de SAS. Ara, treballen a la planta unes 350 persones.

El detonant de les últimes vagues és l'incompliment flagrant de l'acord signat el 29 de novembre de 2004, que regulava el trasllat d'una de les línies de muntatge a l'interior de les instal·lacions de Seat, on s'ha començat a fabricar el nou model del Seat León. Això s'emmarca en la nova estratègia de Seat d'"internalitzar" les produccions dels proveïdors que va treure de les seves instal·lacions a principis dels 90.

Les vagues, convocades per la

majoria del Comitè d'Empresa formada per CGT i CCOO i ratificades per l'assemblea de treballadors, van ser seguides per la gran majoria de la plantilla, un 80%. El motiu principal del conflicte és la negativa de la direcció de SAS a traslladar uns 50 companys segons l'establert en l'esmentat acord.

Aquests treballadors estan sent substituïts per contractacions temporals i en unes condicions socials i salarials molt inferiors a les que tenim pactades a SAS i que tenien garantides els companys amb dret al trasllat. Per desgràcia, l'empresa compta amb la fastigosa col·laboració de les federacions metal·lúrgiques de CCOO i UGT. Alhora, han discriminat els companys de SAS "no desitjats" per Seat donada les seves minusvalideses, la seva situació familiar o la seva trajectòria sindical, en el que suposa una clara i salvatge neteja ideològica.

Com a últim fet important que defineix l'actitud d'aquests individus destaca la creació d'una gestora que ha substituït la "rebel" Secció Sindical de CCOO que no acceptava les imposicions de la seva federació.

Com a resposta a les diverses aturades portades a terme per la

plantilla de SAS-Abrera els dies 19 i 20 de Maig i el 2 de Juny, l'empresa va acomiadar set membres del Comitè de Vaga (3 de CGT i 4 de CCOO) de SAS-Abrera.

La vaga va ser total i els treballadors i les treballadores de producció no van anar a treballar i van ser els d'Oficines (que no estaven convocats a la vaga) els que van accedir a l'interior de l'edifici, l'empresa els va posar en producció, canviant-los el seu lloc de treball habitual i fomentant l'esquiolatge.

El 27 de juliol, CGT va convocar una manifestació a Abrera contra la repressió sindical i per la readmissió dels 7 acomiadats. Finalment, cal destacar la contundent acta d'Inspecció de Treball feta pública a mitjans de juliol, en que Inspecció de Treball expedienta SAS-Abrera per vulneració del dret de vaga.

Evolució de la plantilla:

Desembre 2001: 828
 Novembre 2003: 610
 Maig 2004: 450
 Novembre 2004: 400
 Febrer 2005: 380
 Setembre 2005: 330

222 persones acomiadades a Gearbox

Secció Sindical de CGT a Gearbox

El consorci VW-Seat, amb l'autorització del Departament de Treball del tripartit, ha acomiadat 222 treballadors i treballadores de la fàbrica de caixes de canvi Gearbox del Prat, la qual fins al 1990 va ser "la fàbrica de canvis de la Seat", i que des de llavors és una SA de capital 100% Seat, per tant propietat del consorci VW.

Aquest any de la "segregació", es va mentir als treballadors i les treballadores amb la possibilitat de fabricar diversos productes, fins i tot per a marques alienes a VW, però en realitat Gearbox sempre ha estat sotmesa a les decisions de VW, i com a conseqüència no només no ha tingut autonomia per decidir els seus productes i els preus d'aquests, sinó que en els últims anys aquesta fàbrica està sent boicotejada des de la mateixa VW.

Actualment, es produeix un tipus de caixa del canvi, el MQ200, mentre Seat compra importats quatre tipus més de caixes de canvi a altres fàbriques de VW.

Utilitzant la fàbrica de canvis de Skoda a República Txeca contra Gearbox, el grup VW està duent la seva habitual política de competència deslleial entre les

seves pròpies fàbriques a extrems obertament antisocials, prenent situar Skoda com a competidor "natural" de Gearbox -els salaris txecs són 1/3 dels espanyols- i deslocalitzant progressivament cap a allí parteix de la producció de Gearbox.

Això s'ha sumat al cessament de la producció a Seat dels models Inca, Caddy i Arosa, que ha suposat per a Gearbox la pèrdua de fins a 80.000 caixes de canvi a l'any. Aquesta actuació deslocalitzadora ha estat ocultada per Gearbox davant del Departament de Treball, denominant-la "circumstàncies del mercat".

D'altra banda, després d'uns anys de grans beneficis en els seus balanços, Gearbox declara al 2004 unes pèrdues de 9 milions d'euros com a "causa econòmica". No obstant això, estudiant les xifres que la mateixa empresa ha presentat, s'extreu la conclusió que la situació econòmica negativa que es presenta és premeditada i fictícia, creada a base de reduir el preu del canvi al 2004 fins a deixar d'ingressar uns 11 milions d'euros. Però també incrementant una "provisió de fons" fins a 8,8 milions d'euros a un Pla de Reestructuració acordat que no ha existit. La "causa econòmica" que s'ha presentat davant del Departament de Treball, requisit per a l'autorització de l'ERO, és

també fraudulenta.

CGT va presentar el 12 de setembre el recurs d'alçada contra la desencertada i precipitada resolució del Departament de Treball que ha autoritzat l'acomiadament col·lectiu, desmantlant els arguments donats per l'empresa, i exigint que s'atengui a l'estat econòmic del grup Seat (144 milions d'euros de beneficis al 2004), no només a la crisi simulada de Gearbox.

Perquè, per sobre de tot, Gearbox és propietat i responsabilitat del grup Seat-VW i quan al 1990 es va produir la segregació, es van acordar unes obligacions de Seat amb la plantilla de Gearbox, (trasllats a Seat i baixes incentivades). L'objectiu del consorci amb aquest ERO és seguir reduint la plantilla del grup Seat evitant el cost de les baixes incentivades i de jubilacions anticipades- que sí s'ofereixen en VW Alemanya - amb una sola raó: augmentar els beneficis de la multinacional amb el vist-i-plau del Departament de Treball. L'actitud del tripartit és difícilment comprensible ni en clau política ja que tot aquest assumpte ha significat acomiadar 222 persones de forma fraudulenta.

A la CGT hem decidit dur fins al final el procediment contenciós-administratiu i convocar diverses mobilitzacions de protesta.

El sector del Metall, punta de llança de les mesures empresarials

Secretariat Permanent de la Federació del Metal·lúrgica de Catalunya (Femec) de la CGT de Catalunya

Aquests dos passats anys no s'han deixat de sentir notícies sobre tancaments d'empreses i deslocalitzacions parcials o totals de producció d'algunes d'elles... són noms que ens recorden centenars de treballadors i treballadores lluitant contra multinacionals que decidien enviar a l'atur les seves famílies sense cap contemplació i amb el suat argument de la competitivitat i la globalització.

En aquest sentit, l'actuació de la patronal de cada multinacional o del sector afectat ha estat sempre ben coordinada. Els mateixos arguments, les mateixes imposicions, els mateixos xantatges... "o rebai-xeu els salaris o marxem". No obstant això, després d'anys de baixades de salaris també es produïa el tancament i a les conseqüències se sumava un atur més baix per les menors cotitzacions en els dos últims anys.

Les empreses segueixen també organitzadament les consignes de la patronal CEOE en l'eliminació de drets adquirits com l'antiguitat, les clàusules de revisió de l'IPC, les dobles escales salarials i, últimament, l'absentisme, pel qual estan portant als metges d'empresa i mútues a convertir-se més en policies que en guardadors i garants de la nostra salut.

Una ofensiva generalitzada que hem d'aturar

A la CGT valorem que les baixades salarials en els contractes dels joves no responen a una necessitat del mercat. En realitat, són el primer pas per passar a exigir-nos baixades de sou a totes i tots. Els acords de convenis units a augments de productivitat generen més excedents de plantilla i per tant una pròxima excusa per a demanar noves retallades.

Totes i tots sabem com, en el nostre entorn, les empreses ens exigeixen continuament que siguem més flexibles, ultraflexibles; treball en festius, torns més llargs, horaris inversemblants... No obstant això, ells són absolutament inflexibles, acomiadant disciplinàriament, exigint-ho tot, radicals en les seves pretensions... Qui els dona a ells el dret sobre nosaltres que amb el nostre esforç generem la riquesa que manté les empreses?

No només són inflexibles. Quan algú o alguna organització exigeix

dir que no i que exigiria més garanties en la recol·locació ja que l'empresa acordava amb la majoria que el reingrés a Seat era de nou, començant per la categoria més baixa. Encara que l'empresa ha aconseguit que la Generalitat del "tripartit d'esqueres" li concedeixi l'ERO, tant a la pròpia empresa com als altres sindicats se'ls han trencat molts esquemes.

En aquest sentit hem de criticar l'actuació dels governs estatal i de la Generalitat que en el temps que porten en el poder, no han plantejat en cap moment la retirada de les reformes laborals antiobreres aplicades pel PP i continuen acceptant políticament una situació favorable als empresaris.

Per això sortim al carrer, per expressar els nostres plantejaments de rebuig a les polítiques del xantatge i amenaces de les empreses. Ja n'hi

Any	Milions d'euros										TOTAL DEU ANYS	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Mil. euros	Mil. PTA
Beneficis	-67,83	32,09	66,42	147,02	85,40	87,35	233,12	202,97	134,49	144,96	1.066	177.365
Cash flow	261,65	301,37	392,54	420,30	344,31	362,15	516,83	447,75	370,52	455,68	3.873	644.429
Amortitzacions	329,48	269,28	326,12	273,28	258,91	274,80	283,71	244,78	236,02	310,72	2.807	467.064
Vendes	2.743,73	3.649,99	4.410,88	4.973,58	5.822,98	6.351,48	5.963,42	5.616,32	5.522,62	5.861,95	50.917	8.471.869

els drets de les plantilles i resisteix la voracitat de les empreses, pretenen reduir i eliminar les persones, els delegats i les delegades per mitjà de la repressió, com ha passat a l'empresa SAS-VDO, on s'ha acomiadat set delegats (4 de CCOO i 3 de CGT) per convocar una vaga per exigir el compliment d'un acord que, per descomptat, l'empresa incomplia de manera barroera.

VW, el paradigma de beneficis per a l'empresa

La multinacional VW, que aplaudeix l'actuació de SAS-VDO, està sent una punta de llança en l'ofensiva patronal contra els drets dels treballadors i les treballadores. Una empresa que en els últims anys ha tingut uns resultats econòmics espectaculars.

Tenint en compte que les pèrdues de 1995 vénen de la situació més que dubtosa de crisi de 1993 i els gairebé 8 bilions i mig de pessetes en vendes en 10 anys, els números de VW desmenteixen categòricament les infames maniobres de VW a la premsa i haurien d'impedir que qualsevol govern raonable li permetés continuar jugant amb els més de 15.000 treballadors i treballadores directes i 75.000 del sector auxiliar.

Des de la Femec (Federació Metal·lúrgica de Catalunya de la CGT) lamentem que el sector del metall hagi perdut el caràcter de motor i punta de llança de conquestes dels treballadors i les treballadores, que per mitjà de les seves lluites i reivindicacions en altres temps van millorar la vida de milers de persones. És penós veure com ara empreses com Seat s'han convertit en el laboratori de la col·laboració sindical per anar aplicant acords favorables a les empreses i molt perjudicials per a totes i tots nosaltres.

No podem perdre la memòria històrica. Qui pensi que s'ha acabat l'enfrontament entre la patronal i les treballadores i els treballadors per la riquesa que generem, és qui propicia amb la seva actitud derrotista que continuem perdent el que ja havíem aconseguit amb els anys de coherència sindical. Desgraciadament, en aquest moment les direccions sindicals majoritàries (CCOO-UGT) són partidàries d'aquest tipus de sindicalisme.

Acabar amb el "passotisme" i defensar el que és nostre

Donar la volta a aquesta situació exigeix un canvi en la dinàmica sindical instaurada pels sindicats majoritaris. Cal donar respostes a les

empreses, en allò més proper: horaris, torns, productivitat... També en allò general, com en els Comitès de Grup Europeu. Han de deixar de ser simples fóruns de lamentacions per convertir-se en plataformes unitàries on defensar-se dels atacs coordinats de la patronal i de les multinacionals.

El metall de CGT i la CGT a cada sector som una alternativa diferent per fer possible aquest sindicalisme que, comptant amb les plantilles, els afectats i les afectades, siguem capaços d'enfrontar-nos cara a cara amb les empreses i disputar la part de riquesa, les condicions i el salari que ens correspon.

I no parlem de teoria. A Gearbox, on el tàndem sindical majoritari, té un 80% de delegats i delegades, i on només a CGT demanàvem el no en un referèndum sobre l'acord de l'Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO), el 51% de la plantilla va

ha prou d'atropellaments de la patronal als qui amb el nostre treball generem la riquesa que després es reparteix tan malament. És necessari un canvi de mentalitat: ni por, ni resignació. Perquè fins i tot si volem conservar el que tenim, cal lluitar amb força per a mantenir-lo. CGT lluitem per a això.

El pròxim dia 5 d'octubre tots i totes tenim una oportunitat d'expressar la nostra oposició a la situació que vivim a la nostra empresa de forma contundent. De manera col·lectiva, respectuosa però ferma, al carrer, com sempre.

La Femec us animem, a les treballadores i treballadors del metall i del sector de l'automòbil, sigueu del sindicat que sigueu, a les treballadores i treballadors de qualsevol altre sector i a la ciutadania en general, a assistir a la manifestació que farem a Barcelona. Us esperem a la plaça de la Universitat a les 18 hores.

Afiliu-vos a la Federació Metal·lúrgica de la CGT de Catalunya (FEMEC)

Via Laietana, 18, 9è
08003 Barcelona
Tel. 93 310 33 62. Fax 93 310 71 10
www.cgtcatalunya.org